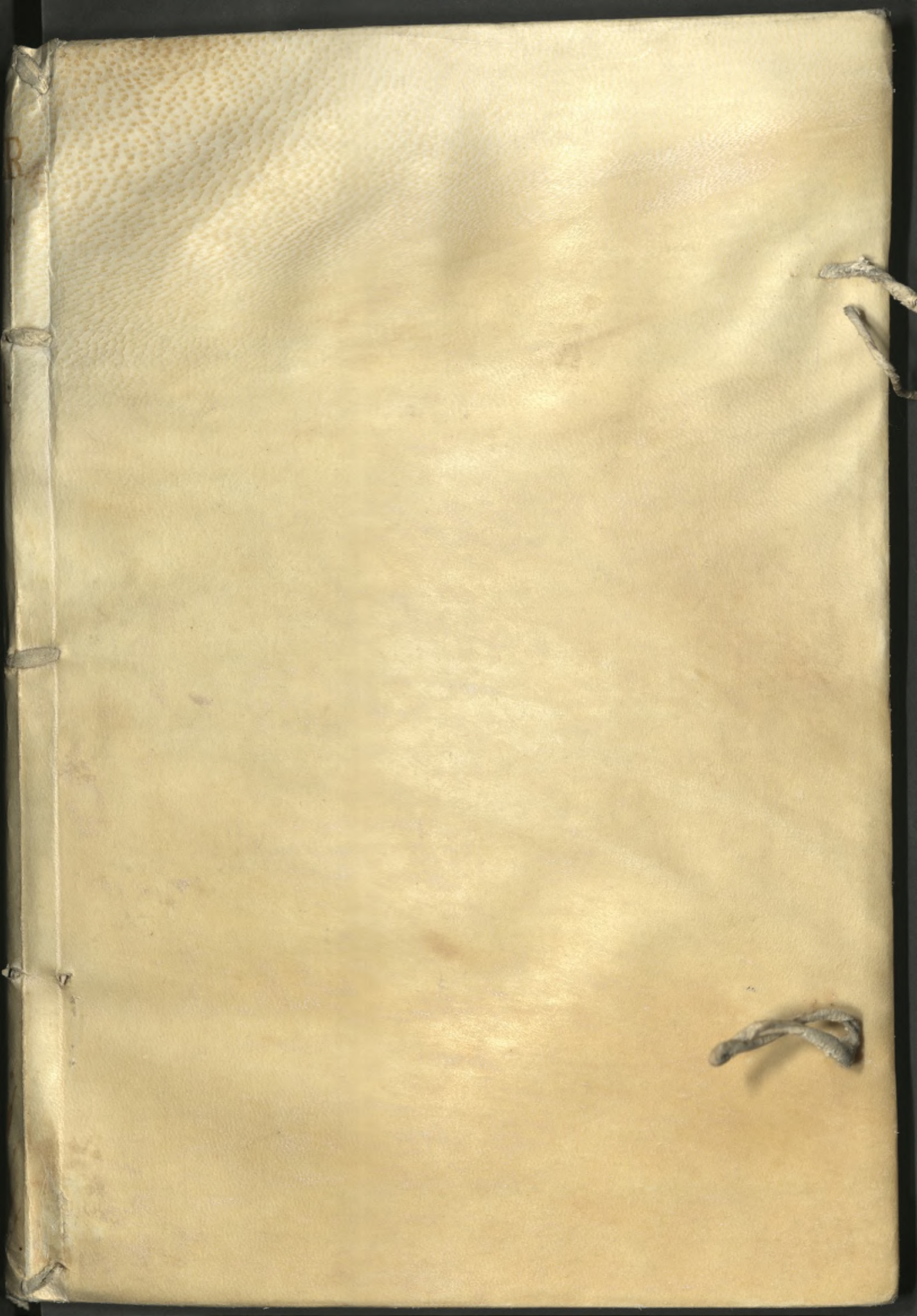

Capitulum

pluuia lachrymarum: p qd possit extingui flamas
adul' icedia pctoz. Bt'us q' abulauit i via dñi
iugit: sibi māsioes pfectuū facies: p sincerita-
te z fide atq' caritate pfecta. Bt'us q' i bōis opi-
b' q' tidie creuerit: p disciplinā z pñetia: scōz
q' institutionē: hñs i dño spē certā vt videat etiā
i claritate sua: z regno z glia. Bt'us q' memie-
rit pcepti ei' de ocioso xbo: z posuerit custo-
diā ori suo ne excedat a xpi mādato. Bt'us c'
fuit aia: tāq' lignū qd plātati ē sec' decursus
aqrū: hñs sine infmissioe lachrymarum imbrē a
q' crebri' irrigat. Bt'us q' plātati bonā plātati-
onē i aia sua xrtutes: s. z vitā scōz patrū: z deo
placētū monachoz. Bt'us q' irrigat plātatio-
nes suas lachrymis: xrtū sp exorās vt sint
fructifere z acceptissime deo. Bt'us q' tāq' ab-
igne i charitate xpi exarsit: z cōbuserit oēs
turpissimā cogitationē z pollutionē aie sue.
Bt'us q' effect' fuit tra bona z optia: afferens
fructū ceterisimū z sexagesimū z tricesimū. Be-
at' q' iuenerit semē bonū: z semiauerit i agro
pector' sui. Bt'us q' iuenerit thesaurū in agro
absconditū: z vniūsa q' sūt mūdi abijcēs: ipsuz
solū possiderit. Bt'us q' sp habuerit diē exitus
sui añ oculos: z festinauerit i illa hora pat' cē: et
sine aliq' tione pcti vl' pue pscie iueniri. Bt'us
q' iuenerit fiduciā i illa hora exit' sui: qñ aia se
parabit a corpe. Lū mag' nāq' metu: magnis
q' dolorib' sepabit. Ceniēt em' āgeli assumē
aiam: z sepabūt eā a corpe: z pducēt eā añ tri-
bunal' i mortuā: z metuēdi iudicis. At illa me-
morās opa sua: misera p'tremiscet. Grādis ti-
mor ē frēs: i illa hora mort' z sepationis aie a
corpe. Assistēt em' tūc i p'aie/ opa ei' q' die no-
ctuq' bona z mala gessit. Angeli etiā festināt
ac pperāt: excludē eā a corpe. At illa audiens
act' suos: egredi p'timescit: qz pctōr' aia cum
metu mag' z tione horēdo sepat a corpe: z tre-
mens sp aciugit: deslēs pgit ad efnū supplicii.
Ea q' hora cū aia diuidit a corpe: vidēs vniū-
sa opa sua: dic' eis. Date mihi vni' hore spatiū
donec egrediar. Et rñdēt sū oia opa ei' z di-
cūt ei: tu nos egisti: tua opa sum' tecū spim'
tecūq' p'gim' ad deū. Scā etiā aia cū sepat a
corpe nō timet nec metuit: s. mag' gaudēs cū
fiducia pgit ad deū: enecta officijs angeloz.
La. II. Lā p'dictoz nos exhortās ad odi-
um mūdi z dilectionē xpi: obsecrās qz vt itēte
dño fuiam' z nō mūdo q' plen' ē laqis mortis
vt etiā ob id aias n'as ornem' pēnis scē pūsa-
tiois: qd' possim' laqos istos i q'rū medio abu-
lam' vitare: excitās nos post hec ad vigilantiā
spem longe vite penitus excludens.

II

Diamus ergo

hūc mundū dilectissimi frēs: xpm
solū diligam' scim': z redēptōrē aia
rū n'az. Nescim' frēs q' sit hora exit' n'ri: nul-
lus n'ri ag'scit diē vocatiōis sue. Subito enīz
abulātib' nob' sup'frā: z secure atq' elate agē-
tib': dñi pceptū emittit. vt aia dimittat a cor-
pore: z illa si valēs resistē veniētib' ad se āgeli:
misfabili' p'tremiscit. Tūc aia pctōr' z negligē-
tis vitā suā: i die q' n' sperat z hora q' nescit/ ra-
piē z segregat a corpe: z pgit plena pctis z in-
gēti p'fusiōe de p'ssa: nullā oīn o' hñs excusatio-
nē quā p pctis suis possit obtinere: tremēs p
nimia formidine p'tabescit. P'p' qd obsecro
vos charissimi mihi vt efficiamur liberi: fūi-
tes dño itēti absq' vlla offēsiōe. Nec p'cupiscē-
tijs tpalib' vanissimis secl'i fuiam'. qz ipe mū-
dus plen' ē scāda' z laqis mort'. Aiam n'ram
pēnis scē pūfatiōis ornem': q' possit oia scāda-
la p'teruolās euitare. Ihas q' cēasq' xrtutes q'
bus velut pēnis ad deū s'buolem'. festinat oc-
cultis laqis suis diabol' diuisisq' fraudib' a pe-
ctorib' n'ris plen' euellere: ne nob' sit trās' li-
ber ad celū: s. pctōz sarcinis p'grauati: p'cipite
mur in abyssuz. Ademinisse itaq' debem' cha-
rissimi: qz i medio laqoz diaboli abulam' vigi-
lem' ne i mort' baratrū icidam'. Laq' em' ei'
dulcedie z suauitate mortifera plen' sūt. Nō
q' negligam' aias n'ras: nec oblectent' dulce-
dine laqoz ei'. Dulcedo aut' laqoz ei' ē sollici-
tudo actū frenoz: z possessio diuiciāz z co-
gitatiōes sordidissimaz p'cupiscētiāz. Si er-
go obscena cogitatio aditū iuenerit: p quam
possit ad aiam penetrare: p'mū qdē venenata
dulcedie/ z assidua meditatiōe oblectat eam
donec captā atq' deuictā p'sternat: eāq' mor-
ti tradat ppetue. Ergo sepe cogitatio malig'
vel turpis: tāq' laque' aie n're ē: nisi statū ofo-
nib' lacris ieiunijz z vigilijs/ a n'fo pectore ex-
cludat. esto q' carissime sp pat' z vigilāf: lib' ab
oi sece frena: vt ab oib' t'pissis ac p'uis actib'
eruar'. ne i vni' hore mōito i t'pissia cogitati-
one molescat: z ne imozet malig' p'cupia i tua
aia: frat' p'fuge sp ad deū: p o'oes ieiunia atq'
lacrias vt liber laboib' laqis z scāda' passionū
Ne te arbitrer' frat' diuicturū i fr's: z p h' te-
p'fact' i mal' cogitātib' v' actib' imozeris.
Nā si subito rapiat aia tua a te: z peccatū at-
q' fetidissima repiet. z nō hñs t'p p'nie vltra
nec erit iā venie digna: qd tūc dices morti in
hora sepationis tue. Q' frat' puenit nāq' vt nō
pcedat tibi f'm dñi pceptū nec mōmēto hore

color checker

re: z mētē n'ram i frenis cogitationib' affixaz
eē: p'p' mollicie z desidīā n'ram. Dies iā decli-
nauit ad vesperz: hora cene ē t'pus n'ri: z nos
ceca i felicitate arbitramur mane itex existē.
Ecce regnū celeste i ianuis ē: z parat' vt fulge-
at: z nos nec h' cogitare aliqñ volum' nec au-
dire. Signa z p'digia q' a deo sūt: p'dicta iā fca
sūt: fames: tremor: timores: male auditiōes

pueniēdū ē. Ihesunt māsioes: p'qs ad regnū
celeste: z deū patrē v'eturos nos eē credim'.
Ihesua: ne timeas initū bone vie suscipe: q'
pducit ad vitā etnā. Cille tñ i hac vita esto
pat' z p'mpt': statū ipa via corā te p'pabit: z de-
lectabit te labor cui' p singlos dies i xrtutum
māsioib' req'escēs: cogitātib' mirabilib' ob-

BH INC I 295 (2)

UNIVERSIDAD COMPLUTENSE

5320284919

626605995
619093147

Libri Sancti Eusebii De
Compunctione cordis
Iudicio dei et Resurre. et.
Beatitudine Anime
Penitentia
Luctamine spiritali
Die Iudicii

Capitulū I

Ingeniosi/ acutissimi Sanctiq; viri Efrē
Edissene ecclesie diaconi: De compunctioe
cordis: Liber primus incipit.

Caplm. I. Premittens planctum aucto-
ris pro anime sue/ institutionisq; patrū suoz
vulneribus: cum eiusdem institutionis descri-
ptione/ et accusatione/ atq; reprehensione vi-
te et institutionis sue: fratruq; suozum.

Dolor me com

D pellit dicere: et iniquitas mea cō-
minatur mihi vt sileam. Terro-
res me plocui vehementer per-
vigent. et delicta mea silentiū me habere com-
pellunt. Quia ergo ab ytrisq; coartor: expe-
dit mihi vt enarrē magis dolorem cordis mei
vt quoddā refrigeriū capiam. Anim⁹ meus sau-
ciatus est: et oculi mei lachrymas cōcupiscūt.
Quis dabit capiti meo aquam. et oculis me-
is fontem lachrymarum: vt p vulnerib⁹ ani-
me mee indefinenter diebus ac noctibus de-
sileam. Hec nō etiā institutionis nostre molli-
cies/ que temporib⁹ nostris efficitur: quō re-
pleta est vulneribus et ignorātia. Elatio si qui-
dem eius: qualitatē vulnerū suozū considera-
re nō sinit. Nam institutio illa/ que fiebat in
diebus patrū nostrorū: qui in vniuersa terra
quasi quedā luminaria refulserunt: hec erat:
Louerfabant quippe in ea quasi inter spinas
et tribulos/ hereticorū videlicet atq; impiorū:
quasi p̄ciosi lapides ac splendide margarite.
Quozū conuersionem nimis castam ac sob-
riam: ipsi inimici videntes/ imitatores eozū
fieri gestiebant. Quis enī humilitatē eozū
cernens: nō protin⁹ cōpungebat? Aut q̄s eo-
rum modestiam aut quietudinē intuens: nō
cōfestim ammirando obstupuit? Quis amator
pecuniarū parsimoniā eozū ac nuditatem
aspiciens: nō totū mundū odio habuit ac de-
sperxit? Quis fraudator aut arrogans/ sobri-
am eozū vitam attendens: nō ilico ad humi-
litem semetipm conuertit? Quis aut for-
nicator aut pphan⁹/ ad orationē eos cernēs
subsistere: nō statim castam ac pudicam secta-
tus est vitā? Quis vō ira cundus ac furore re-
pletus: si eos attendit: nō oēm rancoris ama-
ritudinem cōmutauit. Hic enī positi certave-
runt: nunc aut ibi constituti letant: quia de⁹
glorificatus ē in eis: et omnes edificationē ani-
me inuenerūt. Nostra aut institutio rectas
deserens vias: per prurupta et aspera incedit

Ca. II

itinerā. Nō est enī qui ppter deū a facultati-
bus suis abscedat. neq; enī est qui ob eternā
vitam semetipm subijciat. Nō est miris neq;
humilis: nō est quietus nō est firmiter stabili-
tus: nec est qui iniuriam perpeffus sustineat.
Nō est cui male dicat: et sufferat. Igit omnes
sunt contradictores: omnes furibundi/ et om-
nes pigritia torpentes. omnes ad amaritudi-
nem prompti: et omnes ad ornatū vestium faci-
les: omnesq; inanis glorie cupidi: omnes vani
ac timidi: et omnes semetipos amātes. Etenī
qui venit institui: antequā instituā/ alios in-
stituere cupit: et docere anteq; discat. Prius
q; erudiā/ promulgare vult leges: et anteq;
discat ordines syllabarū philosophare incipit.
Priusq; subijciā: vult habere subiectos: et
anteq; maiorū iussis obtemperet: arripit iu-
bentis officium. Et anteq; instruā: instrue-
re cupit/ ac monere vsurpat. Si aut quis in
gradu p̄cesserit: cū auctoritate quadā insolē-
ter in moribus imperat. Si autē ex locuplete
paup fuerit: honorez sibi confestim expetere
vsurpat. Si vero ex inope: de requie lascita-
tur: si oparius fuit: digitos cōtinuo studet te-
neros ac delicatos habere. Quis est itaq;
qui nostrā institutionē nō desseat. Abrenūci-
antes siquidem seculo: que terrena sunt sapi-
mus. Et quidem agricole cōtemperunt ter-
ram: et nos qui videmur spirituales esse: collī-
gati sumus in ea. Nescimus ad quid vocati
sumus. O fratres charissimi: vbi venimus?
Ad continentiam vocati sumus: et escarū ex-
quisitarū industriam adhibemus. In nudita-
tem venimus: et de amictu vestimentorū con-
tendimus. In subiectionē vocati sumus: et im-
perantibus contradicimus. In modestiam et
quietem venim⁹: et omnes quasi fere agrestes
efficimur.

Ca. II. Accusans duriciā cordis nostri/
tarditatēq; nostrā ad compunctionē/ cōuer-
sionem et penitentia: cū exhortatiōe ad hmoi
agenda: et doctrina quō agi debeant exempla
patrum confirmans: et ad illorū imitationem
nos prouocans.

Egentes non

I agnoscam⁹: et audientes nequaquā
in aures nostras percipimus. Si
aliquis conficiens iter/ homicidium ppetra-
rum repente agnouerit: vultus eius ilico im-
mutat⁹: et cor eius pauore concutit. Prophe-

Capitulum

III

tas et apostolos legimus interfectos: et risus perferimus. Et quid dico prophetas et apostolos? Ipsum dominum/verbum patris/pependisse in ligno et propter peccata nostra pemptum esse audiuiimus et legimus: et elata ceruice contempnimus et ridemus. Sol non potuit ferre domini nostri contumeliam: sed claritatem sui luminis conuertit in tenebras: nos autem a tenebris malicie nostre conuerti nolumus. Velum templi quod nihil deliquerat/ a semetipso scissum est: nos autem propter peccata nostra/ cor nostrum compungi non cupimus. Terra iugiter pertremiscens a facie domini sub pedibus nostris commouetur/ ut nobis metu incurrat/ et nec sic ob nostram duriciam formidamus. Urbes absorptae sunt/ et loca ab ira domini desolata sunt. et nec sic trepidamus. Sol semel iterum meridianis horis super nos obsecratus est: et nec sic corde expauescimus. Bella perfarum/ ac diuersarum gentium barbararum commota sunt/ et regiones nostre desolate sunt ut nos metuentes dei penitentiam ageremus cum indigeamus penitentia non dierum aut mensium/ sed temporum plurimorum. et nec si quidem conuerti volumus. Penitentiam itaque agamus fratres/ ut peccatorum nostrorum propitiato rem deum habere possimus. Deprecemur eum/ quia exacerbauimus eum. Humiliemus nos ut nos exaltet. Plangamus/ ut consoletur nos. Projiciamus a nobis consuetudinem malam/ et quasi vestimentum/ virtutem animi induamus/ maxime nos qui hanc conuersionem angelicam perierimus. Etiam dilectissimi assumamus mensuram ac regulam bonam illam atque perfectam patrum nostrorum. Ne hodie ipsum aque potum accipias/ et crastina uina percipias. Ne hodie discalcatus/ et crastina diuersa calciamenta requiras. Ne hodie cilicinam vestem/ et crastina trilicem induaris. Ne hodie vilissimo habitu et crastina compositus et ornatus incedas. Ne hodie mitis et humilis/ crastina vero petulans ac superbus. Ne hodie quietus et obediens. crastina turbidus et contradictor existas. Ne hodie infestus et lamentatione/ et crastina risus cum cachinno pecciter proferas. Ne hodie super nudam humum quiescas/ et crastina lectuli mollicie delecteris. Sed ad unam regulam charissime temetipsum astringe/ per quam possis deo placere/ et tibi metipsum/ ac proximis tuis utilem te exhibere. Si autem mortificaueris temetipsum et solus es/ noli discernere/ si ab alijs tibi ministratum fuerit. Si autem cum multitudine fueris/ audi dominum deum dicentem. Quodadmodum

vultis/ ut faciant vobis homines/ et vos facite illis. Si vero necesse fuerit ut tibi propter mortificationem corporis ministret/ attende ne proximo tuo in aliquo inferas lesionem. Propter hoc enim perfecti patres fundantes semet ipsos/ in unam regulam consummati reperiuntur. Quicquid a principio arripuerunt usque ad finem vite/ nullis negocijs impediti integrum seruauerunt. Usque ad quinquagesimum liquidum et eo amplius annum exigentes/ in nullo ceptam regulam mutauerunt/ id est continentiam bonam atque irreprehensibilem/ escarum abundantiam ac lingue intemperantiam cohibentes/ sectantes autem humilitatem cordis/ mansuetudinem quoque et fidem/ nec non et charitatem/ que perfecte ac spiritualis edificationis vinculum est. Super his autem omnibus pauperatam voluntariam/ et ab omnibus negocijs terrenis quietudinem et vitam predicam/ ac sobrietatem/ vigiliarum quoque et orationum instantiam/ cum compunctione cordis et fletibus et non tantum risum/ sed et subidere precauebant. Supbia autem ab eis omnino calcata est. Ire namque ac furoris feruor frigit in eis. Aurum apud eos aut argentum pro minimo ducebant/ et horum omnium contagione semel emundati sunt. Idcirco et deus habitauit in eis/ et in eis glorificatus est. Qui videbant eos et qui audiebant de eis/ honorificabant deum. Idcirco unusquisque nisi se emundauerit ab omni re nequa et a sordidis quoque cogitationibus/ concupiscentiarum quoque malarum/ nec non et a furore atque inuidia/ supbia quoque ac vana gloria/ odio et detractione/ contradictione/ ac verbositate/ et inordinatis actibus/ que odit deus/ auertat semetipsum ac procul faciat/ nequaquam in eo habitat deus. Dico namque mihi. Si quis te in lutum ceni proiecerit/ et ibi septem ceciderit/ libenter hoc feres. Si tu cum sis cinis et vermis libi sustinere non potes/ quomodo vis impolutum deum/ qui cum sanctis et in sanctis requiescere solitus est/ ut in te cum sis totus fetidus/ et cenoso horrore repletus inhabitet.

Capitulum III. Exhortans nos ad mundificationem tam propter celestia bona nobis promissa/ quam propter cauenda pericula diei iudicii imminuentis/ quoadmodum in diebus Noe contigit/ timorem ex scripturarum completionem exaggerans.

Et ideo fratres
charissimi/ mundemus nosmetipsos

fos/vt in nobis habitet/ et pmissa eius celestia consequi mereamur: ne eius nomē sancto quod inuocatum est super nos/ inferamur iniuriā: nec propter nos nomē dñi a perfidis blasphemetur. Parcamur nobismetipsis/ et intelligamus quā in noīe eius/ nostrū quoque sonat nomē: eo quod ipse christus vocetur: et nos nihilominus christiani. Deus noster spūs est. Efficiamur ergo et nos spūales/ vbi est enim spūs dñi/ ibi libertas. Festinemus ergo/ libertatis huius consequi bonitatem. Consideremus qualis/ et quāte cōuersationis nos dignos effecit. Agnoscamus quia nos ad nuptias inuitauit. Saltem nosmetipsos diligamus: quēadmodū et ipse dilexit nos. Consideremus eū: vt glorificet nos. Consideremus autē ne in die iudicii ultionē duplicē exoluamus: cū recessisse quidē videamur a seculo et ea que sunt seculi sapiamus: cōtemnētes qui dem pecunias: et iterū pro eisde sollicitudinē gerentes: carnalia fugiētes: et eadem denuo persequētes. Unū vereor: ne dies ille super nos repentinus insit: et subito nudi atque inanes: necnō et iam imparati vnusquisque semetipsum vitupare incipiat. Idipsum namque et in diebus floe ppeffi sunt. Abanducabant/ et bibebant nubebant et nuptiū tradebāt: et mercimonijs insisteabant: donec venit diluuiū et perdidit vniuersos. Admirabile autē negociū erat frēs. Glidebant namque quō cōueniebant in vnū iumenta camporū: elephanti quidē ab India/ ac perinde ptribus aduentabant: leones autē ac pardī cum hoībūs et hircis cōmixtis pariter/ et nihil se ledentes inuicē cōcurrebāt. Serpētes et volucres pennate: insectantes neminē consuebāt: et in circūitu arce diuina pudentia morabant. Hec per singulos dies fieri pspiciebant. Ipsū quoque arce edificij pconem ad eos vt penitentiā agerent inclamantē: in nullo proflus curabant: neque cernētes tale miraculum/ cōuentū scz irrationabiliū iumentorū compūcti sunt ad saluandū. Timeamus igitur charissimī nequē et nobis hec pati contingat. Scripture etenim cōplete sunt: et nō ē quid relinquat: nisi aduersarij nostri aduentus horribilis. In expletionē enim rōmani regnī necesse est seculū cōsummarī.

La. III. Persuasue concludens vt volens saluari pperet et festinet: pu chras ad hū inducens similitudinū compationes atque rationes: cum incussione timoris propter carnales passionēs et vitia nostra: subiūgens tandē

doctrinā quā cogitationēs cordis agnoscipi possit.

Si ergo salua

qui vult: pperet et festinet. Et qui vult introire in regnū: ne velit in curiosus existere. Et qui vult liberari a gehēna ignis/ legitime colluctetur: et qui immortales vermes effugere: vigilans debet esse ac sobrius. Qui exaltari desiderat/ semetipsum humiliet: et qui gaudere desiderat/ lamentetur et lugeat. Qui diligit introire in thalamū: relucētem lampadem/ et oleū sibi sumat in vasculū. Qui expectat in illis nuptijs inuitari: splendida indumenta possideat. Liuitas regis nostri exultatione et leticia plena est: imensitate decoris ac luminis radiat. dulcedine insatiabili suauitateque redundat: vite quoque eternitate exundat. Lōmoratib⁹ in ea/ abunde hec oīa largiter pfluūt. Qui ergo cupit esse ciuis regni: ad hec que memorauim⁹ festinus occurrat. Dies enim cōcludit: et nemo nouit/ quid sibi ī itinere hui⁹ vite cōtingat. Quēadmodū enim si quis viator arripiens itineris sui longum interuallū: discubens obdormiat vsque ad vesperum: deinde expgefactus/ pspiciat quōdā clauditur dies. cū ceperit pperare: repente efficiantur nubes. grandines. tonitrua quoque et fulgura/ ac pressura eū vndique/ cōturbationesque circūdent: ita vt neque ad mansionē valeat puenire: neque ad locū illū/ seu ientet tempestate diuertere. Sic et nos/ si hoc tpe negligamus huiusmodi penitentiā/ sustinebimus ultionem. Incole enim sumus in hac vita/ atque peregrini. festinemus ergo in patriā et ciuitatem nrām/ locupletes ac diuites remeare. Negociatores sum⁹ spirituales. querētes preciosissimā margaritā quā ē christ⁹ saluator nr⁹: gloriā nrā et thesaur⁹: quā a nullis latronib⁹ inuadit⁹ furatur. festinem⁹ quē possidere eū. Vt⁹ namque ē/ etiāque bt⁹: quā festinauerit possidere eum. Possidendo namque eū/ gloriā pmeremur. Abscissibilis autē ē/ quā creatorē vniuersorū possidere neglexerit. hōmō enim hō sponte se in pnicem tradit: nolēs possideri ab eo. Nunquid ignoratis charissimī. quod palmites sum⁹ ex vite verissima/ quā ē christus iesus? Glideat itaque vnusquisque vtm⁹: ne infructuosus existat. Patet enim vitatis: afferētes fructū vitēs studiose excolit: vt ampliorē pferat fructū: quā autē nō ptulerit fructū: abscidet et extra vineā picietur: vt ignis incendio cōcremat. Propter quod

attendite vosmetipsos. ne infructuosi inueniamini. et excisi in escā ignis tradamini eterni. Semen optimū sumus. qđ christus pascit familias. qui ē celi et terre conditor. seminauit. Ecce iam messis aduenit. et messores iam falces ad metendū pparatas in manibus tenēt. Videte itaq; ne quis vřm zizania inueniat. et colligatus in manipulos. eterne flamme ardoribus cōflagret. Nondū intelligitis fressq; terribile nob̄ transiretandū est pelagus? Qui pfecti fuerint. et viri sapientes et negotiatores iam paratū habentes questum merce monij. cū gaudio expectāt. qñ eis vent⁹ aspi-
ret. et trāsirentes hoc pelagus. ad portū vite eterne pueniūt. Ego autē et q̄ mihi sunt similes. cū p diuersa huc illuc attrahimur et extollimur. nequaq; in corde nostro sollicitudinem gerimus. qđ necesse est nobis hūc transitū transmeare. Cū ptimeſco ne subito ventus aspi-
ret. et inueniamur imparati. et tūc victos nos manibus mittant in tenebras exteriores. vt ibi dies negligentie nře atq; segnitie defleamus. cernētes quidē alios exultantes et letantes. nos vero in tribulationibus et laborib⁹ cōstitutos. Portus nanq; ille negotiorū est. et vnusquisq; in suo patrimonio exultat. et in suo mercimonio letat. Nescitis dilectissimi. qđ rex regū. ad filiū sui nuptias nos inuitat. Quid negligimus. et nō festinamus. hic nob̄ indumēta splendida. et lāpades relucētes. et oleū in vasculis nostris assumere. Si autē qđq; vsurpauerit introire. vestē nō habens nuptialem. aduerte qđ hmoi patiat. Zubente em̄ rege. alligabūt eū manib⁹ et pedib⁹. et mittēt in tenebras exteriores. ibi erit fletus et stridor dentium. Timeo em̄ charissimi ne carnales passionēs de thalamo illo nos efficiant. ne habitū solūmō extrinsecus ostendamus. et habētes carnales passiōes. intrinsecus langueamus. Exterior siquidē habit⁹ vbi mens nřa habitat. ostēdit. Ornatus qđpe vestiū indicat. qđ ea que terrena sunt sapimus. Per studium clarioris amicit̄ ab eter-
no claritate nudi esse dinoscimur. Escarum vero suauitas. gula nos eē subiectos cōmendat. et p amorem placendi nobis. inanis glorie cupidi eē dinoscimur. Accidia aut pigritia nos torpere demonstrat. cupiditas p̄mūz possidendi nequaq; nos desiderare christum ostēdit. Inuidia etiā nos iudicat viriorū seruituti eē subiectos. Per linguā autē. qđ cor

desiderat. p̄dicat. Que em̄ cor desiderauit h̄ meditat et lingua. et sepe plabia dephendunt mētis occulta. eo qđ os nostrū pateat. nō habens ostiū nec custodē. et sermo noster indifferenter prorūpens egredit. Per sermones autē sepe cor nostrū inimicus latrocinat facilitate verborū. os em̄ cū nō seruat cū corde mysteria furant ab eo cogitationēs. et cū putauerit cor apud se retinere mysteria. oris intemperantia publicat. et cū arbitratus se ab aliq nō intueri p̄mōēs denudat. Suauitas enīz detractionis. odio eam repletā esse demonstrat. Ne ergo decipiat quisq; putans se eē aliquid p religionē. qđ videt extrinsecus. Si em̄ putauerit quis fallere fratrem suū. religionem simulās. semetipm fallit ac decipit. Ecce em̄ ex cōuersione ipsius. falsa ei religio demonstrat. Si autē cupis cogitationēs cordis eius addiscere. accede ad os eius. et discere ab eo. vtrū de terrenis. an de celestibus cogitet. de spūalibus. an de carnalib⁹. de voluptatibus. an de continētia. de affluentia posside-
di. an de voluntaria paup̄tate. de humilitate an de elatione arrogantie. de charitate. an de odio. Ex thesauro em̄ cordis. cōsuevit em̄ os cibos pferre his. que ad se accesserūt. Ex meditatione quoq; lingue et cōuersione hois. quid cor desideret. vtrū christū aut p̄ns seculum cōprobat. Et inuisibilis anima qualis sit siue bona siue mala. pactus corporis sui cōspicitur. Que quidē naturaliter bona est. sed subintrante malicia. p liberū arbitriū cōmutat.

Ca. V. Excludens errorem. ne quis putet passiōes supradictas esse naturales. ostēdensq; ex compatione libere voluntatis ad Agricolam. quō circa hmoi passionēs. volūtas inserat aliqñ vtutes optimas. aliqñ consuetudines pessimas. quō etiā diuinas scripturas habeat pro cōsiliatoribus. quos si deserendo oberrauerit. et penitens ad legislatorē recurrerit. cū pietate suscipiat.

Ec quisquā na

naturales asserat passionēs. ne qui cūq; asseruerit. culpatus existat.

Attende teipm ne bonā conductionē. boni dei. ad crimen deducas. fecit em̄ deus omnia bona valde. naturā quoq; nostrā bonis operibus decorauit. Si quis autē fm naturā esuriat. nō inculat. si in mensurā sumperit cibū.

si aut edens mensurā excesserit / denotatur. Naturalem namq̃ esuriam quis nesciat. Nihilominus si fm naturā quispiā sitiāt. nō erit in culpa / si potū ad mensurā pceperit. si vero modū in bibendo excesserit. de honestatē : q̃a naturalis est sitis. Rursum si fm naturā q̃s dormiat / nō incusat / sed ad mensurā dormiat. si vero supra naturā somno indulserit / aut eneruatū semetipm sopori atq̃ iercie tradat prodit natura ppria qd̃ somni consuetudine supat. Natura siquidē et consuetudo. vtrūq̃ priū pdicatores existunt. Natura quippe indicat seruitutē. cōsuetudo aut significat voluntatē. Ex vtroq̃ em̃ homo consistit. Voluntas aut cū libera habeat facultatē. quasi quidam agricola esse videtur. Inserit namq̃ in hominis natura quēadmodū voluerit. aliquid quidē virtutes optimas. aliqui x̃o consuetudines pessimas. Hoc aut modo consuetudines inserit malas. In esurie qd̃e. gule libidinem. In siti aut bibendi copiā. In sopore x̃o eneruationē / et insatiabilem somnū. In obtutibus vero oculorū / pessimos et volatiles sensus. in veritate mendacium. Inserit aut rursum virtutes optimas. In cibo quidē abstinentiam. In siti aut tolerantiam. In somno vigilias. In mendacio veritatē. In oculorū obtutibus / castitatem. Voluntas siquidē nostra cum sit forma agricolae / in momento oculi euellit consuetudines malas. et quēadmodum voluerit virtutes inserit bonas. eo q̃ ipam naturam possit supare ac vincere. Et quidem natura est / p̃ quā opationes gignunt. Agricole aut hui⁹ volūtatis sunt diuine scripture cōsiliatores ac magistri. docēt namq̃ agricolam nostrū / quali modo consuetudines malas euellat. et quō virtutes bonas inserat / studiumq̃ adhibeat. Clerū q̃tū velit sobrius agricola noster et industrius extiterit. absq̃ magisterio diuinarum scripturarū / sine viribus est et indoctus. Diuinarū aut scripturarū instructio / intellectū ei retribuit ac virtutem. ita vt ex ramis pprijs / optime ei largiantur virtutes cum eas in ligno nature inseruerit. Ita vt fidem bonam / in suam pfidiam inserat. spem quoq̃ in desperationem suam / dilectionē vero / in odium. et scientiam in ignorantiam. et laudem / in ignobilitatem suam. rursumq̃ inserit immortalitatem in mortem suam. Si autem voluerit noster agricola. pertinaciā ppria consiliatorem suum ac magistrum / dese-

rere. Diuinarum quoq̃ scripturarum eloq̃a inuenitur aduersis an fractibus oberrare. et in cogitationibus malis incedere / consuetudines quoq̃ pessimas que extra naturā sunt congregare. atq̃ in suam naturam inserere. id est. perfidiam. desperationem. odium. inuidiam. superbiam. inanem gloriam. gule libidinem. nimietatē bibendi. contradictionem contentionem. et cetera nō nulla hmoi. derelinquens namq̃ legislatozem. et ip̃e ab eo nihilominus derelinquit. Si autē denuo penitentia ductus / semetipsum agnouerit : ita vt legislatori suppliciter procidat et dicat peccavi quod te dominū meum et magistrum dereliquerim. protinus legislator / cum sit amator hominum / pro sua pietate suscipiet eum. et prestabit ei intellectum bonum et virtutem vt rursum nature sue terram valeat operari. euellere quoq̃ ex ea cōsuetudines pessimas deinde largietur ei vt virtutes bonas et optimas / pro his possit inserere. pro quibus valeat coronam sibi a laudem acquirere. Et q̃ dem esurit fm naturam. sed ad continentia studet. siti nihilominus. sed sustinet patienter. desiderijs stimulat. sed sobrietatem exercet. grauatur somno. sed vigilare contēdit ad glorificationem dei. pigritia quoq̃ torpescit / sed aperto ore personat in diuinis laudibus / quo pigritiam possit vincere. Itaq̃ in tali certamine. laudem pmerebitur et coronā. Coronam quidem quia superauit naturam. laudem vero quod sibi virtutes acquirerit. bonas.

La. VI. Occasione pretactorum gratias agens. cōmendansq̃ diuinam clementiā. benignitatem et misericordiam. cum commoratione plurimorum dei beneficiozum. vt ad eius dilectionem nos prouocet.

Gloria itaq̃ nūc

G clementie eius et confessio benignitatis eius. quando ita misericors perhennis existit. Quis pater. suos sic diligit filios. Luncta nobis bona impartiens affluenter. et omnia nobis dispensans pulcherrime. Sanat vulnera anime nostre. et contempta nobis. longanimiter suffert. Vult enim saluos nos omnes fieri / omnes cupit sana-

Capitulum

re / et oēs vult regni sui fieri possessores. vult etiā vt voluntatis nre arbitrio cōteram⁹ oīs languoris nōstri duriciā. et qd ē difficile ad sanandū. ipe sanitatē impartit. **Q**uē aut qd facile recipit sanitatē. h vult vt ppria industria ac voluntate curem⁹. vt a volūtate ei⁹ gloriā mercamur. Et qdē pigrū si inspexerit vulnerratum / idcirco medelā sanitatis imponit: vt os ei⁹ ad glorificationē bonitatis sue aperiat. **P**ccatū quoq; pccatū dimittit: vt erigat eum / et alacritate faciat. Infirmiorē si viderit / velon⁹ exaudit: neq; pusillaminis fiat. **L**ū aut patiens aut longanimis ostiū ei⁹ pulsauerit: tā incolumitatis quā etiā mercedis pmiā adipiscit: p eo quod nō defecerit postulādo. **P**oterat em nō petētib; nobis vulnera aie nre sanare: et ad bonitatē inuitos nos adducere. **S**ed facere nō vult: ne volūtas nostra diuinis laudib; defraudet. Et quidē nos negligim⁹ q̄rere eum et cūctamur inuocare eū: ipe aut nos diligit. et ipse miseret. **I**pe nos redemit: et ipe suscepit. **I**pe illuminat oculos mentis nre: et ipe nobis compunctionis sue grām p̄bet / et dilectionis vt crucis ei⁹ suauitatē / ac dulcedinē gustātes indefinēter eū ac iugiter desiderem⁹ / et pquiramus. **B**ūs ille q̄ cū gustauerit dilectionez eius / et desiderauerit eū: pparabit semetipm vt charitate eius inenarrabili repleat. **Q**ui aut repletus fuerit charitate ei⁹ / aliā dilectionem nō recipit in semetipso. **O** charissimi q̄s nō talē diligat dñm: **Q**uis nō bonitatē ei⁹ adorando cōfiteat ac p̄dicet: **Q**ualē vō excusationē habebim⁹ in die iudicij / si tantā neglexerimus salutē. **Q**uid dicem⁹ / qz nō audiui-mus / nō cognouim⁹. **Q**uid facere debuit qd nō fecit nob: **N**ōne ex imensa altitudine et benedicto sinu patris / vsq; ad nos se humiliando descendit. **N**ōne cū inuisibilis existeret / nobis se p̄buit ad videndū. Et cū esset ignis im-mortalis / nōne ppter nos incarnat⁹ ē. **N**ōne vt nobis libertatē tribueret / palmis in faciem xberatus ē. **A**dmirandū et plenū timoris / ac tremoris negociuz. **A**han⁹ lutea q̄ ex limo terre formata fuerat / alapis p̄cussit facie cōditoris celi ac terre. **N**os autē miseriatq; infelices. cū simus imortales et terre cinis / vsq; ad sermonē inuicē ferre nō possum⁹. **I**lle cū esset imortalis / nōne vt nos viuificaret / p̄tulit mortē. **N**ōne sepultus ē / vt nos secum resuscitaret. **N**ōne ex vinculis inimici nos absoluit / et alligans eū / ad cōculcandum

cum nobis tribuit potestātē. **I**n uocauim⁹ eū aliqui / et nō exaudiuit nos. **P**ulsauim⁹ ad ianuam eius. et nequaquā nobis apuit. **N**ā et si tibi morā fecerit ad audiendū / h vtiq; tibi multiplicatā mercedem / pro tarditate restituet.

Ca. VII. Acriter increpās eorū ignauit-am qui huic seculo renunciauerūt / et tñ carnalia et terrena requirūt / multis eos cōmouēs exhortans et terrens rationibus / exemplis / atq; piculis / vt ad compunctionē et penitentiā incitentur.

In quo huic se

iculo renunciaſti chariſſime. **E**t o qd rurſum requiem ſecularem requires. **I**n tribulationē quippe vocatus es. et tu de refrigerio p̄cūtar. **I**n nuditatē iuſſus es ire / et ecce veſtimentozū ſtudiū adhibere cōtendis. **I**n ſitim q̄ vocat⁹ es / et aquā renuens. vinū bibere delectar. **A**d plū nihilominus inuitat⁹ es. et inermis ingredi cupis. **A**d vigilias q̄ vocat⁹ es. et inercia ſomni reſolueris. **A**d flendū et ad lamentandū vocatus es et tu cū cachinnorū riſus effundis. **I**n charitatē vocatus es. et tu odiū exerces in fratē. **I**n ſb̄lectionē vocat⁹ es et cōtradiciō. **I**heredem te regni ſui vocauit / et tu q̄ terrena ſunt ſapis. **I**n māſuetudinē et humilitatē vocat⁹ es. et ſuperbus et elatus incedis. Et quid in die illa dicturus es cū a chriſto audies. qz humiliat⁹ ſū ppter te / aut egen⁹ effectus ſum. **S**z qz nudus fui ppter te / aut eſuriui aut ſitui / et dilexi te in toto corde meo / et proximum meum ſicut meipſum. **N**e velis ignorare / quia cogitationes tue et ſermōes tui ſcripti ſunt / et cōſcientia tua que tecū opata ē / arguit te ſi mē tiri volueris. **A**ut neſcis. quia omnis creatura. cum metu nimio ac tremore tribunali ei⁹ aſſiſtit. **A**hilia miliū et dena milia angelozū circūſtant. et tu mē tiri te putas et dicere. q̄a ppter te hec vniuerſa ſuſtinui. cū nihil omnino ptuleris. **E**lide ne duplicē vltionē pſoluas. malozū vicz actū ac falſitatis. **S**z ſurge et exp̄giſcere a ſomno. et cogitationes tuas aperiri. intra temetipm. et pſpice. qz iā claudis dies. **S**ed et iam hoc frater intellige. qz fratres nri q̄ heſterno nobiſcū pariter loq̄bant velp̄e hodie nobiſcū nō ſunt. ſed ad dñm ſuū ac noſtrum vocati perrexerunt. vt vnusquisq; eozum negociationis ſue queſtum oſtēdat

Eccenunciam discede de hesternis atque hodie
 ermo die. quō hesternus quodē quasi flos matutinus
 excessit. hodiernus vero quasi umbra vespertina transiet.
 Contemplantur etiam questum negotiationis tue.
 si fecisti finem imperii. Ut enim velocissimus
 cursus. dies nostri pretereunt. Beatus ergo qui
 sibi questum per singulos dies huiusmodi ne-
 gociationis acquirit. ut congregatum eum in vi-
 tam eternam percipiat. Quid autem tu dilectissi-
 me negligis. et incuriosus existis? Quid tamē
 vino inebriaris accidia? Quid exacerbas te-
 metipsum. mansio nāque in hoc mundo facta ē. quē-
 admodum quidā duo viātes. in itinere sibi in-
 vicem occurrentes in suis singulis gentes ho-
 spitiū. vespere autem facto mansit unusquisque qua-
 potuit puenire. et facto diluculo ab invicē dis-
 cesserunt. Intellexit namque unusquisque eorum
 quid habeat in domo propria. diuitias an pau-
 pertatem. requiem an tribulationem. ita et nos
 in hoc seculo sumus. Ab ansione namque assimila-
 tur hec vita. Ex ipsa enim unusquisque in suo di-
 uiditur loco. et intelligit quid habuit ante reco-
 ditum. Neque enim unusquisque nostrum ignorat
 quid premisit in celis. orationem cum lachry-
 mis. an cum puritate vigilas. an psalmodiam
 cum compunctione cordis. aut abstinentiam cum
 humilitate. an terrenorum renūciationem. an
 charitatem non fictam. et desiderium christi. Si
 hoc tu promissisti. scito te incunctanter ad requi-
 em pergere. Si vero nihil horum premissisti.
 perdidisti fili charissime animam tuam. Quid in hac
 mansione exasperas primum tuum? Abane enim
 ab eo sepandus es. Quid autem superbis aut in-
 solescis? Quid aduersus primum tuum tristis
 ambulas. cuius onus portare debueras. Quid
 autem te sollicitudo escarum aut opimentorum ma-
 cerat? Quid dat iumentis escam ipsorum. te non
 nutriet? Qui enim diurne glorificas. qui expe-
 ctas heres fieri regni eius. de esca et opimen-
 to conquereris. Qui mortificasti te metipsum
 mundo. que terrena sunt sapis. Quid te meti-
 ipsum fallis ac decipis? Quid medicum exasperas
 nolens sanitatem recipe. et tempore curationis
 vulnera tua occultas. et medicum iudas. quod
 non sis consecutus incolumitatis remedium?
 Tempus tibi penitentie datum est. et agere pe-
 nitentiam negligis. Quid ergo inculcas legis-
 latores. quod mortem tibi induxerit. cum tu incuriosus existis? Nihil quid dices morti in illa ho-
 ra necessitatis. sine me penitentiam agere.
 Vigila dilectissime vigila. ut laqueus super te
 hora illa non adueniat. et tunc obstupescas et

ad conscientiam tuam recurras et dicas. Quō
 elata ceruice ambulāte me. omnes dies mei trans-
 acti sunt. Quō tempus meum in cogitationi-
 bus terrenis superfluo preterit. Que erit utili-
 tas. si hoc reputas quādo hora mortis instite-
 rit. nec concedit nobis in hoc seculo amplius
 cōuersari. Pone itaque mentem tuam ad hec que
 narrant. Introeant in aures tuas. que a domino
 dicta sunt. Crede eius sermonibus. Aut enim
 quia et de ocioso verbo reddituri sumus ratio-
 nem. in illa die iudicii. Sufficit autem nobis ad
 metum solus hic sermo. si conscientia nostra
 sobria fuerit. Si autem quadā leuitate per diuer-
 sa animus puagatur. neque ipsa que sunt scri-
 pta intelligit. neque ea que dicuntur auscultat
 compati hominibus fistule recipienti aquam. et non sci-
 enti quō eam prestat. Quis ergo putas non
 defleat. quia dominus orbis terre tam per se quā
 etiam per pueros suos prophetas et apostolos
 clamat et predicat. et qui audiat non est? Que sunt
 autem que predicant ab eis? Ruptie parate sunt
 inquit. et altaria mea imolata sunt. Spon-
 sus cum claritate et magnificētia in thalamo
 residet. et cum gaudio intrantes recipit. ianue
 patent. ministri festinant. Predicatores con-
 uolant. Priusque ianue claudant. velocitate pe-
 dum concurrite. ne nobis foris remanere cō-
 tingat. et qui nos introducat. ulterius non erit.
 Super his autem non est qui intelligat. non est qui
 studium adhibeat. si ignauia et cura seculi huius
 mentem nostram quasi cathena colligat et strin-
 git. Diuinas quidem scripturas recte scribimus
 et recte plegimus. recte autem eas audire nolu-
 mus. quia que illic inserta sunt. perficere recu-
 samus. Quis putas aliqui peregre in longin-
 quam viam. sine viatico profectus est. quēadmo-
 dum nos profici sci volumus. Ibi autem alimen-
 ta reqrentes. nihil ad perfectionem nostram pro-
 ficimus. Beatus qui cum fiducia pergit ad deum
 portans sine defectione viaticum. ut nullam
 penuriam patiatur. Ecce decem virgines
 lampades accipiunt. et serui negotiantur. ex-
 pectantes dominum suum. cognoscētes quod
 accepit regnum suum. et venit cum claritate
 et virtute multa. coronare seruos suos. qui ac-
 cipientes ab eo pecuniam. optime in ea mer-
 cati sunt. interficere autem inimicos suos qui
 regnare eum super se noluerunt. quēadmo-
 dum si media nocte profundo sopore. natura
 hominum occupata. repente de celo sonus ef-
 ficiat magnus. et tonitrua terribilia. et corusca-
 tiones. ex precepto subito dormientes. colat unusquisque

que sua sunt / siue bona siue mala: qui autē mala gesserunt / iacentes sup lectum suum pcu-
tiunt pectora sua / quia nō est quōq; fugere et abscondere. vel sup his que gesserunt penitē-
tiam agere. Letera em̄ quassat et tonitrua ti-
more concutiunt / fulgura pauore cōmouent
Tunc obtinebit eos pfunda obscuritas. ita
vt hora illa / fulgur velox repente totam com-
moueat terram. Tūbe em̄ cum timore de ce-
lo buccinant / et suscitant dormientes / excitāt
quoq; eos qui a seculo dormierūt. Eli em̄ cū
suis vtrūq; cōmouebunt. et terra vniuersa
quasi aqua maris / a facie glorie eius contre-
miscet. Ignis siquidez terribilis discurrat an-
faciem eius. emundans eam ab iniquitatib;
qbus fuerat contaminata. Infernus portas
suas q̄ a seculo sunt patefaciet / mors destrue-
tur / puluis qui putruerat. id est. humana ca-
ro / audies vocē tube viuificabit. Elere em̄
miraculum ē intueri / quō contra ictum oculi
in infernū. quasi multitudo piscium in mare
enutrita ita et innumerabilis copiosaq; ossiū
multitudo humane nature. vnūquodq; eorū
currēt / p̄p̄iam iuncturā inquirens. surgen-
tes quoq; clamabunt om̄es et dicēt. Glo-
ria ei qui nos congregauit / et ppter suam cle-
mentiam resurgere fecit. Tunc iusti exulta-
bunt / et sancti letabunt. et veri et pfecti mona-
chi cōsolabunt. et a labore abstinentie sue re-
quiescent / martyres coronabunt. apli ac p-
phete glorificabunt. Beatus qui pmeruerit
in hora illa videre / quō cū gloria accipientur
in nubibus / obuiā īmortali sponso. om̄es qui
dilexerunt eū / et festinauerūt pficere oēs vo-
luntates eius. vt em̄ vnusquisq; hic / ad excel-
sa puolat premiorū. et quēadmodū hic vnus-
quisq; se emūdauit / sic eius gloriā intuebit
et quō quisq; desiderauit eum. sic satiabit dile-
ctione eius. Admirabit etiam primus adaz
in hora illa videns magna et terribilia / quō ex
eo solo et cōiuge eius / im̄se nationes et mul-
titudines producte sunt. Magis autē am-
rabit glorificans conditorē deū / quō ab vna
natura / et ex vna creatura exort / in regno ce-
lorum et in paradiso / et in inferno. sortem pro
suis meritis suscepit. Gloria soli sapiēti deo.

La. VIII. Inducens ex superiorum re-
cordatione compunctionem et querelam au-
ctoꝝ miseriam suam confitentis ac miseri-
cordiam dei / fratrūq; suorum preces implo-
rantis / sollicitudinē quoq; carnalem disuadē

tis et ad negociationem spiritale atq; vite. et
negociorum suorum rationem per singulos
dies faciendam / exhortantis.

Arissimi recor

C datus sum hore illius et intremui.
consideraui illud horrendum iu-
diciū / et expaui. Leticiam quoq; que est in
paradiso / et ingemiscens fleui / vsq; q̄ nō remā-
serit in me vtus vt amplius flerem / quia ne-
gligentia et elatione p̄terui dies meos. et co-
gitationibus sordidis / anni mei finiti sunt.
Quō elapsi sunt / nō consideraui / quō transi-
erunt / sentire nō potui. Dies mei defecerūt.
et iniquitates mee multiplicatae sunt. Iheu mi-
hi charissimi quid faciam in compunctiōe ho-
re illius / qm̄ mihi noti mei circūsteterint / qui
me beatificabant / huius religionis habitum cō-
templantes. ab iustis aut vas plenū erā iniq-
tate et imundicia. et eum qui scrutat corda et
renes obliuioni tradideram. Elere pfusio ibi
est / etiam miserabilis qui illā cōfusionem ex-
ceperit. Amator hominū benignissime / ad-
iuro te per miserationes tuas / ne me a sinistris
tuis statuas. cum his qui te exacerbauerunt
ne dicas mibi. nescio te / sed tribue mihi pro-
pter multā miscōiam tuā indefinenter com-
punctionem et fletum. et humilia cor meum et
sanctifica / vt fiam templum gratie tue. Nam
et si peccator sum et impie gessi / tamen ad ianu-
am tuam iugiter pullo. Et si piger sum et in-
curiosus / atq; viam tuam incedo. Fratres
mei dilectissimi obsecro vnanimitatē vestraz
festinate placere deo. Dum tempus habebi-
tis plorate in conspectu eius diebus ac nocti-
bus / cū oratis et psallitis / vt eruat nos ab illo
interminabili fletu / et strido dentitū. et a ge-
henne igne / et a vermibus īmortalibus / vt in
regno suo gaudere nos faciat / in vita illa im-
mortali. vbi fugat dolor / tristitia / et gemitus.
vbi nec lachrymis aliquis. nec penitentia in-
diger. vbi nō ē timor et tremor. vbi nō ē mors
et corruptio. vbi nō ē aduersarius et ipugnās.
vbi nō est exacerbatio et ira. vbi nō est odium
et inimicitia. sed omnino gaudium et leticia et ex-
ultatio. et mensa spiritualib; cibis plena / q̄ p-
parauit deus diligētibus se. et beatus q̄ pme-
ruerit eam / infelix autē qui fuerit priuatus ab ea.
Obsecro vos fratres charissimi effundi
te sup me viscera vestra. et precamini pro me
pccidentes benigno et amatori hominū vni-
ge

nito filio dei. vt faciat mecum misericordiam: et liberet me a multitudine iniquitatum mearum et colloquet me inter macerías benedicti paradisi. vt vobis hereditas et vicinus efficiar. eo quod vos estis charissimi filij. ego vero quasi canis abiectus: vt projiciatis super me micas de mensa vestra vt impleatur in me quod scriptum est. quoniam catuli edunt de mensa filiorum. Ita dilectissimi mihi effundite super me orationes vestras. et venite festinemus ad vitam nostram. Omnia enim quasi vmbra pretereunt. Odiamus etiam mundum hunc. et omnia que in eo sunt. Sollicitudinem quoniam carnalem propter salutem anime nostre nullam habeamus: sicut et dominus noster ait. Quid enim proficit homini si mundum lucratus fuerit. viuiuerit. aie autem sue detrimentum patiar. Aut quam dabitur redemptionem pro anima sua? Negociatores sumus? spirituales o dilectissimi comparati sumus? negotiatoribus secularibus. Considerate que dico fratres. Secularis negotiator pro singulos dies lucrum seu dispendium supputat: et si detrimentum sustinere se intelligit. festinat ac sollicitudinem adhibet et comodatur. quanto mercimonium suum saluum restituat. Ita et tu dilectissime pro singulos dies: vespere et mane. diligenter considera. qualiter se habeat mercimonij tuorum. Et ad vespam ingredi in cor tuum. et scrutare temetipsum: et dicito. Putas ne in aliquo acerbaui deum? Ne vobis otiosum locutus sum? Ne immoderate egi? Ne irritaui fratrem meum? Ne aliquem detractionibus laceravi? Ne forte psallente me: cor meum et mens mea fantasmas seculi cogitauerunt? Ne forte concupiscentia carnalis super me irrui: et ego liberi animo suscepti? ne sollicitudinibus terrenis superatus sum? Si in omnibus his damnatum tibi illatum intelligis: festina quanto melioribus commodis repareris. Ingemisce ex intimo corde: profer ab oculis lachrymas: ne idem rursum detrimentum sustineas. Et facto diluculo iterum eadem meditare et dicito. Quanto putas nox ista transijt. Lucratus ne sum in ea mercimonium meum. Putas mens mea vna cum corpore vigilauit? Si oculi mei lachrymas prodeperunt? Ne cum genua in oratione pro nocte posui: in sopore somni deductus sum? Nec adueniunt mihi sordide cogitationes: et libenter eas meditatus sum? Et si te deceptum in his senseris: festina sanitatem recipe. et statue custodiam in corde tuo. ne rursum eadem patiaris. Si ita sollicitudinem habueris: saluabis mercimonium tuum: et domino tuo placebis. et tibi metipsum utilis eris. Attende autem tibi: nec te velis seignicie ac negligentie tradere. Principium

quidem perditionis est negligentia. Imitare autem apem et perspice admirabile mysterium: quanto ex diuersis floribus terre. suam operationem congregat. In hoc ergo exiguo animante confidera. Si enim congregati fuerint sapientes mundi. atque orbis terre philosophi. non valebunt prudentiam eius disserere. quanto ex floribus quod dem. quasi quedam monumenta edificat. Sepe autem ibi soboles suas. et cum viuificauerit eas. quasi quidam princeps: milicie vocem suam ad eas emittit. quam pariter audientes: volitare incipiunt. Tunc monumenta illa vnde egressi sunt soboles. operatur: ac replere festinat. escarum dulcedine: ita vtiomnis prudens si considerat: glorificet conditorem deum. admirans quod ex tam puo ac vilissimo animante tanta sapientia processerit. Similiter ergo et tu charissime congrega tibi diuicias et thesaurum quem sursum. quod contingeret et promittere in celum. Nam et princeps terre. si voluerit quicquid eorum in regionem abire longinquam: promittunt famulos suos cum patrimonio suo. vt cum in preparatam mansionem peruenerint. ibi diuertant. Ita et dilectissime promitte patrimonium tuum in celis: vt suscipiaris in tabernaculis sanctorum.

La. IX. Exhortans vt tribulationes multo patienter tolerant et ne spes in temporalibus sed in domini amoris hominum benignitate ponatur: qui cuncta bona largitur et laborantes mercede non fraudas: pro hoc puocans nos ad vigilantiam vt adueniente sponso et alijs in regnum susceptis. nos excludamur et postea negligentiam nostram frustra defleamus. docens quod quanto dominum inuocare debeamus et perfectos viros imitari: cor pus ad carnalia non assuescere: discretionem nihilominus circa eius castigationem obsequare: amonens tandem vniuersumque ita debere incipere: vt possit perficere inceptum.

Velis ergo te

in poris breuitate negligere: ne per secula infinita penitentem accipias. Non audis dominum dicentem. In hoc mundo tribulationem habebitis. Iterum ait: in patientia vestra possidebitis animas vestras. Si autem tu propter molliem mentem atque icuriam in tribulationibus huius mundi odium habeas. deuitas quod dem patientiam. carnalem quod de voluptate consideras quod iugum christi bonum ac suaue propter tuam ignauiam quod durum et graue. et quod non facile possit portari detrahis et iudas. et teipsum in perditionem tradis: cum ista carnis: et quod tui miserebitur: si teipsum in infernas: quod tui miserebitur. si assumes arma domini: quibus dimicare

Capitulum

cōuenerat. i. cor tuū versa vice defigas. Sz in hac vita tātūmodo gloriaris. multum uaria est spes tua. et expectatio tua infelix est. Quid est quod os tuum orat deum: et q̄ sunt que poscis ab eo? Seculi hui⁹ requiē/ an immortalitatē/ac ppetuam uitam? Si hec temporalia et nō manentia requiris: melior est te fornicator: et melior est similiter latro. Ibi em̄ dep̄cant vt salui fiant: et te beatificant quē in hac bonitatis cōuersione fallaciter militare pspiciunt.odio nāq; habens lumen/ te nebras dilexisti: et regna celozū deserens: terrena et tpalia cōcupisci. Timuisti miserabilis ne benignus deus/ et amator hoīm/ laborem tui opis fraudaret: quiq; nō vicēdet laboris: ipe pueniens dūtē. Lor quoz tuū ipe cōpūgit: et mercedem ipse tribuit. Luncta tibi ab eo largiunt: et tu in elationē extolleris. Ahercedem mercennarij exquiret ab his/ qui eum fraudare voluerint/ et tuarū lachrymarū habuit denegare mercedem? Absit. Qui ait. q̄rite et inuenietis. pulsate et apiet vobis. mendax ergo efficit. Nequaq; te hec suspitio miserande decipiat. Quis tui emulus fuit? Quis tam seuus et inuidus extitit? Ille nimirū adūsarius hostis bonozū/ illius est hoc studium/ vt null⁹ hominū salutē inueniat. Tleni nūc itaq; in temetipm. et ne velis odire aīam tuā. Aperi oculos mentis tue. et prospice eos qui tecum sunt. quō in cōmune dimicant. quō festinant. lampades suas tenētes in manibus. et os eozū laudat et gloriatur in mortalem sponsum. Oculi quoq; eozū pulchritudinem eius cōsiderant. et aīa exultat et viget. Adaduerte et vide/ qm̄ appropinquabit. veniet et nō tardabit. vt expectantes se repente letificet. Exit vt psonet vox. ecce adueniet sponsus: et hi q̄ tecum sunt. pcedent cū gaudio/ habentes se cum lampades relucētes. et splendida indumenta. Audient em̄ vocem eius dicentem. Tlenite benedicti patris mei. possidete paratum vobis regnū/ a cōstitutione mūdi. Tūc necesse est/ cum clamorē factum audieris. discas eis. Fratres mei/ donate mihi pusillum olei. ecce lampas mea exstinguit. Audies q̄ ab eis. Ne forte sufficiat nobis et tibi. vade potius ad vendentes et eme. Et tunc pges pensens et afflictus: et tempus emēdationis iam nō inuenies. Terra em̄ vniuersa tremēbit ad gloriā eius/ et tunc plorās et ululans dices. Elado et pulso/ et quis scit si apiat mihi. Rediens autē pulsabis. et respondebit tibi ab intus

Amen dico tibi/ nescio q̄ses. Elade a me operarius iniquitatis. Stante autē te. introibit i aures tuas vox leticie et exultationis. et agnosces vocem vniuscuiusq; collegarum. et ingemiscens dices. Iheu mihi misero. Quō a tāta claritate priuatus suz? Om̄i tempe vite mee cū ipsis eram. et nunc ab eis sepatus sum. Iuste ppressus sum. Illi autē abstinebāt. ego autē indifferenter agebā. Ibi psallebāt. ego xō ridebam. Ibi cum genu flecterent flebant. ego vero extollebar. Ibi humiliabant semetipsos. ego vero superbiebam. Illi se viles et exiguos deputabant. ego vero ornatu vestium delectabar. Propterea illi nunc exultant. ego autē lugeo et lamentor. Illi letant. ego xō amarer defleo. Euigila itaq; miserande euigila. et imensam eius bonitatem considera. et ne velis salutē tuā negligere. Et exquire eū. et erit in salutē velociter/ inuoca eum et proteget te. Da ei vt recipias ab eo centupluz. Si carthula cum sit absq; anima per litterarum apices clamat. et om̄e debitum quod in ea scriptum est restituit. q̄to magis benignus de⁹ dabit gratiam querentibus eum? Chartula per litteras vsuram super vsuram augmenat. et thesaurum gratie mercede orationum deus multiplicat. Ne velis incuriosus existere. nec domine tui sollicitudo terrenozū negociorum. neq; in desperationem temetipm adducas. Deus em̄ propter viscera miserationum suarū. suscipit et proteget te. et omnes qui eum ex toto corde quesierint. Accede ergo ne dubites. et procide ante eum. ingemiscens et plorans dicito ei. Dñe meus et saluator meus. quare me dereliquisti? Absistere mei qm̄ tu es amator hominum. qui solus es sine peccato. Extrahē me de ceno iniquitatum mearum. vt non ibi infigar in eternum. Libera me ex ore inimici mei. ecce em̄ vt leo rugit deuorare me cupiens. Excita potentiam tuā et veni. vt saluum me facias. Lorulca corulcationes tuas et dissipa virtutes eius. expauescat et tremiscat a facie tua. Infirmitas nāq; est. neq; habet virtutes stare ante conspectū tuum. neq; ante faciem diligentium te. Tlids enim signum gratie tue. pauore concutitur. et confusus discedit ab eis. Et nunc dñe salua me. quoniam ad te confugi. Si ergo sic accesseris ad eum et inuocaueris eum ex toto corde. confestim quasi bonus pater et miseris coris. mittet gratiam suam. et auxiliabitur tui. et omnes voluntates tuas adimplebit i bonū

Ita ergo age charissime mihi ita age et accede et noli negligere inuocare eum et noli incuriosus esse. Et neque in me segne ac desidiosum intendas mihi enim sufficit confusio vultus mei moneri et non intelligenti dicenti et non facienti. Sed esto imitator perfectorum et spiritualium patrum et regulam eorum exquire. Et ne velis que sunt ardua et excelsa incipe. que nequaquam valebunt perficere neque ea que sunt nimis exigua et ibecillia ut multiplicata tibi merces accrescat. Ne nutrias corpusculum tuum ne te incipiat impugnare. Neque illud carnalibus voluptatibus insuecas ne pregrauetur anima tua et ad ima depressus vitis deducaris. Si autem in hoc te dederis ut desideria eius perficias derelinquet viam planam et rectam et asperam et pruptam incedet. Omnem quod sordida cogitatione facile recipit nec ultra potest esse prudens vel sapiens. Et si iterum supra modum eundem volueris affligere etiam phocanimus grauatur segnitia atque desidia obtinebit et supplebit iracundia. In laudibus quod et orationibus atque in bonitate obedientie pigrum ac remissum efficit. Institutum ergo tuum mensura bona ex equo pondere gubernetur. Dico tibi. Nunquam in stadio spectator equis currentibus assististi. Ac rursum nauiculam in pelago contemplantur esse. Quis vero si super modum ad cursum concitati fuerint interissent et iterum si supra quam mensura exigit fuerint relaxati ipsam aurigam deiecerunt per diuersa traxisse. Similiter et nauicula in mari si supra capacitatem suam fuerit onerata fluctibus comprimetur et si rursum leuiata et absque onere fuerit velox et vehemens ventorum submergitur. Similiter etiam corpus et anima si supra modum ex his que super diximus fuerint ab iniuncta pregrauata decidat utrumque necesse est ac succubat. Propterea bonum est ita vnumquodque incipe ut perficiat ut possit deo placere et vtile sibi metipsum ac proximis exhibere.

Ca. X. Ceteros et perfectos monachos commendans et ad certamen provocans pigros papam similitudinem persutans ostendens ex comparatione monachi ad militem quomodo segnis et negligens a diabolo vincatur vigilans vero per gratiam dei adiuvetur occasione cuius diuinam gratiam plurimum commendat.

De estis bene

v dictus grex christi. vos estis luminaria orbis terre vos estis sal terre et columna super celum. Vos inquam qui perfecti ac dei monachi estis qui estis angeli super terram qui angelorum

rum puerfationem diligitis corpus siquidem gestatis humanum opus angelicum perficitis. Agno vbi in quo contenditis temporalis est retributio autem eius et laus seculum seculi permanet. Labor abstinentie vite brevis est at vero premium immortale est. Quamquam autem vos abstinentie regulam observatis et virtutes cum dilectione acquiritis tamen aduersariis vestris diabolus irritatur et seuus efficit diuersosque laqueos ad decipiendos vos atque impediendos occultat.

Attendite ergo vos fratres charissimi a laqueis eius. Nullus enim absque certamine coronatur neque gratia dei deserit quemque si cum alacritate pugnauerit. Si quis vero semetipsum relaxans os suum pigritia detentus non operatur nec gratiam eius inuocat ut sibi auxilium conferat ne velit gratiam eius incusare eo quod non fuerit ab ea adiutus. Quomodo dum si quis manibus ac pedibus sanus extiterit habet atque coram se plenas escas oppositas et pigritie cum noluerit eas ori suo applicare et comedere et animam suam reficere ita et monachus experimentum habens bonarum deliciarum diuine gratie si neglexerit huiusmodi dulcedine satiari. Quis enim misereatur illi qui huius manu nequaquam percipiat ex his que sibi anteposita fuerint. Vel quomodo misereatur quis monacho qui cum non habeat sollicitudinem actuum terrenorum salutem suam neglexerit.

Compatitur autem monachus militi ingrediendi in prelium membra corporis sui vndique circumvallanti donec dimicando victoriae palmam accipiat. Eligat namque diligenti custodia muniendo se et decertat veres neque enim eum aduersariis desiciat ac persternat. Si vero in segnitie semetipsum relaxauerit facile miles huiusmodi triumphabit. Eodem modo etiam monachus si vires anime sue segnitie neglexerit relaxauerit absque ulla difficultate a diabolo inimico suo elidetur. Permittit siquidem in corde suo cogitationes turpes ac sordidas libenterque in se recipit elatam sapientiam vanam gloriam quam atque inuidiam necnon et detractionem odium gule libidine et insatiabile somnum. In his autem omnibus in desperationem semetipsum deducit. Si autem vigilauerit spiritus qui in suum presidium gratiam dei assignat spiritui auxiliabitur et ab ipsa docebit quomodo ei placeat debeat fitque in eo ipsa gratia laus et que ei laudem exhibeat. Quomodo si quis attendat in speculum idem ipse est qui videat et qui videatur. Sic et gratia ubi inuenit requiem ibi inhabitat et inhabitatur et efficit ut predixi laus et que laudem exhibeat neque absque huius auxilio cor sibi valebit sufficere. Retribuit autem ei si quis ab ea percipit et ex vino eius eidem offert potum velut si dica ex copulatione eius retribuit ei lachrymas et a dulcedine vini

et hūiliationē pfert cordis. Ex virtute q̄ qm̄
assumpsit: eidē cōcinit psalmos. Absq̄ p̄sona
siq̄dē: idigēs eē videt speculū. Lū x̄o accepit
p̄sona cuiuslibet ituitū/ ex eo qd̄ accipit retrī-
buit. Et si exornat̄ q̄q̄ in eo attēdat: idē ex
ip̄o speculo ornat̄ efficit. Silt̄ t̄ hō absq̄ ḡra
diuina: inopis eē videt t̄ indigēs. si x̄o p̄me-
ruerit ḡram/ ex h̄ ip̄o qd̄ fuerit adiut̄ ab ea:
posit in se emēdare virtutes. Si aut̄ denuo su-
gauerit eā: desolat̄ inuenit̄ ac nud̄. t̄ i habi-
tant in eo cogitationes turpes ac sordide. sic
nicticozar in domicilio. hōis ḡe ḡram iuoca-
re. ḡre x̄o ē. vt ei i opitulationē adueniat. Abs-
q̄ ḡra em̄ mens nō pōt illuminari: ad p̄tēplā-
dam multiplicē futuri seculi pulchritudinem.
Et nisi sanctificatū fuerit cor: nō venit ḡra in
hoīe. Si aut̄ illuminat̄ a ḡra virtutes optias
acq̄sierit: sibi q̄ emēdationē q̄ adept̄ ē repu-
tauerit: multū semetip̄m fallit. Neq̄ i firmi-
tem suā intelligens: emul̄ nāq̄ sibi exis h̄mōi
p̄cula se ḡram deturbabit. Lū x̄o qd̄ opitula-
tionē acq̄rēs: ḡram diuinā agnouerit: t̄ cū fu-
erit corroborat̄ vt virtutes obrineat/ glorifica-
uerit deū t̄ dixerit: ḡla miseratōib̄ tuis dñe
qd̄ me i dignū ḡram tuā p̄mereri fecisti: t̄ quē
admodū voluisti emēdasti i me q̄ tibi fuerat
placita: h̄mōi agnoscēs fragilitatē suā: festi-
bit se diuine ḡre tēplū p̄parare: t̄ tūc efficit in
eo ḡra ip̄a sacerdos: atq̄ ipsa oblatio: et esca-
pālis t̄ q̄ māducat: impator t̄ regnū: edificat
q̄ t̄ q̄ edificat. Efficit q̄ ciuitas: t̄ mur̄ inex-
pugnabilis: t̄ ab om̄i malo eum custodiet: do-
nec ab h̄ seculo ad phennā vitā t̄ in futurū secu-
lum transferat.

La. XI. Inducēs inuitationē auctoris
auxiliū spondētis: t̄ ad ablutionē vitiorū p̄sua-
dentis. Et vt ad ip̄m iclinent̄ inuitati: exptū
se p̄siliatorē p̄stat t̄ offert: p̄siliatq̄ vt ad p̄se-
ctam singularēq̄ pudiciē virtutē festinēt: qm̄
excellēter cōmēdās pulchras inducit similitu-
dines: tādē eos deslēs q̄ illā habuerit t̄ p̄didit.

Declina ad me

i aure tuā dilectissime mihi/ et ero
tibi p̄siliator: si ad vitā vis etnā p̄-
uenire. O mēbrū meū si desideras introire: t̄
si p̄cupiscis b̄ritudinez dñi dei tui: dicito mihi
frat̄ cur abluis faciē tuā aq̄/ vt p̄ximo tuo pla-
ceas. Nec dū ḡ respulisti vitia passiois carnis
tue: s̄ hōy adhuc vitio detineris. Si autē vis
lauare faciē tuā/ dilue eas lachrymis: t̄ ablu-

eā cū fletib̄. vt in p̄spectu dei t̄ scōz angeloz
cū claritate refulgeat. Facies siq̄dē q̄ abluīt
lachrymis/ i marcessibilē decorez acq̄ret. Sic
dicis fortasse mihi. Lōfundoz sordidam ac de-
formē faciē p̄ferre/ s̄ t̄ si incultā faciē t̄ pedes
sordidatos cū corde purificato habuerit/ sup̄
claritatē solis cū dei angelis refulgeb̄. Quid
etiā risum indifferētē p̄fers/ nōne flere ac lu-
gere te dixisti. Tu x̄o h̄ relinquēs risib̄ in cō-
ditis demoraris: t̄ h̄ vñ: nisi ex eo qd̄ non desl-
deras b̄ritudinē ei/ nec timeas supplicia eius

Qui igit̄ tēptatiōes expt̄ ē: posit cōmone-
re eos q̄ necdū expti sunt. Et q̄ in manib̄ la-
tronū incidit/ posit viātes cautos ac diligen-
tes efficere. Quia ḡ t̄ ego ex p̄tē tēptat̄ sum
p̄p̄ segniciē meā: siq̄dē ad horā t̄mō caute-
lam habui: s̄ mea ignauia ac pigricia i hac me-
felicitate cōstituit: ob h̄ itaq̄ cupio dilectissi-
mi p̄siliator existere gregi electo christi: ne ob
vitia carnalia/ t̄ secularē voluptatē ab illa cla-
ritate priuemini: t̄ a thalamo sponsi pleno le-
ticia t̄ exultatione cū dedecore abiiciamini.
Labor abstinentie v̄re/ velut somniū ē: req̄es
aut̄ laboris ienarrabilis. Attēdite vobismet
ipsis: ne ab vtrīq̄ p̄tib̄ corruatis: t̄ p̄ vtrīq̄
vltionē exoluat̄. s̄ festinate poti⁹ p̄fectā vir-
tem acq̄rere/ q̄ adornata ē oib̄ q̄s diligit de⁹
hāc si possideritis/ nunq̄ deū exasperabitis:
nec mali aliqd̄ p̄ximis v̄ris facietis. Hec aut̄
singulari x̄r̄ vocat̄/ h̄s in se pulchritudinez
diuisay virtutū. Quēadmodū em̄ regale diade-
ma/ absq̄ lapidib̄ p̄ciosis: t̄ elect̄ margarit̄
cōponi nō pōt: ita t̄ hec singularis pudiciē
virtus: absq̄ pulchritudine diuersay virtutum/
nō valebit p̄sistere. Hā t̄ plena regali diade-
mati compabit̄. Sic em̄ in eos i vñ lapis vel
margarita defuerit/ fulgure sup̄ caput regis
decenter nō pōt: ita t̄ h̄ singularis x̄r̄ si deha-
buerit vñā speciē ceterarū virtutū: p̄fecta x̄r̄
noīari nō pōt. Assimilabit̄ rursum copiosis
dapiib̄/ cōditis: salis x̄o suauitatē nō habēt:
bus. Quēadmodū ḡ optime dapes/ absq̄ sa-
le inutiles sunt: ita etiā h̄ singularis x̄r̄/ in oī
pulchritudine diuisay virtutib̄ adornata: si cha-
ritatē circa deū t̄ p̄ximū nō habuerit: abomi-
nanda fortiter t̄ inutilis habebit̄. Rursus si
milis ē p̄fecto alphabeto: p̄p̄iis l̄ris adorna-
ta. Et si q̄s ex eo vñā auferat l̄ram/ totū oīz
om̄ino ad nihilū p̄stituet̄: ita t̄ h̄ singularis vir-
tus: si ex oib̄ virtutib̄ vñā min⁹ habuerit/ to-
ta inutilis repit̄. Compabit̄ etiā fortissime ad le-
uē firmamētē celsitudinē puolātī: q̄ cernens

escā in laqueo tota se alarū velocitate. cū ingenti petu in eo deposuit. Glorēscā inde prahere: cōprehēsa ē sūmitas vngule ei⁹ in laqueo ⁊ obdolorē ei⁹ hūiliabit oīs fortitudo ei⁹: totūq; corp⁹ suū extra laqueū ē. oīs autē x⁹ tus colligata ē i eo. Silt ⁊ h singulari x⁹. si fuerit iūcta in vno aliq; negocio frenorū. tota in eo silt colligat. Et qdē totū corp⁹ pfectionis ei⁹ absq; vinculis ē. oīs autē x⁹ in fra hūiliata ē. Et quēadmodū nō valebit aqla ppter captionē vngule/ in aeris altitudinē volare. nisi fuerit liberata. ita ⁊ x⁹ h/ nisi a frenis negocijs liberet/ pfecta eē nō possit. Quis ē q nō habeat lachrymas/ veniat ⁊ desleat mecum? Et q nō habet cōpūctionē/ cōsiderās intelligat. Discat q diligēter ab his q in hac x⁹tute sunt puerlati. qz qrdā puerlatio. vsq; ad celum puenit. veniensq; ad portas. in regnū phibita ē introire. Hoc āt dico dilectissimi. qd puerlati qdā in hac quā pdirim⁹ x⁹tute. et adornati sunt ea. pteplātes eā q regalī diadema ⁊ ppter exiguā rē. talē ac tātā x⁹tutē ad nihilū de duxerūt. Colligata ē em̄ mens illoz sollicitudinib⁹ frenorū negociorū. ⁊ ob huiusmodi vinculū. acq̄sita x⁹t⁹ in celū itroire nō valebit

La. XII. Dictorū occasione exhortās eū q ptractā pudiciē ⁊ castitatis x⁹tutē habet. ne illā amittat tradēdo se in vincula inimici: idoneū exēplū adducēs at qz demōstrās quō h x⁹tus liberari possit. ita vt nihil ei nocē possit.

Ide ergo cha

ristime mihi. ne tenetipm inimici alligandū vinculis tradas: ⁊ amirabile x⁹tutē destruas. quā multis laborib⁹ ac q̄sisti. neq; celestes portas/ acq̄sita x⁹tutē itroire phibeas. ne corā spiritali thalamo pfusiōe adopta p̄sistat. neq; p vñū capillū alligās cā. ⁊ ad solū terre infigat: s̄ tribue ei fiduciā ⁊ vocem excellam. vt exultans ingrediat in thalamū ⁊ mercedē laboris sui possit p̄stāter/ ac solum voce clamare. Et obstupescendū miraculū. quō tā imanis ac fortissim⁹ leo. p vñū capillū ligat. humilis ⁊ captiu⁹ effect⁹ ē. Leoni siquidē h x⁹t⁹ compabit. oib⁹ bonis ac pfectis opib⁹ adornata: ⁊ q̄s ab illo vno capillo terre nis sollicitudinib⁹ colligata ē. Quāob̄rē vigila dilectissime vigila: moue q̄ man⁹ tuas. et hūc exiguū capillū absconde: neq̄ venias i derisum. sic fortissim⁹ ille sampson. Ademento qd mille viros occidit. ⁊ q̄s vñū capillū. funes

valedissimas extremū portauit. ⁊ seipmā vinculis liberauit: ⁊ inimicos interficiens deo vīctoriā reputauit: ⁊ p ofonē suā ex ipā maxilla fontē aque pduxit. h talis ac tāt⁹/ qd vñūsa pfecerat: postea semetipm vinctū adūsarijs tradidit. hūiliat⁹ ē nimis. p eo qd crines ei⁹ ablati sunt: ⁊ terribilis illa atq; mirabilis x⁹t⁹ ei⁹ deuicta ē. Attēde gr tu tibi metipm. neq̄ amirabile castitatis x⁹tutē/ p puā sollicitudinē colligādo humilēs: s̄ libera eā efficiēs ab oibus negocijs qd ledit ⁊ adornās pmitte in celū. Sicaut eā libera. quēadmodū aqla descendens in pfundū vt inueniat p̄ciosissimaz margaritā. Lunq; inuenerit. p̄tin⁹ ad excelsa cōscēdit: totūq; corp⁹ pusculū ei⁹ aq; exhibetur. Aqua em̄ p̄māsit in loco suo. ipa autē cū diuicijs prexit in ardua. Eodē modo etiā tu ppera oib⁹ frenis negocijs liberari: ⁊ adornatus pfecta x⁹tute: q̄s vestimēto induere ea. Excuba vigilāter dieb⁹ ac noctibus horis ac momentis: ne spolieris ab ea. h̄ec autē singulari x⁹tus de q loq̄mur adornata in omī pulchritudine diuersaz x⁹tutū: nullis negocijs frenis noceri possit. Tribulatio em̄ patiētiā opat. egestas x⁹o ac volūtaria paup̄tas. fra cōpationis ei⁹: ex ipa em̄ fructificat iusticie fruct⁹. sic neq; infirmitas eā ledere pōt. ex ipa em̄ x⁹tute et gloria induit apud deū. Silt autē adulationes diuiaz rerū nequaq; valebūt iminuere eam ab ipsis aut acq̄rit laudē in vitā etnā. Persecutio nō poterit terrere ea. nec pauorem ei incurtere. Ex ipa/ corona pulchra ac pfecta cōponit. q deo gloriā cū gaudio ⁊ exultatiōe exhibeat. s̄ neq; nuditas pōt ei segniciē torporis incurtere. eo q ex ipa ei stola claritat⁹ contexit. Fames silt pusillanimitatē ei nō poterit generare. ex ipa em̄ mēsa ei pparabit in regno celoz. S̄ neq; p sitim poterit ea desidīa circūdari: ab ipa em̄ pparabit ei padisus leticie. Neq; x⁹o paup̄tas possit eā ad illecebras diuiciaz ipellere. ex ipa nāq; btitudine deum possidebit. Eligie qz ⁊ flet⁹: coronā pfectionis: ⁊ fontes puritatis ei⁹ existūt. hūilitas et māsuetudo: fundamēta sunt edificij eius.

Adors nō pualet mortificare eā: s̄ neq; se pulchrū cōcludere eā pōt. neq; x⁹tutes valebunt retinere eā. Ipi quoq; celi/ nō valebunt portas suas claudere corā aia q x⁹tutib⁹ viget s̄ mox vt viderint eā/ cū gaudio referantur. Adille milia ⁊ decies dena milia angeloz ⁊ archangeloz: throni ac dñatōes. ⁊ pncipat⁹ nō valebūt cōminari ei: s̄ cū gaudio vult⁹ sui sup

Capitulum

II

pluuia lachrymarum: p q̄s possit extingue flamas
adul' icēdia pctōz. Btūs q̄ ābulauit i via dñi
iugit' sibi māsioēs pfectuū faciēs p sincerita-
tē z fidē atqz caritatē pfectā Btūs q̄ i bōis opi
b' q̄ tidie creuerit p disciplinā z p̄nētiā scōz
q̄ institutionē hñs i dño spē certā vt videat eū
i claritate sua z regno z gl'ia. Btūs q̄ memie-
rit pcepti ei' de ocioſo x̄bo z posuerit custo-
diā ori suo ne excedat a xpi mādato. Btūs c'
fuit aīa / tāqz lignū qd plātātū ē sec' decursus
aqrū: hñs sine infmissioē lachrymarū imbrē a
q̄ crebri' irrigat. Btūs q̄ plātāt bonā plātati-
onē i aīa sua x̄rutes s' z vitā scōz patrū z deo
placētū monachoz. Btūs q̄ irrigat plātati-
ones suas lachrymis / ch̄istū sp exorās vt sint
fructifere z acceptissime deo. Btūs q̄ tāqz ab
igne i charitate xpi exars'erit: z cōbuserit oēs
turpissimā cogitationē z pollutionē aīe sue.
Btūs q̄ effect' fuit fra bona z optia afferens
fructū cētesimū z sexagesimū z tricesimū. Be-
at' q̄ iuenerit semē bonū z semiauerit i agro
pector' sui. Btūs q̄ iuenerit thesaurū in agro
absconditū z vniūsa q̄ sūt mūdi abijciēs ipsuz
solū possiderit. Btūs q̄ sp habuerit diē exitus
sui añ oculos z festiauerit i illa hora pat' cē et
sine aliq' t̄iore pcti vl' p̄ue p̄cie iueniri. Btūs
q̄ iuenerit fiduciā i illa hora exit' sui qñ aīa se
parabit a corpe. Lū mag' nāqz metu: magnif-
qz dolorib' sepabit. Cū iēt em āgeli assumē
aīam z sepabūt eā a corpe: z pducēt eā añ tri-
bunal i mortis / z metuēdi iudicis. At illa me-
morās opa sua misera p̄remiscet. Grādīs ti-
mor ē frēs i illa hora mort' z separationis aīe a
corpe. Assistēt em tūc i p̄aīe / opa ei' q̄ die no-
ctuqz bona z mala gessit. Angeli etiā festināt
ac p̄perāt: excludē eā a corpe. At illa audiens
act' suos egredi p̄rimescit: qz pctōr' aīa cum
metu mag' z t̄iore horrēdo sepat a corpe: z tre-
mens sp aciugit' deslēs p̄git ad etnū supplicii.
Ea ḡ hora cū aīa diuidit a corpe: vidēs vniū-
sa opa sua dic' eis. Date mihi vni' hore spatii
donec egrediar. Et r̄fidēt sū oīa opa ei' z di-
cūt ei: tu nos egisti: tua opa sum': tecū sp im'
tecūqz p̄gim' ad deū. Scā etiā aīa cū sepat a
corpe nō timet nec metuit: s' mag' gaudēs cū
fiducia p̄git ad deū: enecta officijs angelozū.
La II. Lā p̄dictoz nos exhortās ad odi-
um mūdi z dilectionē xpi: obsecrās qz vt itēte
dño fuiam' z nō mūdo q̄ plen' ē laq̄is mortis
vt etiā ob id aīas n̄as ornem' p̄nis scē p̄sa-
tiōis / qd' possim' laq̄os istos i q̄rū medio ābu-
lam' vitare: excitās nos post hec ad vigiliā
spem longe vite penitus excludens.

Diamus ergo

hūc mundū dilectissimi frēs xpm
solū diligam' scim': z redēptorē aīa-
rū n̄az. Nescim' frēs q̄ sit hora exit' n̄ri: nul-
lus n̄rm aḡscit diē vocatiōis sue. Subito enīz
ābulatib' nob sup frā z secure atqz elate agē-
tib': dñi pceptū emittit vt aīa dimittat a cor-
pore: z illa si valēs resistē veniētib' ad se āget
misfabili' p̄remiscit. Tūc aīa pctōr' z negligē-
tis vitā suā / i die q̄ n̄ sperat z hora q̄ nescit / ra-
piē z segregat a corpe: z p̄git plena pctis z in-
gēri p̄fusiōe dep̄ssa: nullā oīno hñs excusatio-
nē quā p̄ pctis suis possit obtinere. tremēs p̄
nimia formidine p̄rabetur. Ip̄oz qd obsecro
vos charissimi mihi vt efficiamur liberi: fui-
tes dño itēti absqz vlla offēsiōe. Hec p̄cupiscē-
tijs tpalib' vanissimis secl' fuiam'. qz ip̄e mū-
dus plen' ē scādā z laq̄is mort'. Aīam n̄ram
p̄nis scē p̄satiōis ornem': q̄ possit oīa scāda-
la p̄teruolās euitare. Ihas ḡ cerasqz x̄rutes q̄
bus velut p̄nis ad deū s̄buolem' festinat oc-
cultis laq̄is suis diabol' diuisisqz fraudib' a pe-
ctorib' n̄ris plen' euellere: ne nob sit trāsīt' li-
ber ad celū: s' pctōz sarcinis p̄grauati: p̄cipite
mur in abyssuz. Ademinisse itaqz debem' cha-
rissimi: qz i medio laq̄oz diaboli ābulam' vigi-
lem' ne i mort' baratrū icidam'. Laq̄i cū ei'
dulcedie z suauitate mortifera plen' sūt. Nō
ḡ negligam' aīas n̄ras: nec oblectent' dulce-
dine laq̄oz ei'. Dulcedo aut' laq̄oz ei' ē sollici-
tudo actū frenoz: z possessio diuiciāz z co-
gitatiōes sordidissimaz p̄cupiscētiāz. Si er-
go obscena cogitatio aditū iuenerit: p̄ quam
possit ad aīam penetrare p̄mū qdē venenata
dulcedie / z assidua meditatiōe oblectat eam
donec captā atqz deuictā p̄sternat: eāqz mor-
ti tradat p̄petue. Ergo sepe cogitatio maligna
vel turpis: tāqz laque' aīe n̄re ē: nisi statū ofo-
nib' lacris ieiunijs z vigilijs / a n̄o p̄pectore ex-
cludat. esto ḡ carissime sp par' z vigilā: lib ab
oī sece frena: vt ab oib' spissis ac p̄uis actib'
eruar' ne i vni' hore momēto i spissia cogitati-
one moleſcat: z ne imoret' maligna p̄cupia i tua
aīa. frat' p̄fuge sp ad deū: p̄ oī oēs ieiunia atqz
lacrias vt liber' ab oib' laq̄is z scādā passionū
He te arbitrer' frat' diu victurū i fr': z p̄ te
pefact' / i mal' cogitatōib' vl' actib' imoreris.
Nā si subito rapiat aīa tua a te / z peccatū at-
qz fetidissima repiet: z nō hñs tps p̄nie vltia
nec erit iā venie digna: qd tūc dices morti in
hora separationis tue. O frat' puenit nāqz / vt nō
pcedat tibi f̄m dñi pceptū nec momēto hore

os meū i laudē ⁊ gloriā grē tue. Qui posuisti
fminū mari xpo pcepti tui. pone etiā fminuz
cordi meo p grāz tuā. vt nō declinet ad dexte
ram neq; ad sinistrā a pulcritudine tua. Qui
aquā in deserto tribuisti ipso nō credēt. s; cō
tradictēti. dona mihi cōpūctionē. ⁊ oclis meis
lachrymas. vt desleā dieb; ac noctib; dies vi
te mee. cū humilitate ⁊ charitate ⁊ puritate
cordis. Appropiet ofo mea i p̄spectu tuo dñe.
dona mihi fmonē sc̄m. vt tibi offerā manipu
lum p̄fessōis mee repletū. ⁊ dicā gloriā ei. qui
mihi h̄ tribuit. vt ei etiā ego offerā qđ ab eo p
cepi. ⁊ adozē eū. qui mihi tāta largit; ē. Exau
di dñe ofonē fui tui. quies sup oīa b̄ndict; in
secla seculorū Amen.

Sancti Effrem diaconi. De cōpun
ctione cordis. Liber p̄mus explicit.

Incipit liber secūdus eiusdē. de eadem cō
punctione.

La. I. Inuitās nos ad cōpūctionē ⁊ doz
cens quō ad illā pueniāt. phibēsq; negligēti
am ac pusillanimitatē ⁊ exhortās vt dñm iuo
cem; fiducialitq; ei fuam; / corda n̄ra sancti
ficem; / nob; iulcē ignoscām; / atq; de p̄fectiōe
n̄ra nō p̄sumām; / pulchre tandē monachum
agro seminato compans.

Enite charissi-

mi mihi. venite p̄fres ac f̄res gr̄x
saluatoris elect; venite negociē
mur q̄adulq; nūdine celebrantur

Repletelachrymis oclōs v̄ros. ⁊ ianue cor
dis v̄ri oculi referent. Loquimini verbū vite
ad inuicē ⁊ cōfestim mēs v̄ra cōpūget dere
gno ac padiso. Sensus bonū assumite ⁊ p̄ti
nus negocia frena p̄tēpnet. Nemo p̄ segruici
em relaxet. neq; ipusillanimitatē veniēs ex
pauescat. Neq; p̄tinescat aliquis neq; vereā
tur. s; p̄zoni vel iprobe iuocem; dñm n̄m. et
p̄stant fuam; saluatori n̄ro. ⁊ p̄festinātes q̄
sc̄ificem; corda n̄ra p̄p̄ sp̄m̄ sc̄m. Lōspirem;
ad inuicē ⁊ obsecrem; / ignoscām; alterutruz
in toto cordē n̄ro. Serui em̄ sum; qui sine mē
dacio ē dei. quia it. Amē amē dico vob; nisi di
miseritis ex corde v̄ro delicta v̄ra alterutrum
nec p̄r v̄r celestis dimittet vob; delicta v̄ra. Et
p̄scōs ap̄los suos indicauit nob; quēs fratri
remittere oporteat. dicēte petro. Quoties si
peccauerit in me frater me; idulgeā ei. vsq; se
pties. At illi dñs. Nō dico tibi septies. s; septu
agies septies. Hos x̄o in dñm nec tertio i die i

ulcē ignoscim; . Obsecro vos charissimī mi
hi. ⁊ suppliciter rogo o amici mei. vigilate i hoc
breui tpe i hac v̄ndecia hora p̄cedite. Itā em̄
vespa appropinquauit. ⁊ cū glia m̄lta remune
rator adueniet. reddere vnicuiq; fm̄ opa ei;

Attēdite vob; ne quis emēdatorē vitā exer
ceat. ⁊ q̄si p̄fides ⁊ negligēs imēsam ei; remu
nerationē amittat. Silis autē ē monach; agro
seminato. qui cū rore ⁊ ibrib; p̄fueuit exerceri
⁊ fructificare fructū iusticie ⁊ leticie. Lū autē
ad suū fructū puenit. maiorē igerit curam
agricole. Sollicit; em̄ puigilat ⁊ timet nesa
ta sua aut repentīn; grādo aut cāporū iumen
ta subuertat. Ita ⁊ monachus q̄adulq; i hoc
corpe deget. q̄ridie sollicit; curā adhibeat p̄
imortalitate vite sue. ⁊ p̄ negligentia iuanuz
cucurrisse inueniat. Gaudiū ⁊ leticia agrico
le ē. q̄n messēm suā cōgregat. ⁊ labor p̄mia su
erit affecut; . Eodē modo letabunt; angeli dī
in celis. q̄n quis metuēs deū cursum p̄p̄rium
p̄sumauerit replēs horrea. Agricola in securi
tate p̄stitur; . epulat; atq; exultat. ⁊ monach;
cū in horrea fuerit posit; . i. in m̄sionē efne vi
te. p̄festim ascendant diuicie eius ad celum.

La. II. Excitās nos ad vigilantiā in belli
certamine. x̄tutēq; n̄ram p̄solās ex x̄tute dñi
qui ē agonista n̄r. atq; exhortās ad mutuū
adiutoriū. vt sic in vnū inuicē cōspirātes adū
sariū n̄m p̄fundam; ac supem; ⁊ deū honori
ficem; . Et ob h̄ cōmēdās multitudinē mona
chorū simul deo militantiū. multis reb; tam
multitudinem monachorū q̄ singulos mona
chos compando.

Igilemus di-

lectissimī mihi. vigilēm; donec in
bello p̄stituti sum; . ⁊ p̄tra diaboli
dimicem; . Pugna quidē ei; i p̄mptu ē. ip̄e at
i firm; existit ac debil; n̄r at dñs ⁊ agonitheta
qui ē rex regū his qui alacrit; dimicauerit ⁊ x̄
tutē p̄stat. ⁊ coronā imarcessibilē. Quēadmo
dū ei puluis a vehemētia v̄ri sp̄git ⁊ ipuḡ
ita ⁊ adūsari n̄r ad nihilū rediget q̄n vox n̄ra
i dī laudib; p̄sonat. ⁊ ofones n̄re plenelachry
mis dñō exhibēt. Nemo q̄ segruif agat nec tic
at. s; is q̄ fort; ē infirmiorē adiuuare festinet. ⁊
q̄ alacer ē. pusillanimitē p̄solet. Qui abstines ē
iordinatū ⁊ ihonestū icrepet ⁊ obiurget. Sic
em̄ inuicē p̄spirātes ⁊ pariter triūphātes. cō
culcatorē n̄m p̄fundim; . ⁊ dñm n̄m q̄ i celis
ē honorificem; . Scī q̄ angeli in nos letant; ⁊
q̄ vidēt nos ⁊ audiūt de nob; edificant; . Pa

radix fructib⁹ leticie ac varijs florib⁹ plen⁹ multitudo ē monachoz. in idipsum adornata in dilectione dei. Quasi fons bon⁹. et aqua exundantib⁹ multitudinē arborū irrigās. multitudo ē monachoz. in idipsum psalmoz cursū cāt⁹ lachrymis irrigatū. Sic ciuitas murata et munitiōib⁹ circūsepta. multitudo ē monachoz. in idipsum alterutrū pspirātes in dilectione dei. Diadema ptextū lapidib⁹ pciōsis et splēdidis margarit⁹. multitudo ē monachoz. in idipsum in omne op⁹ bonū ornata. Riuus repleta regalib⁹ opib⁹. multitudo ē monachoz. in idipsum plena dñi charitate. Oliua speciosa ac fertilis. multitudo ē monachoz. in idipsum pfirmata in dilectione dei. Imago regalis habens amirabile historiam. ex oib⁹ elect⁹ coloribus. et florū varietate depicta. multitudo est monachoz. in idipsum diuersis virtutib⁹ adornata. Castra scōz angeloz. multitudo ē monachoz. habitās in idipsum. mentē suā spūitēs ad deū. Sic mel et fauus ori applicat⁹. sic rñsio fratris cū charitate et hūilitate ad proximū suū. Sic aqua sitiētī in estu. sic fmo p solātis fratres in tribulatione ei⁹. Sic q cadenti porrigit manū et erigit eū. ita et fmo vite et p solatiōis. erigit segnē aīam ac pusillamē. Sic sata. lecta et electa et bona. in terra culta et optia. sic in aīa monachi cogitationes bone et viles. Sic aut alligatura bona et fortis in edificio. ita in corde monachi magnanimitas. Sic lāpas lucida in loco tenebroso refulgens. sic monachus mēte sobria. et corde vigilāti in tpe psalmodie sue. Sic vinculis et cathenis cōstringit aquila. sic monach⁹ mūdi sollicitudinib⁹ innodat. Sic spine et tribuli in agro optio. sic cogitationes turpes ac sordide i aīa monachi. Sic cancer spēs et putrefaciēs carnes. neqz finē sanitatis recipiēs. sic memoria malicie in aīa monachi. Sic vmis corrūpit lignū. sic iniicitia corrūpit aīaz monachi. Sic tinea ex terminat vestimentū. sic detractio aīam monachi. Sic lignū excelsum qdē et speciosum. attū infructuosum. sic monach⁹ supb⁹ et insolēs. Sic fruct⁹ delectabilis et speciosus extrinsecus. putrid⁹ vō intrinsec⁹. sic monach⁹ emul⁹ et iuidia plen⁹. Sic q iactās lapidē i fonte purissimo p turbat eū. sic monachi iracūdi rñsio. pxiimi mēte p turbat. Sic si euellat qz radicitus arborē plenā fructib⁹. et trāspantet eā in aliū locū. fruct⁹ ei⁹ marcescūt. et folia arelescūt sic monach⁹ derelinquēs pxiū locū. et diuisa plustrans. Sic edificii fundamentū nō hñs

sup⁹ petrā. sic monach⁹ patiētia nō hñs in tribulationib⁹ suis. Sic aīas qz aīa regem et loquēs ei. vocat⁹ aīa a suo suo relinquit regē et se ad cōfabulationes sui pvertat. sicut monachus in psalmodia sua. si intentionē mentis sue a deo reflectat. Sic pond⁹ salis depmit i firmū. sic monachū somn⁹ in tpe psalmodie sue. Intelligam⁹ q charissimi cui assistimus. Sic q angeli cū timore et tremore hymnū cāntantes astāt. ita et nos debem⁹ cū corde puro et mēte in psalmodijs nris tpe orōnis. coram deo cōsistere. ne corpe qdē videamur assistere. sensib⁹ vō negocijs frenis puagari. Sic enī nauis fluctib⁹ pelagi circūferē. sic et monachi mēs in terrenis negocijs puagāt.

Ca. III. Exhortās ad tēptatiōes sustinēdas et iducēs ea in qb⁹ pssit gloriatio monachi. docēt qz qūo is q vitijs pccupat⁹ ē pulsare debeat ad ostiū dñi. q nō deerit si pulsans pstitit. sed misericorditer subuenit.

Egregem⁹ er-

I go cogitationes nras a negocijs frenis. vt gliaz apō dñm nrm hñe mereamur. Sustineam⁹ aduersarij tēptantia. vt gloriā papiam⁹. Gloriatio aut monachi. patiētia i tribulationib⁹ suis. Gloriatio monachi. lōganimitas cū charitate. Gloriatio monachi. cū nullas res pfiti seclī possidē desiderat. Gloriatio monachi. et laus i ppectu angeloz et hoīm. hūilitas et simplicitas cordis. Gloriatio monachi. vigiliet flet⁹ i ofonib⁹ suis. Gloriatio monachi. māfuetudo cordis et silētū. Gloriatio monachi. qñ deū toto corde dilexerit. et pxiū tāqz seipm. Gloriatio monachi. abstinentia escāz et a mltiloqo lingue. Gloriatio monachi. qñ pxiō tāqz sibi p cōpatit. Gloriatio monachi. qñ xba ei⁹ opib⁹ psonāt. Gloriatio monachi. qñ in loco suo pmanet. et si huc atqz illuc qñ fenū a vento trāssert. Iheu mihi dilectissimi. qz fact⁹ sū sic machina seu follis fabri ferrarij. q repletur et euacuatur nec aliquid in se continet venti. sic ego enarrās virtutes christi. ab oib⁹ his lōge me sentio. Glia et adoratio magnitudi ei⁹. Charissimi si quis vrm pccupat⁹ fuerit cogitationib⁹ sordidis ac turpissimis. nō negligat nec segniter agat. neqz in desperationem semetipm adducat. s effundat cor suū in conspectu dei. et ingemiscēs. desleat et dicat. Exurge dñe. intēde iudiciū meū. et iudica me fm iusticiā tuā. Opus manū tuāz sum. vt quid

dereliquisti me? Quare facie tuā auertis. obliuisceris humilitatis mee? Quia persecutus est inimicus animā meā / humiliavit in fra vitā meā. Infixus sum in limo / pfundi / et nō ē substantia. Sulciat me grā tua dñe vt nō pereā. Si ita pmāseris / et inuocaueris deū. cōfestim amatoz hoīm de / mittet grām suā in cor tuū. et cōsolationē tibi et requiē a laboribz tuis / in expugnatione quā sustines cōferet. Talem g habentes benignū dñm. nō negligam. et talez misericordem saluatore habētes nō segniter agam. Donec hic degim. miseret et saluat. et remissionē nroz tribuit delictoz. et iniquitatibus nris. si nos voluerim. ignoscit. Quis nō amiret. qz p lachrymas huius breuissimi tēporis / pctā dimittit. et ipā vndecima hora / milium nos vulnerū sauciatos p lachrymas sanat. Et rursum cū sanauerit. mercedē pferet lachrymaz. Hic est nrm ēēi grām inuocare vt sanet. et mercedē exhibeat sanitatis. Nō g negligam frēs. s festinem sanari. qz vt superi memorauī. h miseret de p grām suā. ibi aut nequaqz. s iustū iudiciū et vltio et retributio gestoz ē. Ibi misericordissimū ille abraham. imitatoris inueniet. et qui p sodomitis vt saluarent fuerat deprecatus. ibi p vno peccatore vt miscōiam inueniat / minime deprecatur. Nō g cōliget mens nra negocijs frenis fratres charissimi / s festinem cōparticipes fieri oīm scōz. et coheredes venerabiliū patrū nostrorū / vt nō pueniamus a cōuersatione eoz / ne qz a brā claritate ipoz sepemur. Festinemus aut magis. vt cū pfecti ac fidelibz coronemur sin xō vlt cū multis placētū laudē pconij mereamur.

Ca. III. Beatificans digne deo militantes et coronā etne bñitudinis pmerētes. excludens negligētū excusationē. et plibz eos rōnibz terrēs / ad vigilatiā et cōpūctionē puocat

Eat qui in ago

b nec certauerit. vt cū pfectis victorie coronā accipiat. Miserabilis xō qui h tps vite sue negligēter pūperit. vt idignū sit et iā cū minimis collaudari. Bñs qui promeruerit claritatē illoz. et bñs qui dignū fuit laude eoz. Bñs qui pmeruerit coronā illoz. et bñs qui dignū fuerit i numero eoz eē. Beatus qui pmeruerit hereditatē eoz. et beat qui dignū fuerit mēsa cōuiuij eoz. Bñs qui epulationē eoz pmeruerit degustare. audire vocē illā. Venite bñdicti pñs mei. possidete

regnū qd paratū ē vob a cōstitutionē mundi.

Quā excusationē si neglexerim habebim? vbi secularis hō interdū excusationē obrinet vtpote qui in seculo colligat est. nos at quid dicem? i quibz nos eē ipeditos causabimur? Timēdū ē et tremēdū. ne forte hi q nos pstitutos h laudibz efferūt. illic nos deridere incipiant. et q h nos beatificāt / illic nos sistr exprobāt et insultēt nob. Ne g charissimi mi desidia nobis aut sollicitudo mūdi dulcescat. et amaricari nob eterni ignis et immortalū xmiū supplicia sentiam / desleam modicū / vt a steru perpetuo liberemur. Eligem sobrie paulisp charissimi. Cur nō suademini saluatoris nri fmo ne. qd aduēt ei? qsi fulgor coruscās et repēte adueniat. Nō intelligitis qd nulla fiet optatio. ecce h aut ecce illic. nō ptimefcit qd vnus qsqz fm op suū hora illa recipiat. Attēdite vob ne vos sbito cōprehēdat. et culpāre nos metipos incipiam. nihil pficiētes. et vnusquis qz plorās atqz eiulās dicat. Iheu mihi cur ne gleri? Iheu mihi i felici. qre ptepsit? Et multum apiora ipressura sua asferet. et i nullo pficiet. Credite mihi dilectissimi. qz iā vndecima hora ē. credite qz psumatio huius seculi appropinquat. Aut nisi ochs vñs viderit. fortasse nō credit? Elidete ne i nos fmo ppheticū adipleat dicēs. Ele qz cupiscunt diem dñi festinemus itaqz ne iueniamur sic fu? ille. quē adueniēs dñs su? reperit dormiētē ac negligentē.

Ca. V. Suadēs occasiōe dictoz vt ipoz tune deū deprecemur qten non liberet a futuris malis et regni sui pñces faciat / plures ad ducēs cōpūcti cordis obsecrationēs / petitionēs atqz supplicationes quibz exorādus ē dñs.

De queso vi

v gilem? ne nos ita iueniamur. Im portune atqz improbi dñm nrm glorificem. ac deprecemur eū vt nos a tenebz stridore dētiū liberet. et regno suo nos dignos efficiat. Obsecro te saluator mūdi iesu xpe. respice i me et misere mei. et libera me a multitudine iniquitatū meaz. Spreui enī oīa q fecisti mecū a iuuetute meā. Ahe est idiotā atqz sine intellectu. fecisti vas repletū sciētia ac sapiētia. et multiplicata ē sup me grā tua. et satiauit esuriē meā. et refrigerauit sitim meā. et illuminauit obscuritatē meā. et pgressit ab errore cogitationes meas repleuitqz sinus meos. Et nunc adoro / obsecro / procido quoqz ac supplico. confitens infirmitatem meam.

Capitulum

I

Propter tuā bonitatē siue fructū grē tue: p̄fua
eā mihi in thesaurū tuū. vt rursum mihi tribu-
as eā in illa die ne itez irascas amatoz hoīm.

Nō enī sustineo fluctū inundatiōis ei⁹: iō ob
secrote / p̄terue agēs / ex q̄ sup̄ modū multipli-
cata ē sup̄ me. Lingua enī mea ifirmata est.
nō occurrēs dissere eā. Obstupuit aut̄ et
mens me⁹: nō sustinēs multitudinē fluctū eius.

Imago ⁊ splendor b̄dicti patris: da mihi re-
frigeriū a fluctib⁹: vt ignis cor meuz renefcs
cōburet. Adhibi eā tribue rursum. ⁊ salua me ī
regno tuo: ⁊ ne memineris iniquitatū mearū
⁊ audebo postulare. Da mihi petitionē me-
am ⁊ facito ap̄d me māsionē cū b̄dicto patre
tuo in die aduēt⁹ tui. ⁊ da mihi petitionē meā
q̄ tu sol⁹ dator es vite mee. Loopi q̄ iniquita-
tes / meas ab oib⁹ notis meis. ⁊ suscipe lachry-
mas meas. Appropiuet ad te flet⁹ me⁹. me-
mento etiam lachrymarū mearū quas p̄dixi ī
cōspectu scōz martyrū tuorū. Adiscōiam in-
ueniā in illa hora terribili: vt p̄tegas me sub
pennis grē tue. Si aut̄ volueris facere mecū
fm iniquitates meas. Iheu mihi miserabili.

Amatoz hoīm benignissime / legio a te gre-
gem porcorū absq̄ lachrymis postulauit ⁊ de-
disti ei. Ego aut̄ cū fletu ⁊ gemitibus supplico
bonitati tue / libera me ab iniquitatib⁹ meis et
dona mihi regnū tuū. In me itaq̄ p̄ctōre de
monstra ineffabile mīscōdiam tuā ⁊ fac me p̄ci-
pem latronis illi⁹ / q̄ p̄ vnū verbū heres padis
si effect⁹ ē / illuc me introduc p̄p̄ tuā benigni-
tatē. Abscondar q̄ ibi inr̄ mediū arborū eius.
⁊ videā locū vbi adā occultat⁹ ē / cū alacritate
⁊ leticia. vbi dictū ē / adā vbi es. Ad orōnē et
gloriā tibi offerā: q̄ exaudisti orōnē meā ⁊ ini-
q̄tates desperisti. O dñe pone lachrymas me-
as in p̄spectu tuo / sic in p̄missiōe tua. vt reuer-
ta ē inimic⁹ me⁹ retrosum ⁊ expauescēs con-
turbe / cū viderit locū q̄ p̄parauerūt man⁹
tue. Expectās aut̄ inimic⁹ me videre in loco
quē mihi p̄paraueras p̄p̄ delicta mea. vide-
at in loco vite. Et cōuersus in tenebras con-
turbe. quia nequa q̄ volūtas ei⁹ effecta ē in
me. Ita benignissime. ita amatoz hoīm / ita
q̄ sol⁹ es sine p̄ctō. effunde sup̄ me imēsam mi-
sericordiā tuā. Da mihi vt ego ⁊ hi q̄ diligunt
te / regni tui efficiamur heredes. et videntes
gloriā tuā adoremus bonitatē tuā. Glia p̄ri
q̄ fecit nos. gloria filio q̄ saluauit nos. ⁊ gloria
spiritui sancto q̄ renouauit nos.

Sancti Effrem de cōpunctione
cordis. Liber secundus explicit.

Liber eiusdem de Iudicio dei. Et Resur-
rectione. De Regno celoz. ⁊ mūdicia aie.

Ca. I. Exhortis nos vt mētes n̄ras p̄e-
paremus ⁊ emūdem⁹ insistamusq̄ vt celestia
sapiam⁹ ⁊ eterna sectemur / ad illos q̄ p̄mis-
siones tendam⁹ de q̄b⁹ oēs sancti suspirauerūt
Iudicij diē expectātes / cōditiōes illi⁹ dei atq̄
iudicis exponens.

Gloria omnipo

g tenti deo / q̄ os nostrū sup̄no nutu
apuit. ad enarrādū de his terribi-
libus miraculis / de q̄b⁹ oēs scī a seculo cecine-
runt. Quia ignorare vel obliuioni tradere / ī
p̄sentia grāde piculū ē / q̄sta post excursu vi-
te / p̄ctōib⁹ supplicia / vel q̄sta iusti p̄missa sint
p̄mia. Idcirco p̄parare mētē n̄ram ⁊ mun-
dare debem⁹. omniq̄ virtute īsistere. ⁊ opaz da-
re sp̄ de celestib⁹ sape ⁊ sublimia ⁊ et̄na secta-
ri. p̄tēpnētes tp̄alia desideria. ad illas p̄missi-
ones tendētes / de q̄b⁹ oēs scī suspirauerūt. et
a lōge eas aspiciētes. p̄fidē ⁊ patiētiā. tribula-
tionē / longitudinē eq̄ aio p̄tulerūt. fidelē exi-
stimātes eū q̄ repromissit. Nā oī carcere tri-
sthorē cōmōratōez corpis arbitrātes. expecta-
bāt illū beatitudinis dñi diē splendidū. in quo
fulgebūt iusti vt sol. in q̄ etiā fili⁹ dei cū glia et
scīs virtutib⁹ suis / descēdet in nubib⁹ celi. Cle-
niet enī in virtute brachij sui. ⁊ opa vni⁹ cuius-
cūq̄ corā ip̄o / ⁊ colliget scōs suos a sūmo celi
vsq̄ ad sūmū ei⁹. cui⁹ ē itolerabilis potētia / ī
q̄ celi resoluēnt vt liber ⁊ fra. p̄ducat oēs q̄ a
seclō q̄euerūt. Adhōtes ⁊ petre ⁊ oīs arida ob-
stupescant a facie ei⁹. cū venerit iudicare vi-
uos ⁊ mortuos. Et vniūsos tremor appre-
hendet. ⁊ virtutes celozum contabescēt. eo q̄
multa nimis erūt castra ei⁹ / ⁊ fortia opa fmo-
nū ei⁹. Rubis etiā puluis pedū ei⁹ cōminās
mari ⁊ exiccās illud. Cleniet ḡ dñs cū indi-
gnatiōe ⁊ ira ⁊ tanq̄ p̄cella cursus ei⁹. ⁊ ignis
p̄bit aī facie ei⁹. Audiēt x̄o q̄ in monumētis
sunt vocē ei⁹. ⁊ p̄cedent q̄ bona fecerūt in re-
surrectionē vite: q̄ x̄o mala egerūt in resurre-
ctionē iudicij. Tūc apparebit illd terribile iu-
diciū christi. in q̄ throni apponent⁹. ⁊ multa mi-
lia angeloz astabūt. Flui⁹ igne⁹ curret aī
eū. ⁊ libri apient⁹ ī q̄b⁹ singloz acta sc̄pta sūt.

Ca. II. Exrememoratiōe diei Iudicij / exci-
tans nos ad vigilantiā ⁊ ad imitationē scōz pa-
trū vt a p̄efamilias christo dñe in et̄na māsio

nem recipi mereamur: multas illi⁹ mansiois
conditiones exponens.

Propter reme

p morātes diē illū / in q̄ h̄ oīa dñs re-
uelabit. cū venerit glorificari i scīs
suis. nō negligam⁹ ffr̄es dilectissimi: neq; in p̄
sentib⁹ z caducis reb⁹ / tāq; i efnis z phēnib⁹ de-
lectemur. Nō obdormiam⁹ somno neq;ssimo.
Somnū āt dico p̄ctm̄ z mortē. Nō obliuiscā-
mur scōz patz / q̄ h̄ vite nre duces optimi ex-
titerūt: q̄rū p̄tēplātes p̄sationē. imitemur si-
dem: q̄ circūiērt i melor⁹ z pellib⁹ capnis. egē-
tes. āgustijs afflicti: q̄ridie p̄ xpi noie morien-
tes. Scio em̄ quā plimos obdormisse: z nūq;
de die illa fr̄ibili cogitasse. Qui sine dubio / cū
venerit sp̄s sus / excludent⁹ a thalamo. Nos q̄
oī custodia fuem⁹ cor nrm̄ expectātes p̄fem
familias / chr̄stū dñm̄ ac deū nrm̄: q̄ cū diues
eēt: p̄p̄ nram̄ salutē paup̄ fact⁹ ē: z i firmitatē
nram̄ / volūtate. pp̄ia i semetipm̄ suscepit. nā
idcirco paup̄ fact⁹ ē: vt nos diuiciāz suāz soci-
os faceret: z ineffabil⁹ fūte gl̄ie p̄ticipes demō-
straret. Jō crucifix⁹ ē vt nos a cruciatu z p̄tā-
te diaboli liberaret. Ih̄c q̄ diligē sine infirmissi-
one debem⁹ vt ab ip̄o q̄ diligī mereamur: z il-
luc i māsionē illā q̄ ap̄ p̄fem̄ p̄parata ē itroea-
mus: z videam⁹ lumē i lumie. Terribil⁹ ei erit
dies illa: z aduēt⁹ magn⁹ z p̄clar⁹ nimis. z q̄
idone⁹ ei erit. Prop̄ q̄ has p̄missiōes h̄fites
ineffabiles z tremēdas: exultem⁹ exultatiōe i-
enarrabili z gl̄iosa. Abluam⁹ frequēter aīas
nras lachrymis: ne radix amaritudinis rursum
germinās i pediat. Per hāc x̄o inq̄nāt mlti:
vt i illo purissimo ac splēdissimo lumie p̄sticu-
ti / i q̄ nō ē ruga vl⁹ macula: p̄tēplemur i estima-
bilē z brām chr̄sti saluator⁹ nrm̄ naturā. vt p̄f
z fili⁹ z sp̄s scūs: vbi p̄tēplabimur oēz naturam
āgeloz z archāgeloz / x̄tutū z p̄tātū. Jbi ffr̄es
videbit⁹: q̄ a seclō sunt fuata ineffabilia bona.
Jbi videbit⁹ scām ciuitatē: q̄ ē oīuz i p̄tū lugē-
tiū mar. Illic ex vberib⁹ ei⁹ p̄solatiōis lac pota-
bit⁹. illic de torrēte epulatiōis bibet⁹. Illic vo-
cabimini fili⁹ dei. illic apient⁹ nob̄ porte regni /
z itrabit⁹ i penetralib⁹ p̄fis. Illic vob̄ ostēdit
oēs scōs suos: illic apparebit vob̄ sol iusticie.
Illic egrediem⁹ z letabim⁹: tāq; vituli soluti a
vinctulis. Illic trāformabit de⁹ corp⁹ hūilitat⁹
nre: p̄forme corpi claritat⁹ sue. Illic renouabit
sic aq̄le iuuēt⁹ v̄sa. Illic fr̄a repromissiōis vi-
debit⁹. illic i balis p̄tegem⁹. quē admodū si m̄

filiū p̄tegat suū. Illic videbit⁹ z letabim⁹: q̄
bus i h̄ seclō sine cessatiōe plārist⁹. Illic p̄cipiē-
tes coronā pulchritudis: z vestē iocūditat⁹ de
manu dñi / dicet⁹. Letet aīa mea i dño: iduit
ei me i dñm̄to salut⁹ z iusticie. z circūdedit me
veste leticie. tanq; sp̄so circūposuit mihi mi-
trā: z tāq; sp̄saz ornauit me ornāmto. Illic sa-
turabimini: q̄cūq; esurit⁹ z sitit⁹ iusticiā. Illic
fulgebit⁹ sic sol: i throno p̄fis v̄ri. Illic i morta-
lia seclā / z manētia iueniet⁹. Illic dñabit⁹ vob̄
sine p̄turbatiōib⁹ / z fluctib⁹ lōgitudō diez. Il-
lic vox letatiū z exultatiū: illic vob̄ p̄parat⁹ ē
loc⁹ i domo dñi / z muro ei⁹. z nomē sempitēnū
q̄ nō delebit⁹. Jpe ei dñs nomē ē v̄rm̄. Jā nō
erit v̄ri filis q̄s: si p̄fuerit⁹ / z fecerit⁹ i celis
gaudiū. i die illa q̄ iudicabit de⁹ occulta hōim̄
Illic iueniet⁹ fiduciā: vbi effugat dolor z tristi-
cia. Si em̄ recordamur de die illa tremēda / et
aduētū dñi gl̄ioso: cū venerit scōz oīm̄ mltitu-
dine p̄stipar⁹. i q̄ celi magno ipetu trāsiēt / ele-
mēta ignis calore soluent⁹.

La. III. Exhortās nos ad p̄parationē il-
lius terribilis examinis i q̄ oēs act⁹ nri cogita-
tiōes z eloq̄a arguent⁹. vt etiā i dō t̄palia z fre-
na atq; trāsitoria nō q̄ram⁹. s̄ intuitū nrm̄ ad
scōs deslectam⁹: q̄ p̄p̄ celestis patrie deside-
riū plima sunt p̄p̄ssī. q̄s si imitati fuerim⁹. cū
ip̄is quoq; cōregnabim⁹.

Reparem⁹ er

p gonos / sine macula iueniri in illo
fr̄ibili chr̄sto examie. In q̄ om̄es
act⁹ nri / cogitatiōes / z eloq̄a arguent⁹. Nā et
p̄ opib⁹ z p̄ f̄mōib⁹ ociosis: z p̄ dedecorosis z
ihonestis aspectib⁹ / z oib⁹ actib⁹ vl⁹ manifest⁹
vt occult⁹ / q̄ ab origine mūdi cogitata vel ge-
sta sunt: z p̄ meritis suis / singuli iudiciū sumēt
z rōnē singuli reddēt. Ergo ne gloriā nram̄ i
frenis q̄ram⁹: ne carnis curā i desiderijs faci-
am⁹. ne t̄palia z corpalia diligam⁹: ne talētū
nrm̄ p̄fodiam⁹ i fr̄a. ne cōnumeremur fatuis
x̄ginib⁹. ne h̄ mūdo vtamur: eo q̄ p̄teriet ei⁹
figura. qz z si dom⁹ nra h̄ habitatiōis dissolu-
tur: nō manufactā efnā i celis habebim⁹. Ih̄c
patriā nō q̄ram⁹: s̄ futurā desiderem⁹. Jntui-
tū etiā nrm̄ deslectam⁹ ad scōs: z iueniem⁹ tā-
mēte quā cogitāōe / ad illd̄ i mortale seclm̄ eē
trāllatos. q̄ circūiērt vt s̄ meminim⁹ i melor⁹
z pellib⁹ capnis. egētes. āgustiat⁹. afflicti. q̄b⁹
dign⁹ nō erat mūd⁹ / i solitudinib⁹ errātes / in

Capitulum

III

montibus / et in spelūcis / et in cauernis terre.
Lapidati et verberati / et omnium temptationum
obprobrijs temptati / laborauerunt sequentes
post deum: nec aliquid horum que diximus pposi-
tum eorum mentes turbauit. Nam quemadmo-
dum adamantin⁹ murus non patet insidijs: sic
eorum mens incoccussa et conuersatio permansit i-
mobilis. Nihil isti hic requerebant sed iugiter the-
saurizabant: fidelem existimantes eum qui repro-
misit / et inuisibilem tanquam videns unusquisque
eorum sustinuit. sola intelligentia spiritali. Et per cor-
dis oculum contemplabantur: que nec ocul⁹ vi-
dit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit
in quibus desiderant angeli. prospicere. per quibus con-
stituit in terris velocem de positione tabernacu-
li sui. Querebant et de illa superna comoratione
quam tarde se adipisci sentiebant: gementes pcla-
mabant dicentes. Quando veniemus et apparebi-
mus aui faciem dei? Et alius. Bonum est mihi
morari quam viuere. Et idem beatus apostolus omnia mun-
di oblectamenta tanquam stercorea computabat: pro-
pter quod dicebat. Lupus dissolui: et esse cum
christo. Et Symeon ille iustus etiam quale vo-
cem emisit: cum deus in uenas suas suscepit.
Nunc dimitte seruum tuum domine. secundum uerbum tuum in
pace: quia uiderunt oculi mei salutare tuum.
Quemadmodum enim in uinculis / vel in carceri-
bus: sic omnes sancti usque ad tempus resolutionis
sue in corporibus comorantur: ad tranquillissimum
portum festinantes: ut adipiscantur sine flu-
ctibus uitam. Propterea nos fratres dile-
ctissimi respicientes ad hos viros mirabiles
et beatissima eorum sequentes vestigia: nec non et
passionibus eorum communicantes / ad nihil aliud
nostrum propositum dirigamus / nisi qualiter domino placeamus
nec propter gloriam humanam retardemus
cursum nostrum quo minus ad mensuram patrum
nostrorum perungere valeamus / sed omni uirtute
ut ceperimus per merita eorum cum ipsis in regnis
celestibus gaudeamus / quia si fuerimus socii pas-
sionum / simul et consolationis erimus. Et si sus-
tinemus etiam coregnabimus: quia non sunt con-
digne passionibus huius temporis ad futuram glori-
am quam reuelabitur in nobis. Non ignoratis: quia
si seminant in lachrymis in gaudio metent /
et qui per seminat per et metet. Eunt inquit
ibant et flebant mittentes semina sua / venien-
tes autem uenient cum exultatione / portantes ma-
nipulos suos. Et beati qui lugent / quoniam ipsi con-
solabuntur. Et beati qui esuriunt et sitiunt iusti-
ciam nunc: quia ipsi saturabuntur de illa regali
mensa: in qua abraam et isaac et iacob / et omnes

sancti a seculo requiescunt. Beatus ergo est qui
in sanctis opibus iugiter conuersatur: et immacula-
tam seruat animam suam / de qua nobis grā de cer-
tamen est. Quid proderit homini si mundum
uniuersum lucret / anime autem sue detrimentum pa-
tiamur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua

La. III. Prouocans nos ex dictis ut festi-
nemus ne ab illis eternis bonis excludamur
et sempiterna picula incidamus si negligentes
fuerimus / occasione illi tandem multa picula
et supplicia damnatorum explicans.

Gitur festine

mus ne excludamur ab illis pro-
missis eternis: et a thalamo imor-
talis sponsi. neque incipiamus foris stantes cla-
mare et dicere domine domine aui nobis: quia tunc pe-
nitentia nihil proderit: sed e contrario audiemus
nescio vos unde sitis. Ibi erit fletus et stridor
dentium. De anima nostra certamen agitur: de qua
si neglexerimus / piculum imensum est: aut sup-
plicium sempiternum. Non est enim in inferno con-
fessio: non sunt lachryme ibi: non gemitus qui
dici auertant sententiam. Non dilatio ulla tem-
poris ad agendam penitentiam non est regressio
ad uitam: sed omnia dura et aspera et amara occur-
rent eis: qui tempus penitentie perdiderunt eis
horrenda illa facies suorum delictorum: que in tor-
mento amarior existit et durior: sed et conscien-
tie sue uerberibus cruciatur: in felicitate illa ubi
crebro ploquantur et dicunt. Ele uenobis mise-
ris: quibus contigit uidere hanc diem. Ubique
enim peccator tunc oculos conuertit: contemplantur
imagines suorum delictorum. Tunc videbitur an-
gelos et archangelos per uniuersum mundum
discurrere: et omnes sanctos electos dei congre-
gare: qui rapiuntur obuiam domino: et sic semper cum
domino erunt: quia ubique fuerit corpus: illuc con-
gregabuntur aquile. Peccatorum uero et negli-
gentium uita suam: exitum tunc videbitis tri-
stem et execrabilem. Sole enim tunc obscurabitur
et celum tunc plicabitur tanquam liber. Cadent astra
omnia conturbabuntur elementa: uirtutes et pote-
states assistent: ignis uelut flumen currens: omnia
omnino replebit. Ignis enim ille comburet mon-
tes et colles et maria: et omnia deus iudicabit per
ignem. Tunc in illa die: videbitis uniuersum
orbem tanquam pomorum custodiam: et tubas illas an-
gelicas: terribilia et tremenda: clangentes. Re-
fulgebunt etiam iusti tanquam claritas firmamenti.
Tunc lamentabuntur et plangent se omnes pecca-

tores / et illis amarissimum proclamabunt. ueneno-
bis. cum uiderit claritatem letitiamque sanctorum. cum uide-
rint abraam et isaac et iacob et omnes sanctos percipientes
inmarcescibiles coronas de manu domini cum uiderit
se ab eorum confortijs segregari. Tunc enim exierit an-
geli et sepabunt omnes malignos de medio iustorum. tunc
audiet infelices illam uocem christi terribilem et potenter. re-
cedite a me maledicti in ignem eternum. qui parat est
diabolo et angelis eius. In illa hora necitatis / amara-
nimis et lachrymabile suspirabunt / cum traditi
fuerint morti. et inextinguibili igni / tenebris / exteri-
oribus / et omnibus immortalibus. cum in inferno inferiore
manicipati fuerint. ubi est fletus et stridor dentium. ubi
est tartarus et crudelis gehenna. Hec autem uniuersa sup-
plicia expectant hi qui non per amorem suum uirilis de-
tauerunt. qui non multiplicauerunt talentum sibi creditum. qui
non castitatem cum fraterna charitate seruauerunt. Festi-
nemus ergo conciliari proximis nostris. ut sol si occidat
suspiraculum nostrum. nec malicia remiscamur
in cordibus nostris. Infirmum etiam in operibus confortemur et
in eorum languidibus dominum uisitemus. Et cum uide-
rimus in pauperibus esuriem et satietatem / sitiem et pote-
mus / nudum uestiamus. et infirmum uisitemus. hospitium
colligamus. in carcere et eam ad eum. Petenti etiam
elemosinam per manus pauperum / non despiciamus
ut et ipse in aduentu suo uocet nos et dicat. Veni-
te benedicti patris mei. percipite regnum quod paratum est
uobis ab origine mundi. quia propter uos pauperes
factus sum. mihi in ipsis pauperibus ministrastis.

La. V. Inducens auctorem miseriam suam de-
plorantem / fratres suos rogantem ut oraret. et pro eo et pro
se ipsis / quatenus futura illa mala effugere possint /
celestiaque gaudia consequi / que breuiter et sum-
matim commemorat.

Ecce autem fra-

b tres charissimi. Hec ego uobis scribes /
fortiter desseo / nec a luctu nec a la-
chrymis cesso. quia ab his bonis alienus existo. et in
me ipleum est illud apostoli dictum. ne cum alijs predicaueris
ipse reprobus efficias. Spero autem per orationes ustras
tempus penitus perueniri. ut stare possim aduersus infidi-
as diaboli. qui non est nobis colluctatio aduersus carnem
sanguinem. sed aduersus principes et potestates. contra spiritualia
nequiciae celestibus. Orate ergo super per nos fratres dile-
ctissimi. et orantes non desiciat. ut in hoc medium perfidum
quod est inimicus et diabolus totum pertransire possimus
et effugiamus illa que uentura sunt mala. ut ueniat
tempus refrigerij in aduentu christi. qui suis temporibus ostendit
beatus et solus potens. ut transferat nos si digni fue-
rimus in illam beatam spem et ineffabilem letitiam. et mansi-
onem eternam. de qua nunc ex parte narrantes. tanto nobis

euangelisauimus. tanquam si quis expelago maris. ad
guttam per digito suo auferre. Sit autem nomen domini
benedictum. qui pauit celos in prudentia sua. qui prepa-
uit sanctis suis regnum et gaudium ante constitutionem mundi
deus qui suspirat et luget et tunc audiet. uenite omnes qui
ploratis / gaudete in gaudio meo et uidete me et
letet cor vestrum. et ossa uestra tanquam herba floreat. ibi
laudatio et exultatio. et iucunditas sempiterna est
dilectissimi fratres. illic fulgebunt sicut sol. illic letabi-
mini leticia inenarrabili. Illic deus uidebitur / quod
est bonorum omnium potissimum. illic uobis christus demonstrabit
omnem gloriam patris. et sanctorum officia angelorum. illic
adorabimus preem in atrijs sanctis. illic sine fluctibus
et perturbationibus uite uiuemus. illic choros misce-
mus. cum choris sanctorum. illic auferet ab oculis nostris
lachryma. qui pupillas oculorum nostrorum obnubilat.
illic carabimus et dicemus. mirabiles es domine in sanctis tu-
is. illic confitebimur domino. quia repleti sumus misericordia tua
exultauimus et letati sumus in omnibus diebus nostris. de-
lectati sumus per omnibus diebus quibus nos humiliasti. quam
magnificata sunt opera tua domine. omnia in sapientia feci-
sti. Benedic ergo anima mea domino. et ne obliuiscaris omnes
retributiones eius. qui propitius sit omnibus iniquitatibus tuis
qui sanat omnes languores tuos. qui redemit de iteri-
tu uitam tuam. qui coronat te in misericordia et miseratione. glo-
ria tibi christe. gloria tibi. quia iudicia tua abyssus multa
et promissiones tue inscrutabiles et inuestigabiles
uite tue. deus sapiens et intelligens. hi qui de uia domini
iusti perambulabunt per eas. ipsi autem infirmabunt in eis.
Gloria patri et filio et spiritui sancto. et nunc et semper et in seculum amen.

Sci Eusebius diaconi liber de iudicio dei explicat

Incipit liber eiusdem de Beatitudine anime.

La. I. Adultos in diuersis uitibus et bonis exer-
citijs se occupantes / beatos predicantes. negligentes
et ex metuenda morte / hora et egressu anime
de corpore preterrens.

Eat qui odio

b habuerit hunc mundum. et solummodo me-
ditatio eius in deo fuerit. Beatus qui ex-
erat fuit peccator et malicia. et deus solus benignus
et redemptor peccatorum dilexerit. beatus qui in se angelus
fuit pulsatus. et imitator factus seraphim. ca-
stos iugiter et sanctos cogitat habuerit. beatus qui
effici meruerit agnus dei / ab omnibus pollutus / cogi-
tationibus emundatus. et non fuit implicatus actibus in-
mundi. beatus qui effectus est totus ex integro liber in deo
et qui ab omnibus mundi istius negotijs vanissimis
liberatus est. beatus qui se recordatus fuit de illa die
tremenda. et festinauerit lachrymarum fontibus ablui. et anime sue vulnera procurare.
Beatus qui fuit effectus tanquam nubes ad proferendam

Capitulum

II

pluuia lachrymarum: p q̄s possit extingue flamas
adul' icēdia pctōz. Btūs q̄ ābulauit i via dñi
iugit: sibi māstōes pfectuū faciēs: p sincerita-
tē z fidē atz caritatē pfectā Btūs q̄ i bōis opi
b' q̄tidie creuerit: p disciplinā z p̄nētā scōz
q̄ institutionē hñs i dño spē certā vt videat eū
i claritate sua: z regno z gl'ia. Btūs q̄ memie-
rit pcepti ei' / de ocioso xbo: z posuerit custo-
diā ori suo ne excedat a xpi mādato. Btūs c'
fuit aīa / tāq̄ lignū qd̄ plātātū ē sec' decursus
aq̄rū: hñs sine infmissiōe lachrymarū imbrē a
q̄ crebri' irrigat. Btūs q̄ plātāt bonā plātati-
onē i aīa sua x̄tutes: s. z vitā scōz patrū: z deo
placētū monachoz. Btūs q̄ irrigat plātatio-
nes suas lachrymis / ch̄istū sp̄ exorās vt sint
fructifere z acceptissime deo. Btūs q̄ tāq̄ ab
igne i charitate xpi exarsit: z cōbussit oēs
turpissimā cogitationē z pollutionē aīe sue.
Btūs q̄ effect' fuit tra bona z optia: afferens
fructū cētēsimū z sexagesimū z tricesimū. Be-
at' q̄ iuenerit semē bonū: z semiauerit i agro
pector' sui. Btūs q̄ iuenerit thesaurū in agro
absconditū: z vniūsa q̄ sūt mūdi abijciēs: ipsūz
solū possiderit. Btūs q̄ sp̄ habuerit diē exitū
sui añ oclōs: z festinauerit i illa hora pat' cē: et
sine aliq̄ t̄iore pcti v' p̄ue p̄cie iueneri. Btūs
q̄ iuenerit fiduciā i illa hora exit' sui: qñ aīa se
parabit a corpe. Lū mag' nāq̄ metu: magnif-
q̄ dolorib' sepabit. Veniet em̄ āgelī assumē
aīam: z sepabūt eā a corpe: z pducēt eā añ tri-
bunal' imortal' / z metuēdi iudicis. At illa me-
morās opa sua: misera p̄remiscet. Grādis ti-
mor ē frēs: i illa hora mort' z sepationis aīe a
corpe. Assistēt em̄ tūc ip̄aīe / opa ei' q̄ die no-
ctuq̄ bona z mala gessit. Angeli etiā festināt
ac pperāt: excludē eā a corpe. At illa audiens
act' suos / egredi p̄timescit: qz pctōr' aīa cum
metu mag' z t̄iore horrēdo sepat a corpe: z tre-
mens sp̄ ac iugit' deslēs pgit ad etnū suppliciū.
Ea q̄ hora cū aīa diuidit a corpe: vidēs vniū-
sa opa sua: dic' eis. Date mihi vni' hore spatīū
donec egrediar. Et r̄idēt sīl' oīa opa ei' / z di-
cūt ei: tu nos egisti: tua opa sum' / tecū sp̄im'
tecūq̄ pgim' ad deū. Scā etiā aīa cū sepat a
corpe nō timet nec metuit: s. mag' gaudēs cū
fiducia pgit ad deū: enecta officijs angeloz.
La. II. Lā p̄dictoz nos exhortās ad odi-
um mūdi z dilectionē xpi: obsecrās qz vt itēte
dño fuiam' z nō mūdo q̄ plen' ē laq̄is mortis
vt etiā ob id aīas n̄as ornem' pēnis scē p̄usa-
tiōis / qb' possim' laq̄os istos i q̄rū medio ābu-
lam' vitare: excitās nos post hec ad vigilātiā
spem longe vite penitus excludens.

Diamus ergo

hūc mundū dilectissimi frēs xpm
solū diligam' scīr: z redēptorē aīa
rū n̄az. Nescim' frēs q̄ sit hora exit' n̄r: nul-
lus n̄m aḡscit diē vocatiōis sue. Subito enīz
ābulātib' nob sup frā: z secure atq̄ elate agē-
tib' dñi pceptū emittit: vt aīa dimittat a cor-
pore: z illa si valēs resistē venietib' ad se āgel-
mifabit' p̄remiscit. Tūc aīa pctōr' z negligē-
tis vitā suā / i die q̄ n̄ sperat z hora q̄ nescit / ra-
pi' z segregat a corpe: z pgit plena pctis z in-
gēri pfusiōe dep̄ssa: nullā oīno hñs excusatio-
nē quā p pctis suis possit obtinere / tremēs p̄-
nimia formidine p̄rabescit. p̄p̄oz qd̄ obsecro
vos charissimi mihi vt efficiamur liberi: fūi-
tes dño itēti absq̄ vlla offēsiōe. Nec p̄cupiscē-
tīs t̄palib' vanissimis seclī fuiam'. qz ip̄e mū-
dus plen' ē scādal' z laq̄is mort'. Niam n̄m
pēnis scē p̄usatiōis ornem' / q̄ possit oīa scāda-
la p̄teruolās euitare: libas q̄ cēasq̄ x̄tutes q̄
bus velut pēnis ad deū s̄buolem'. festinat oc-
cultis laq̄is suis diabol' diuisisq̄ fraudib' a pe-
ctorib' n̄ris plen' euellere: ne nob sit trāsīt' li-
ber ad celū: s. pctōz sarcinis p̄grauati: p̄cipite
mur in abyssūz. Abeminisse itaq̄ debem' cha-
rissimi: qz i medio laq̄oz diaboli ābulam' vigi-
lem' ne i mort' baratrū cidam'. Laq̄i em̄ ei'
dulcedie z suauitate mortifera plen' sūt. Nō
q̄ negligam' aīas n̄as: nec oblectent' dulce-
dine laq̄oz ei'. Dulcedo aut' laq̄oz ei' ē sollici-
tudo actū t̄renoz: z possessio diuiciāz z co-
gitatiōes sordidissimaz p̄cupiscētiāz. Si er-
go obscena cogitatio aditū iuenerit: p quam
possit ad aīam penetrare: p̄mū qd̄ venenata
dulcedie / z assidua meditatiōe oblectat eam
donec captā atq̄ deuictā p̄sternat: eāq̄ mor-
ti tradat p̄petue. Ergo sepe cogitatio malig'
vel turpis: tāq̄ laque' aīe n̄re ē: nisi statī oīo-
nib' lacris ieiunijz z vigilijs / a n̄ro pectore ex-
cludat. esto q̄ carissime sp̄ pat' z vigilāf. lib ab
oī sece frena: vt ab oīb' t̄pissis ac p̄uis actib'
eruar' / ne i vni' hore momēto i t̄pissia cogitati-
one molescat: z ne imozet malig' p̄cupia i tua
aīa: frat' pfuge sp̄ ad deū: p oīes ieiunia atq̄
lacrias vt liber ab oīb' laq̄is z scādal' passionū
Ne te arbitrer' frat' diuicturū i fr̄: z p̄b te-
p̄fact' / i mal' cogitatōib' v' actib' imozeris.
Nā si subito rapiat aīa tua a te: z peccatrix at-
q̄ fetidissima repiet: z nō hñs t̄ps p̄nie vltra
nec erit iā venie digna: qd̄ tūc dices mort' i
hora sepationis tue. S. frat' puenit nāq̄ / vt nō
pcedat tibi s̄m dñi pceptū nec momēto hore

lā viuere: nec eē sup frā. Veniet g̃ ex iprouiso
mors: et iueniet hoīem pctōrē fortē et diuitem
cōputatē sibi mltos ānos: et requiēt tpe lōgio
rē: et diuiciāz sūmā p digitos supputatē: vsuraf
q̃ sibi pecuniāz in plixiore vita atq̃ delicijs
pcentē. Veniet g̃ vt dixi velocit̃ mors: et oīa
simul i momēto destruet: et supputatiōes et di-
uicias et sollicitudines atq̃ cogitationes va-
nissimas. Elēiet itēz mors: et iueniet vix sc̃m
et iustū p diuicijs et nris sollicitū: et celestes sibi
p̃ggatē thesauros: p oīes et ieiuniat opa bōa.

La. III. Prop̃ p̃memorata: piculosa q̃
tpa vctura: ac etiā p̃ntia mala q̃ q̃ridie crescūt
et i pel̃ p̃ficiūt: āmonēs vt diē mort̃ atq̃ iudi-
ciū futurū sp̃m oculos habeam: oīdēs q̃ q̃s
illa effugē possit: et q̃d cā mlti ea icidāt: negli-
gentiā n̄am rēphēdēs: mltisq̃ argumēt̃ dili-
gentiā suadēs: et ad sollicitudinē incitans.

Albeto ergo pre

b oclis diē mort̃ charissime: et nūq̃ ei
formidab̃ aduētū: q̃ spiritalis et itell̃
gens p dies singulos sepationē corpis aieq̃ p
tracta. Qualisq̃ aū tribunal iudic̃ statuēd̃
es cogita: et para iugis lāpadē tuā: vt i p̃sati-
one brissima fulgeat. Tāq̃ prudēs et puidēs
visita eā: et exornata lachrymis: et oīonib̃ et q̃s
to tpe supuixer̃: festina vt sp̃ accēsa sit. Veni-
ent em̃ tpa piculosa: timore et pturbatiōe ple-
na: et i fidelitate et resolutione atq̃ duricia cu-
mulata: q̃ nō sināt mētē de meliorib̃ cogitare
pp̃ sue p̃fusiōis caliginē. Cōsiderate fratres
quō oīa mala crescūt: et q̃ridie i penis p̃ficiūt
Hā magnitudo neq̃cie iminētē p̃fusiōis signi-
ficat: tribulationēq̃ magnā q̃ i vniūsu orbe p
pter n̄a pctā vctura ē. Nō g̃ vulnerabi i bel-
lo: q̃squis oderit mūdū. Et despiciēs tpalia et
caduca possit tāq̃ exim̃ belligeratoz vincē: et
brauiū p̃ victoriā pmereri. Hā q̃ frenē cupi-
ditates p̃trahūt nos ad se deozum i frā: et pas-
siones corpis: oculos n̄i cordis excecāt. pp̃
ea i illo deijcimur a maligno: q̃ ea q̃ frena sūt
p̃cupiscim̃: et sollicitudinib̃ secl̃i et voluptati-
bus defuim̃. Singuli n̄m hodie si p̃ciaz no-
strā discutiām: dephēdim̃ nos mūdū dilige-
re: et mētē n̄am i frenis cogitationib̃ affixā
eē: pp̃ molliē et desidīā n̄am. Dies iā decli-
nauit ad vesp̃ez: hora cene ē tpus n̄m: et nos
ceci i felicitate arbitramur mane itēz existē.
Ecce regnū celestē i Ianuis ē: et parat vt fulge-
at: et nos nec h̃ cogitare aliq̃n volum̃: nec au-
dire. Signa et p̃digia q̃ a deo sūt: p̃dicta iā sc̃a
sūt: fames: tremor: timores: male auditiōes

gētū cōmotiōes gignunt: et nos nec auditū
nec aspectu p̃remiscim̃. Dēs sc̃i et electi aū
tribulationē q̃ vctura ē colligūt: et a dño assu-
munt: vt nō videāt p̃fusiōē illā magnā: que
vniūsu obruet mūdū. Tāq̃ messis secl̃i finis
ad metēdū puenit: et āgeli accincti et p̃pati fal-
ces tenēt māib̃ dñi expectātes imperium.

La. III. Ex eo q̃ iā hora diei vndecia ē:
et vie n̄e cursus lōgissim̃: icutiēs nob̃ tiorē et
ad vigilatiā excitās: de effugatiōe etiā et expul-
sione charitat̃ nos accusans: docēs q̃d agē
debeat q̃ celestis eē desiderat: et pulchrā ad h̃
adaptās similitudinē.

Imeamus cha

rissimi fr̃es: q̃ iā vndecia hora ē diei:
et vie n̄e curs̃ lōgissim̃: p̃perem̃ g̃
tū oib̃ sc̃is i celestib̃ māsiōib̃: vt ibi possim̃
rep̃iri. Sim̃ puigiles: excitemur a sōno neq̃-
cie: nescim̃ ei q̃ hora dñs dom̃ adueniat. Ex-
onerem̃ nos a pōderib̃ sollicitudinū frenā-
rū. Precepit nob̃ dñs: vt oēs oīno diligamus
Et nos mag̃ odiētes et iuidētes et detrahētes
alutū: dilcōnē a nob̃ et charitatē repellim̃: et
recessit a fr̃a dilectio: nō ei iucit i fr̃a charitas
p̃fecta q̃ fm deū ē: ab oib̃ effugata ē: ab oib̃
expulsa ē: mag̃ iuidētia regit i nob̃ p̃rētiōes et
p̃radictōes lites pctōrū: q̃ p̃fusiō abūdauit:
iūq̃tas oīa sūt opuit: vniūsq̃ frenā requirit: ce-
lestia f̃spuit: p̃cupiscit tpalia: et b̃titudinē et nā
si diligit: si d̃sideras eē celestē: sp̃ q̃ frenā sūt ex-
ecrare et despice: p̃fcoz exēpla sectare: ne cogi-
tes itra te: nec aliq̃n sic dices: mult̃ et im̃er̃ ē
labor: p̃positi atq̃ iustitūis n̄e: ego at̃ sum
puul̃ et iūm̃ vald̃: nec valeo i h̃ p̃posito p̃ci-
perē b̃p̃siliū mei. Dilectissime fr̃a itellige
q̃ tibi dico: dō dignissime: si voluer̃ p̃fici i in-
lōginquā regionē ṽl p̃fiaz: n̄ poter̃ vni hore
mōito toti vie insualla p̃currē: s̃ g̃ dat̃ et nu-
mero passū q̃ridie p̃fici māsiōē et ad p̃fiam
quā d̃sideras puenis: sic ē et regnū celestē et pa-
radis̃ deliciāz: et desiderabil̃ p̃fiaz monachoz
ad quā ofones et vigilias et ieiunia: et p̃tinētiā
plachrymas: et obediētiā p̃ charitatē: et p̃seue-
ratiā: p̃bilitatē et iusticiā: et si q̃ sūt alie ṽtutes
pueniēdū ē: h̃e sunt māsiōes: p̃qs ad regnū
celestē et deū patrē vcturos nos eē credim̃.
Hec sua: ne timeas initū bone vie suscipe: q̃
pducit ad vitā et nā. Cille tū i hac vita esto
par̃ et p̃mpt̃: statī sp̃a via corā te p̃pabit: et de-
lectabit labor cui p̃ singlos dies i ṽtutum
māsiōib̃ req̃sces: cogitatiōib̃ mirabil̃ ob-

Rupescēs. quō gressus animi tui ad precipēdas
māsiōes singulas pfortent. Nec aliquā puita
tem vltoruosos flexib' asparā i hac via repies
qz dñs celi ipa via vite fact' ē. oib' q' desiderā
uerint ad patrē luminū puenire.

Sci' Effrē diaconi liber d' b'itudie aīe explic'
Incipit liber eiusdem de penitentia.

La. I. Ex pietate dñi nri iesu christi q' de
sinu patris descēdit vt pctōres ad pñiam voca
ret et malehñtes sanaret: mltis rōnib' icitās
sauriatū pctōrē vt pvulnex suoz sanatiōe ad
medicū benignissimū et pmpitissimū festinan
ter accedat: q' p' multā suā bonitatē statim
inuenit ab inq'rentibus se.

Dominus no-

d ster iesus christ': q' descēdit de
sinu patris. et effect' ē nob' via sa
lutis / sup pñia i' struēs: diuinat
brā sua voce sic ait. Nō veni vocare iustos. s'
pctōres in pñiam. nec egēt sani medico. s' qui
malehñt. Si ego h' dico. ne velis me audire.
Si aut' ipe dñs h' dic: q're spñis. et negligis vitā
tuā? Si aut' p'sci' est tibi / qd habeas i' rīsecus
ī sanabilia vulnera cogitationū / et actūū. q're
tu de occultis negligis et i' curiosus existis. nō
lens oñdere medico vulnera tua vt sanet ea?
Ulsq' itaq' male vtens / negligis vuln' tuū.
vt magis putredo vulneris ī sanabilis efficiat.
Quare dilectissime teipm odiolhñs: nō vis li
berari ex occultis vulnerib' tuis? Quid times
Nō ē seu. nec itez īmificors: n' vti ferro nec
caustico vel austero medicamēto. xbo tñ cu
rat. Si ad eū itēgra xitate accedas. plen' bo
nitate ē. et plen' mīa ē. Prop' te aduenit ex si
nu patris p'p' te icarnat' ē ex vfo xgis mñis. vt
accedas ad eū sine metu et diffidētia. Prop'
te hō fact' ē: vt te sanet ex piculosis vulnerib'
tuis. Lū mltā dilectiōer bonitate vocat te ad
se. Accede ad eū pctōr: facile sanaberis. Prop'
ce ex te onera pctōr: offer munera obsecra
tōnū / suppone lachrymas i' putredine vulne
rū. Intimē celestis medic' bon' ē: vt lachry
mis et gemitib' donet vulnerib' sanitatē. Ac
cede pctōr et p'cidēs huic benignissimo medi
co offer lachrymas: q' ab h'mōi medicamento
p'ficiūt. Sic em' vult celestis medic' sanare vñū
quēq' medicamēto diluēs lachrymaz. Nihil
ē em' qd nō pcedat et sanet medicamēto pñie.
hoc em' medicamētū nō vlsq'q' detinet egro
tū: s' statim sanat. Expectat g' medic' videre la
chrymas tuas. accede noli tiere. ofide ei vul
nus. et offer medicamētū lachrymaz et fletuū.

Ecce em' aptū ē hostiū pñie: festina pctōr: p'p'
q' claudat. Nō expectat tps ad tuā negligētī
am: nec ipm hostiū vidēs te desidiōsū et p'cēnē
tem sustinet puicatiā tuā. Quare odisti vitā
tuā misander? Qd p'ciōsū vt sup' sit aīe tue i'
felicissime? Tu xō pctōr eādē sp'reuisti. Hec
dilectissime mibi. q' hora iubeat celestis medic'
claudi hostiū medicie. Accede obsecro / festi
na sanare vuln'. letifica celestē exercitiū i' tua
p'nsatiōe. Sol iā ad vesp'tinā venit hora. et p'p'
te sustinet. vt occurras ad māsiōnē. Ulsq' q' cō
sent' adūsario tuo īmūdissimū. ipudēt' volū
tates ei' p'ficiēs. Ille em' vult te igni p'peruo
tradē. h' nāq' ei' studiū. h' dignū qd suis ama
torib' tribuit. Ipe deniq' p'iat cū armis suis
id ē p'cupiscētis malis / adūsū oēs hoīes. Ipe
em' īmūdissim' ad despationē pducit acq'ē
celestes sibi. p'durās eoz cor. et exiccans lachry
mas. vt nec cōpūgat oīno pctōr. Fuge hō: ne
te interimat. Audi pctōr: btām illā vocē. mise
rārisimi dñi dicētē. Venite ad me oēs q' labo
ratis et onerati estis: et ego vos req'escē facia
z. Tollite iugū meū sup vos: et discite a me / q'a
mitis sū et hūilis corde. et iueniet' requiē aīa
bus vris. Cur negligis hō: q're dignā dilatio
nē p'dis d' die i' die? Acced' / noli timē. benign'
et dign' ē: nō req'rit cirographū tuū. Dim em'
pctōr tuoz remissio ipe est. oīm vitioz sanat
vulnera / donat vitā sine iuidia. Quasi benī
gn' suscipit facile accedētes ad se. et qz de' ma
gn' et p'sci' futuroz ē / sciēs oēs cogitationes
nras. cū accesserit q's adorare et obsecrare eū
vidit cor ei' et oē p'positū. Qui accedēs īmu
tabilē piāq' cogitationē h'z. accedēs ipe benī
gnissim' de' p'p' multā bonitatē suā / statim iue
nit ab inq'rentib' se. et p'p'q' accedat hō ad deū
dic. ecce adsum. Et aliq' accedit apit thesau
rū suū corā se inq'rete. et anteq' fundat lachry
mas. effudit sup eū misatiōes suas. et p'p'q' ex
oret recōciliat ei.

La. II. Ex cōmemoratiōe charitat' / be
nignitat' et mīe dei / diligēt' nos exhortās vt i'
h' seclō pñiam agē conemur. eo q' i' alio seclō
qd oib' mal' repletū ē. fructuosa pñia agi n' p't.

c Charitas ei dei. sic fac et sic desīorat
Qui i' xitate accedūt ad eū n' tar
dat audire / nec itez impat veniētī
ad se. cur tāto tpe fuierit īmīco. et spōte dese
ruerit deū. Nō qrit trasacti t'pis q'ritatē. s' so
lū mō hūilitatē lachrymaz et gemit'. p'cidētes
sibi īspicit dñs. Et qz p'sci' et creator ē dñs n'r.
mox remittit omēs iniquitates nras / omnia
delicta cogitationū et actuum emundans.

Capitulum

Primus stolā iubet afferri / et anulū in dextra manu / et oib⁹ agel dic⁹ pgaudente in iuētione aie pctori. Bti eēn⁹ nos oēs hoies / si vellemus talē dñm bonū hñtes / benignū ducē / malicie imēorē / misericordē / lōganimē / impietates nras iugit⁹ remittētē / fuite ei. Ecce eñ rogat: ecce lōganim⁹ suffert. Ecce nob⁹ pstat omnia bona sua in h⁹ secto / et in futuro / si tñ voluerim⁹ donec tps ē / penitudinē gerere. Quādiu eñ sum⁹ in hac vita / possum⁹ dñm obsecrare / facile nob⁹ ē in dulgētiā petē / oportunū nob⁹ ē / ianuā misericordie ei⁹ pulsare. Effundam⁹ lachrymas donec tps ē suscipiēdi lachrymas / ne eñtes in seculū illd sine aliq⁹ vtilitate plāgam⁹ / ibi eniz lachryme p nihilo reputabunt. Quātū h⁹ ora uerim⁹ / tñ remittet dñs / hic eñ audit nos de pñcantes: h⁹ remittit nob⁹ rogātib⁹ se. Hic delet pctā nra si resipiscam⁹. Hic eñ est obsecratio ibi nihil hor⁹ / h⁹ remissio / ibi req̄sitio / h⁹ lōganimitas / ibi seueritas / h⁹ remissio / ibi iā suppliciu⁹ / h⁹ miscōia / ibi iudiciū / h⁹ tpalis abūdantia / ibi iugis angustia / h⁹ voluptas / ibi tormēta / h⁹ auaricie / ibi vindicte sunt. H⁹ risus / ibi xō luct⁹. H⁹ p̄cept⁹ / ibi xō ignis eñ⁹. H⁹ ornatus vestiu⁹ / ibi cruciat⁹ xmiū. H⁹ elatio / ibi aut⁹ hūiliatio. H⁹ rapine / ibi xō stridor dētiū. H⁹ oia deaurata / ibi aut⁹ caligo tenebrar⁹. H⁹ dñs negligentiu⁹ pñia / ibi aut⁹ iā nō erit indulgētia. Cognoscētes itaq⁹ h⁹ oia frēs / de salute v̄sa estote solliciti: nō i figat mēs v̄sa i pñtib⁹ bonis. Ne oblectet nos frena dlectatio: ne ibi sit amara nra ploratio dñi h⁹ nolum⁹ sanari per modicas lachrymas. In h⁹ breui tpe pñiam / remittit nob⁹ dñs oia. Plāge h⁹ modicu⁹ charissime mihi / ne plāgas ibi in seclā seclor⁹ / hūiliare h⁹ / ne ibi humilieris in exteriorib⁹ tenebris / et imittar⁹ in ignē iextrin guibile. Quis nō plāgat nos / et qd nō defleat. Odiētes eñ vitā / diligim⁹ mortem. Reputa in temetipm frat⁹ / et vidē qd sūt vtilia aie tue. Qd meli⁹ ē / in pñti seclō / p̄pcto plāge / et penitendo crebri⁹ obsecrare / aut ibi in ignē eñ⁹ / sine aliq⁹ vtilitate deflere. Per pñtes nāq⁹ lachrymas in dulgētiā solatōnēq⁹ mereber⁹. ibi at lachryme erūt tibi ad penā p̄p̄ debitu⁹ decē miliū talentor⁹. Sz tu in hac vita parū qd roga dēti / vt multa debita aie tue remittat. Si aut⁹ nolueris in pñti reddē ex mult⁹ pauca / ibi redditur⁹ es cū multis cruciatib⁹ omnia debita.

La. III. Supior⁹ exhortationū cām exponens iterūq⁹ suadēs / vt trāsitoriu⁹ vanūq⁹ h⁹ seculū / et qd eo sūt p̄tēnam⁹ / quē ad modū multis et iusti fecer⁹ / qd nūc padis delicias fruunt

III

p̄futas ex h⁹ illoz errorē qd huic seclō vano et illi qd eo sūt adherēt et multipl⁹ ipis tiorē iucitēs.

Ec autem que

h dico affectiōi v̄se dō dignissimi fratres / nō qd dign⁹ suz / et mūd⁹ a for de viuēs in castitate / s⁹ ex multo dolore / et tristitia cordis dico h⁹ crebri⁹. Hā ego in mūd⁹ suz cogitatiōib⁹ multis et actib⁹ / nec mihi oīno p̄sciū sū in bono / s⁹ in nūc et sp̄ defui⁹ volūtati mee. H⁹ aut⁹ id dico vnanimitatē v̄se / qm dñet me trīsticia p̄ formidine / eo qd sum⁹ oēs iugit⁹ p̄tēntes / arbitrates nos viuē in seclō vano / in seclā seculor⁹. Seculū nāq⁹ h⁹ trāsīt / et oia qd in eo sūt: et a nob⁹ rō delictor⁹ exigēt / tāq⁹ sciētib⁹ bonar⁹ faciētib⁹ mala. Hic eñ p̄tēnimus / s⁹ ibi cruciamur / qd dilectiōi ei⁹ / et regno ei⁹ p̄tulim⁹ frā / et qd ea sūt oia. Aurū et argētū nō liberabit nos ab illo igne tribili / vestes et deliciae p̄dēnationē nram erūt ibi. Nō liberabit frā / p̄p̄iū fratē / nec itez p̄ filiū suū / s⁹ vnusquisq⁹ stabit in ordie suo / tā in vita quā in icēdio. Multi eñ sūt sci et iusti / sp̄nētes mūdū cū actib⁹ ei⁹ / qd bona volūtate et pietate / et spe meliore acq̄scentes mādatis dñi / fruituri sūt padis delicias. Multi eñ diligētes / sup oia corruptibilia p̄tulerūt eū. Accirco singuli in deo letāt / in xpo illumināt / in sp̄scō renouant / idē sinē etia sup eos trinitas scā exultat / letant sup eos āgeli et archāgeli / letant sup eos padis cū delicias. Clere isti sunt laudabiles / et gloriosi et beati per oia. Angeli nāq⁹ et hoies b̄rificāt eos / et qd vniūso mūdō / charitatē dñi p̄tulerūt. Et de scīs iust⁹ et ver⁹ / donabit eis suū regnū et gliaz / et honorē et grāz / vt videāt eū cū āgel scīs sp̄ in gaudio. Multi xō hoies qd frena diligūt et corruptibilia: et mēs illoz iugit⁹ in reb⁹ caducis affixi ē: et velut irrōnabilia iumēta diuisis voluptatib⁹ sua nutriūt corda / existimātes se in mortales eē in h⁹ seclō vano. Qd agis o hō: qd velut insensatus iumētū x̄sar⁹ in mūdō. Sapiētēz discretorē creauit te de⁹: nec assilār⁹ v̄illis qd⁹ deest prudētia. Eligila o hō / misere tui / esto qd sapiēs / qd p̄p̄ te d celde⁹ excelsus aduenit: vt te a frenis eleuaret ad celos. In nuptijs celest⁹ sp̄s vocat⁹ es / curp̄tēnis et idignū te exhibes / quō itrad ad nuptias / dīco tibi vestē p̄ciosā nō hñs: nec lāpadē refulgētē. Sz si forte spernēs iroier⁹ / audies palā illā tribilē vocē dñi dei dicitis. Amice quō itrastr ad nuptias vt iuriāz facēs p̄tuā nuditatē tremēdo p̄ctui. Tūc iubet rex militr⁹ suis dicēs / hūc ligatū manib⁹ et

Capitulum

pedib⁹ mittite i caminū ignis. vt cruciet ibi i
secta sector⁹. qz ego ipe cert⁹ t⁹ pib⁹ veni. z voca
ui oēs ad nuptias: s⁹ h⁹ spēs vocatiōez meā. n⁹
sibi paut i dūmū ad nuptias. Idcirco iubeo
tormēt⁹ affligi mifandū: eo qd regni mei p⁹tē
ptor extiterit.

La. III. Exrecordatiōe p⁹dictor⁹ adhuc
āpli⁹ p⁹ctōz p⁹terres z āmonēs: vt q⁹ diu tps h⁹
dat ad b⁹itudinē dei p⁹cipiēdā se paret. oñdēf
q⁹ ob h⁹ q⁹ diuīa b⁹itudie digni sint: z mercedē
atq⁹ gaudia illorū exponens.

Un ergo metu

n is h⁹ obō. nō formidas/ qz venit: n⁹
p⁹temisc⁹. qz iā approp⁹erāt spōl⁹
vt fulgeat. Nesc⁹ qz oīa iā parā assitūt. z cele
stis tuba nutū p⁹stolat diuinū. Et qd ibi faciet
i illa hora. si n⁹ te pauer⁹ donec tps ē. Para te
ipm i illa hora b⁹itudis dñi. Dei em b⁹itudie
digni sūt sci. qz semetip⁹fos probabiles fuaue
rūt. Tuba em celest⁹ tubicinabit⁹ dicet. Sur
gite dilectissimi dei z xpī/ ecce adueit rex cele
stis. reddē vob⁹ requiē z gaudiū i vitā etnām
pro labore z afflictōe i⁹stitutiois v⁹e. Surgite
videte xpm regē. spōsū i⁹mortalē quē dilexist⁹.
Ip⁹m ei desiderātes facti est⁹ i⁹cole sup⁹ trā. sur
gite videte regnū ei⁹ qd vob⁹ paut. surgite vi
dete i⁹satiable dñm quē dilexist⁹. p⁹q⁹ s⁹bulatōes
passi est⁹ p⁹pter quē frugalit⁹ vitā v⁹az finist⁹. ve
nite nūc z videte eū cū mltā fiducia. quē desi
derast⁹. Exultate cū eo leticia inenarrabili. z
gaudiū v⁹m nemo tollet a vob⁹. Venite frui
mini q⁹ ocul⁹ n⁹ vidit/ nec aures audiuit. nec in
cor hōis ascēdit. qd donat vob⁹ ipse desiderabil⁹
dñs. Tūc rapiēt sci i nubib⁹ lucidissimis obui
am ei. euolātes digni deo i celsitudine aer⁹. cū
glia imēsa/ vidē spōsū celestē. Quis putas i
ueniet ita dign⁹ i hora illa. vt rapiat i nubib⁹
cū magno gaudio obuiā xpo. Oēs qdē iusti z
digni rapiēt i glia. oēs at ip⁹ z p⁹ctōres relin
quent⁹ deorsū. cū p⁹fusioe magna. B⁹itudo et
leticia mag⁹ erit oib⁹ dignis dō. tormēta x⁹ et
p⁹fusio p⁹ctōrib⁹ sūt vniūf. B⁹is ille q⁹ h⁹ posu⁹
festiauerit i illa hora dign⁹ iueniri. mifabil⁹ v⁹
q⁹ semetipm a glia dñi p⁹stituerit alienū. In il
la hora cū nubes rapuerit oēs scōs suos rur
sum in celis. ipm z oēs ipios/ angeli rapient i
mittere in caminum ignis ardentis.

L. V. Inducēs auctorē ob timorē s⁹ me
morator⁹ p⁹qrēt⁹ semetipm deplozātē. deūq⁹
obsecrant⁹ vt i hora aduēt⁹ ē nō idign⁹ iueni
at. ne audirur⁹ sit formidāda illā sniaz. disced⁹
a me oparie iūq⁹rat⁹. nescio qd sis. s⁹ vt grā mise

rationis sue ipm saluet z in paradisum delici
arum inducat.

Wis dabit ca

q piti meo aquā imēfaz. z oculis meis
fontē lachrymar⁹ iugit⁹ emanētē
donec tps ē suscipiēdi lachrymas. vt plozē me
metipm die ac nocte. obsecrās dñm ne idign⁹
iueniar i hora aduēt⁹ ei⁹. z vt ne audiat illā sen
tētiā formidādā. disced⁹ a me oparie iūq⁹rat⁹. ne
scio te qd sis. De⁹ altissime qd sol⁹ sine p⁹ctōes
tribue mihi p⁹ctōzi grāzi illa hora. p⁹pter multas
mifatiōes tuas. z nec tūc appareat. q⁹ nūc ve
lata ē i pietas mea. corā expectatorib⁹ āgel⁹ et
archāgel⁹. p⁹phib⁹z aplis. iust⁹ z scis. s⁹ salua me
ipm grā z mifatiōe tua. z iduc me i padisum
dliciaz cū oib⁹ p⁹fecti. Suscipe obsecratōez fui
tui dñe/ p⁹cib⁹ oim scōz tuor⁹. qd tibi a sectō pla
cuerūt. qm tibi debet oīs adoratio/ z gloria i
secula seculorū. Amen.

Sancti Efrē diaconi. Liber de pnia explic⁹.

Incipit liber eiusdē de Luctamine spiritali.

L. I. Ex celestib⁹ z etnis bonis luctatorib⁹
bus z victorib⁹ promissis puocās nos ad cer
tamē spiritale. docēs etiā qd armis idui debe
at is qd victor cupit existere. z qd fugē eū opor
teat ne armis spoliēt. ac maxie dissuadēs vinū
z ebrietatē. p⁹ qd ipa aia tēplū dei exis polluit
ibiūgēs qd mala qd inde sequunt⁹.

Luctaminib⁹

i h⁹ secū. null⁹ sine agone seu certami
ne coronat⁹. z i speciali p⁹latiōe z pro
posito scō. nemo sine luctamine pōt i marcessi
bile coronā accipe. vireq⁹ etne heres existere
Nā scāmā affilāt⁹ ē mōf. sp⁹ qd p⁹fectissimi ath
lete sine aliq⁹ metu z cū sūma alacritate iueni
unt i scāmāte. Timidi at z ibecilles aūq⁹ inci
pant decertare diffugiūt. z p⁹pter molliciē desi
diāq⁹ imēfaz nullo p⁹l⁹ mō i scāmāte d⁹sudare
p⁹redūt. (Scāmā ē at frēs dilectissimi medi⁹ lo
cus in quo athlete letant⁹). Sic g⁹ z p⁹fectissimi
luctatores z cōtinentissimi monachi decertāt
habētes semp⁹ oculis iucūditatē paradisi/ et
expectātes delicijs eius p⁹frui. z q⁹ p⁹missa sūt
bona. z i⁹mortalia secula. z lumen sempiternū

Elis in agone certare. z victor existere. In
due te armatura dei sicut vestimēto: induē te
virtute animi: oim solitudine huius mūdi
exuere. z studiosē enitere/ ne isdem p⁹praua
p⁹cupiscentia. vel negligentia spolieris. Su
ge vinū velut venenū/ ne ebrietas te supet.
expoliatūq⁹ vtutibus nudū/ efficiat: quē ad

modū. Hec scī et antiquissimū virū. Hic enī iustus in illa generatiōe inuētus est. Butu dī timore diluuij fabricauit arcam in salutem domus sue. et q̄ tante moles aquarū nō vicerāt postmodū a modico vino deuictus ē. Et in diluuiō pudore velatus postea dormiēs ab ebrietate nudatus ē. Hoc iterū vinū patriarchaz loth depredauit: vt cōtra naturā cū filiab⁹ suis impudenter fedanterq; misceret. Et adeo in ebriatione vini in pfundissimo somno demersus est. et pene sepultus: vt quid fecerit. postea euigilans ignoraret. Si ḡ sanctis et magnificis viris/ vini ebrietas nō peccat: q̄to magis te erigui atq; infirmissimū si ebrietati studueris. supabit semp adoleſcentia et iuuetus: Fuge vinū. qz ex vino spūales oculi excecant/ iniquitas multiplicat. venenata dulcedo libidinis meditat. execranda turpitudine contra naturā est cogitat. Abollescit x̄t⁹ aie. cogitatio vite eterne aboleſcit: aia vincit visibiliter/ delinquitq; facillime. Effugiat ab ea celestis gr̄a: sanctimoniā dico atq; virginitate anime. Quāto tpe em fuerit templū corporis nri scī et mūdū: deus excelsus habitabit in eo. Si aut corruptū fuerit et pollutū: contra sanctū et pollutū de⁹ deserit tēplū illud p̄ ineffabili lumine celesti. habitabitq; in eo obscuritas/ et ipurissimi demōes: et s̄b introibūt concupiscentie maligne et sordide: q̄ infelicē aīaz crebro faciāt peccare in fmōe. Quisquis ille est/ q̄ non habet lachrymas. si in corde suo meditat. qz de⁹ scūs repulit tēplū suū et concupiscentie male et passiōes ignominiose habitant in eo/ et intellexerit quis eū repulit. quis successit/ vnde cedit/ quo venit/ a q̄ sepat⁹ ē. cui p̄iūct⁹ ē. quō nō statim implet⁹ est lachrymis/ et flens et fugiēs/ dicit intra semetipm. qre vno momento a maligna cogitatione pstratus. effugi agonē gloriosum. nec merui victorie triūphū. Nā die illo tribulatiōis. molles et resoluti pctōres et impij. cū viderint scōs et iustos gaudio magno et leticia sempiterna exultare. et in paradiso eterno regni dei degere. se etiā viderint in igne inextinguibili/ et in tenebris exterioribus esse. tūc fortiter ingemiscēt et supfluis lachrymis plorabūt amariter. quia detinet eos penitudo vanissima. et necessitas penarū imensa.

La. II. Ut imitatores sim⁹ scōz patrū q̄ purissimū dei tēplū extiterūt nos obsecrans: vtq; p̄cipue exēpla illoz sectemur/ in ieiunio ofone/ ac ceteris hmoi cohortās: q̄ etiā in ofo

nibus cauēda et q̄ suāda sint apiens. Sollicitudines p̄tereā hui⁹ mūdi/ negligētia atq; desidia dissuadēs: et ad p̄parationē vt celeste regnū ad qd̄ iuitamur possideam⁹ nos citans.

Ropterea ob

p̄secro vos fratres mei dilectissimi imitatores estote beatissimoz patrū: q̄ scīssima sua institutiōe tēplū dei purissimum extiterūt. Iloz exēpla sectamini. desiderate ieiunij qd̄ ē aīe puritas et castitas: desiderate ofones q̄ sunt colloq̄a dei. Qis em scā purissima ofo: pfabulatio dei ē. Deniq; p̄fectoz ofones. eoz q̄ ex toto corde diligūt deum: cū maḡ exultatōe ad celū ascēdūt. Angeli et archāgeli cū gaudio occurrūt eis: et suscipiētes eas vsq; ad thronū gl̄ie dei sci pducūt. Hec em magna gl̄ia scōz ē. āgeloz ineffabile leticia: cū scōz ofones purissimas ptulerit. Festinem⁹ ḡ f̄res fieri imitatores institutiōis vite scōz. Ambula frat̄ i vijs eoz. viue sic illi vixerūt: et abstinentiā habeto spūs et aīe et corporis cōtinētiā. habeto i habitu p̄tinētiā. habeto i cibo p̄tinētiā: habeto i lingua abstinentiā: in aspectu i cogitatu i risu. vt athleta pietat̄ p̄fectissimus i oib⁹ demōstrer̄. Cōsidera teipm frat̄ charissime. et vigila ne i tuis ofonib⁹ extollar̄ s̄ cū astiter̄ orare deū. cū magno timore et desiderio corā eo p̄siste. Disrumpe a corde tuo oīa vincula f̄rene sollicitudinis: esto p̄ oīa sollicit⁹ et sobri⁹ i ofonib⁹. et ita viriliter agonizare vt sit ofo tua scā et mūda et imaculata. et videntes eā porte celi apiant corā ea/ et āgeli cū leticia occurrāt ei: et vsq; ad thronū b̄ndicti p̄fis pducāt eā. Sic sp̄esto charissime. quēadmodū cherubin et seraphin pmanēt i ministerio dei. Abeditare frat̄ h̄ vba/ et decāta ea iugit̄ ex affectu cordis. q̄ es cā spūalis aīe s̄bministrāt et ab amaritudine eā/ sua sp̄ dulcedie liberant. p̄oderibusq; f̄renoz negocioz exonerāt. Qia q̄cūq; audisti/ mēte sollicita fuare festina. vt req̄lescat de⁹ i cogitatiōib⁹ tuis. vt inuenias fiduciā i illa hora t̄ribili et tremēda. cū venerit dñs reddē vnicuiq; fm̄ opa sua. Indulgete modicū inq; infirmitati mee charissimi f̄res: qz sic infirm⁹ suz. Existimo qd̄ i hora illa oīs spūs p̄tremiscat/ s̄ gr̄a saluator̄ p̄fortat/ et edificat corda scā. cū rapiūt i nubib⁹ obuiā xp̄o i aere. Ego at/ et q̄ mei sūt siles. et desidiosi et pigri tremebim⁹ sup̄ t̄rā tñ facile ad celestia ascēdem⁹. Fratres mei dilectissimi. quid nobis pōt mūdus pdesse: qz ei⁹ sollicitudinib⁹ cōligamur.

Aut quid luctamur de cultu vestimentorum
et ornatu elationis amictus: nisi in ignem ex-
tinguibile? Aut quid acquirimus de studio esca-
rum. et ventris cura. nisi eterna supplicia. Agno-
scite fratres quia nisi habemus gratiam dei totis viri-
bus agonisantes meruimus triumphum. ibi pe-
nitebimus in secula seculorum. Fratres mei
quid negligimus. quod desideria occupamur. quod
nosmetipsos in occursum domini non paramus? Ec-
ce vniuersus mundus ad occasum iam properat.
Quare non omnia onera concupiscentiarum et fas-
ces peccatorum a nobis reijcimus? Nescitis quia
arcta et angusta via est. que ducit ad vitam: et pec-
catorum ac diuiciarum sarcinis pregrauatus non
capit per eam transire. Ihesus enim porta illa diligit.
qui attenuati diuitijs. et voluntaria paupertate
afflicti. semper in vigilijs. in ieiunijs atque humi-
litate per omne tempus vite sue conuersati sunt.
et parauerunt seipsos. ut videant celorum regna.
Ecce charissimi iam hostium paradisi vocat. iam
crebro sono nos hortatur et dicit. Priusquam clau-
dar. vnusquisque vestrum velociter properet. ut in-
troiens in eternum cum domino regnet. Ecce ma-
ter nostra hierusalem. cum magno affectu cla-
mat ad nos et dicit. Venite filij dilectissimi. ve-
nite ad me. dilate numerus vester in me. et
in thalamo immortalis sponsi magnificentis cho-
ri vestri. cum angelis sanctis. videant nos in glo-
ria et pulchritudine et decore. Glorietur nos in
leticia et exultatione et gaudio. Diligite me fi-
lij mei sicut et ego vos diligo: nihil possideatis
in terra nihil sitis solliciti. Ecce sponsus meus
iam paratus est ut procedat. et veniat in nubi-
bus celi. et gloria patris sui benedicti. et vnusquemque
vestrum singillatim suo nomine vocabit. et
aduocabit et ordinabit eum in officium. pro quo su-
is meritis laboribusque Christus celorum exultat.
Similiter et in negligentia vestra et stupore. cum
suis satellitibus inimicus tripudiat. Festina-
te ergo filij mei. ut ego de vobis. vosque de me
gaudeatis in secula seculorum. Proci des ad o-
rote et obsecro filium dei viuere: presta et mihi et
omnibus diligentibus te. ut videam regnum
tuum celeste. et possideam illud cum omnibus sanctis.

Ca. III. Ex multis que benignus dominus nos-
ter pro nobis fecit ut ipsum quererem. exclu-
dens omnem excusationem negligentie nostre: et
post monita saluberrima. monachis et discipu-
lis christi congrua. ad eius nos imitationem
stimulans: commemoratisque iterum pluribus que
pro nobis fecit atque propeffusus est. laudes ipsi in

persona auctoris referens et exoratur ut post con-
punctionem et sanctimoniam in requiem para-
disi suscipiat.

Charissimi si in

C hoc breui tempore neglexerim. nullam
omino excusationem habebimus.
quod pro nostris facinoribus ostendamus. Dominus
noster descendens de celo in terram. omnia nobis
dando donauit: debita nostra dimittens. et vi-
tam nobis eternam tribuens. Nam cum inimici
essemus: reconciliauit nos deo. pro morte sua.
Terreni eramus: celestes effecti sumus. A hor-
tales. et immortalitate accepimus. filij tenebrarum
eramus: et facti sumus filij lucis. Perditi. et in-
uenit nos. Serui peccati. et liberauit nos. Pau-
peres. et diuites facti sumus. Infirmi. et sanauit
nos. Odibiles. et dilecti sumus. In iniustis. et ius-
tificati sumus. Non secuti misericordiam. nunc autem
misericordiam consecuti sumus. Peccatores. et salua-
uit nos. Dispersi et congregauit nos. Filij ho-
minum. et facti sumus filij dei. Heredes et cohere-
des vniuersi filij eius. Ecce omnia ista nobis
donauit. priusquam quererem. aut inquireremus.
Irrisone ergo malam aut exprobrationem fra-
ternam. ne suscipiat cor tuum aliquando: nec eum qui
pro peccatis suis penitudinem gerit despiciat.
Ne irrideas fratrem tuum ieiunantem: et eum qui ie-
iunare non potest. ne confundas. Argue eos
qui te suspiciunt. agnosce honorare temetip-
sum. Nec importunus existe. nec importu-
nus oportunus ut utilis possis esse: increpa et
in mansuetudine preueira. Propter penuri-
am autem. neque despicabilem te facias. Time-
re deum. reuela mysteria eius. Ab eo autem qui
timorem dei non habuerit. sed superbie et elationi
semetipsum subiecerit. omnimodis caue. Adiu-
sus abstinentem neque dixeris quicquam mali. ne-
que audieris. nec aduersus eum qui putat tuum
inimicum. Hoc autem pro omnibus stude. ut nullum
habeas inimicum: nisi diabolum eiusque ministros.

Cum hoc iniquo et doloso ne habitaueris. et
maledicum ne alloquaris: ne det minorationem
anime tue. Adtractione fratris abstine. etiam
ab eo qui supplantare alterum conatur. Attende
hoc monachis congruum. qui celesti iugo sua
colla submittunt. Ihesus discipuli christi custodi-
ant. his monitis meis sine intermissione inter-
dant. Decet enim eos magistri sui christi imita-
tores existere. Exempla institutionis nostre cha-
rissimi sumamus a christo domino: qui cum diues

esset pro nobis pauper factus est. excelsus et equis pater. semetipsum humiliavit. Porro super celos habitans: in terris non habebat ubi caput reclinaret. Factus es mihi christe saluator: dux vite et vite que ducit ad patrem. Absolutiones enim grates sunt / fines eius regna celorum sunt. Factus es mihi dominator domine fili dei fons vite. ex quo dona tua haurire et te sine infirmitate diligens collaudare. facta est gratia tua in corde famuli tui lumen et gaudium et dulcissima super mel et suum ori meo. Facta est gratia tua in anima famuli tui. quasi thesaurus tribuens mihi ineffabiles diuitias et paupertatem atque miseriam longe a me expellens. Facta est gratia tua seruo tuo refugium et virtus et gloriatio et protectio et esca spiritualis. plena suauitatis et lumine.

Quomodo possum silere o domine / de illa multitudine dulcedinis et charitatis tue gratie / que os meum licet indignissimum et peccatoris aperit. Aut quomodo sustinebit lingua mea / ut non te singulis horis ac momentis dator vite glorificet. Aut quomodo potero inundationes gratie tue excludere que iugiter fluunt in pectore humilitatis mee plene dulcedine et omni gratia specialiter. psallam glorioso nomini tuo domine pax celorum / qui mihi tribuisti bona tua celestia. Magnifico gratiam tuam. christe redemptor meus. Cum enim te magnifico. ipse magnifico a te. Non cessabit lingua mea collaudare virtutem tuam / non cessabit cithara mea personare spiritualia cantica tua. Desiderium tuum attraxit me post te christe. gloriatio vite mee. Gratia tua dulcedinem mihi prestet. ad se quendam te spes mea. Efficiat cor meum fra bona / ad suscipiendum semen tuum. Irriget eum gratia tua rore vite eterne / demetat bonitas tua manipulum de agro pectoris mei. Post compunctionem et sanctimoniam / conuertere anima mea in requiem deliciarum paradisi. Tu ouem errantem requisisti. et inuentam tuis humeris reportasti. Et hanc indignissimam animam meam in manibus tuis attrahere. et offerre benedicto et immortalis patri tuo coram cherubin et seraphin. et coram angelis sanctis / ut delicias paradisi perfruens. cum sanctis omnibus angelis dicam. Gloria patri immortalis. gloria filio immortalis. gloria spiritui sancto immortalis. in secula seculorum. Amen.

Sancti Effrem Liber de Lucamine spirituali explicat.

Liber eiusdem de die iudicii incipit.

La. I. Inducens sanctum Effrem exhortantem et obsecrantem ut nos ad terribilem illum diem iudicii prepararemus / omnem sollicitudinem a nobis proicientes / ex eo quod nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Terrorem quoque nobis incutient propter manifestationem coram iudice omnium que hic occulta sunt / quod apta similitudine declarat.

Enite dilectis

Veni fratres exhortationem meam suscipite. et semper memoretote consilium mei peccatoris et impitum Effrem. Ecce enim iudicii dies illa magna et terribilis instat. et nos timore elationis inflamur. nolentes in breui tempore intelligere ac festinare. et deum nobis propitium facere. Dies enim nostri et menses et anni tanquam somnum preterierunt. et tanquam umbra vespertina. et velociter formidabilis et preclarus domini aduentus aduenit. Tunc enim formidabilis erit dies illa vniuersis peccatoribus / qui voluntate dei pro sua salute facere noluerunt. Obsecro vos fratres charissimi. venite proiciamus a nobis omnem sollicitudinem actuum terrenorum. ne obligetur mens nostra in terrenis negociis. quia omnia terrena preterseunt. omnia depereunt. omnia euanescent. Nec quicquam nobis prodesse poterit in illa iudicii die nisi conuersatio sancta. et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Futurum est namque ut unusquisque nostrum et actus suos et cogitationes ante tribunal tremendi iudicii deferat. Lotremiscit cor meum / tremores mei resoluunt / quotienscumque recogito quod reuelande sint cogitationes et sermones atque actus nostri in die iudicii. Grandis enim timor erit fratres dilectissimi. grandis tremor o amici mei. Quis enim non timeat. aut quod non pertremiscat et lamentetur ac lugeat hec. quod ibi omnia manifestantur. que hic occulto et tenebris gesta sunt. Intelligite fratres mei hoc quod vobis dico. et considerate exemplum quod vobis obuersam intelligentiam profero. Arbores fructificare tempore suo primum in trinfecus concipiunt fructum. postea vero diuino nutu extrinfecus proferunt / secundum suam naturam et fructum et folia. Sic in die illa terribili omnes homines que cumque in hoc seculo quasi in tempore suo occulte intrinfecus siue bona siue mala gesserunt. ibi quasi fructus proprios ante tribunal domini proferent. Tunc iusti

bonos et iucundos proferent fructus. Sanctissimi-
liter fructus suauissimos. et omnibus gratia
floribus exornatos. Martyres vero suppliciorum
et penarum fructus patientie gloriosos. Adona-
chi autem sancte conuersationis sue. in continentie. hu-
militatis. uigilarum. orationum atque obedientie. im-
marcescibiles proferent fructus. Peccatores vero impij
ac prophani proferent fructus turpissimos et execra-
dos plenos confusione/obprobrio/ululatibus et lu-
ctus. uermium quoniam mortalium. et ignis inextingui-
bilis cum gemitu. Tremendum est dilectissimi freres
ibi iudicium: in quo sine testibus omnia manifesta
sunt. Ibi assistunt milia milium et decies dena
milia angelorum cherubin et seraphim. et ibi iusto-
rum chori circumstant. patriarcharum. prophetarum
apostolorum et martyrum. et omni ordo sanctorum.

La. II. Argues negligentiam nostram/ et ostendens
quomodo iudex rationem per hac negligentiam exquiret
improperans nobis omnia que protulit vel fecit
pro nobis.

Quid ergone =

quid gligim? dilectissimi freres. Ecce nunc
tempus concludit. dies appropinquat. in
qua omnia occulta nostra a lumine arguuntur. Si
scirem? fratres quod imineat vel incubat iugiter
plagerem? obsecrantes deum diebus et noctibus
sine cessatione/ ut liberaret nos ab eterna con-
fusione et phennibus tenebris. Obstructur
enim omne os peccatoris ante tribunal glo-
rie eius cum metu nimio et tremore. Et tremiscet
omnis creatura. et ipsa agmina sanctorum angelorum
expauescent in die aduentus eius. Quid ergo tunc
dicturi sumus? si in hoc uero tempore negligenter et se-
gniter uixerimus? Ipse enim nos patienter expe-
ctat/ et omnes nos ad suum regnum inuitat. Rati-
onem enim exquiret a nobis/ ut per hac negligen-
tiam nostram/ et dicet nobis. Propter uos incarna-
tus sum. propter uos in terris palam conuersatus
sum. propter uos flagellatus sum: propter uos
conspuitus sum. propter uos palmis in faciem uer-
beratus sum. propter uos crucifixus sum. propter
uos suspensus sum in ligno. felle cibatus sum
et aceto potatus sum. ut uos sanctos et celestes effi-
ciam. Regnum meum donaui uobis/ paradisum
meum apui uobis. Omnes uos freres vocaui pa-
tri meo. uobis obtuli spiritum sanctum. uobis misi amplio-
ra horum omnium. Quid debui facere et non feci
uobis. Tamen ut saluemini/ humilem uoluntatem
uestram solummodo quesui. Non uos coegi. ne sa-
luti uestre causa necessitatis esset occasio. Dicite mi-

hi peccatores mortales atque possibiles secundum natu-
ram. quod passi estis propter me dominatore uestrum. cum
ego pro uobis impassibilis passus sum. Ecce
itaque preparatum est regnum et uita requiescit leticia in
lumine sempiterno. Preparata est etiam mors
pene. luctus et tenebre. Eligat unusquisque ut
propria uoluntate uoluerit. rectam uiam incedat.

La. III. Occasione dictorum conuocans nos
et instruens quomodo dominum adorare/laudare et obse-
crare debeamus.

Enite dilectis-

simi fratres adoremus? et precidamus
ei/ et ploremus coram domino/ quod fecit nos
dicentes ei. Dominator domine. hec omnia ut de-
sustinuisti pro nobis/ nos autem peccatores spiritus te exa-
cerbauimus. et beneficijs tuis sumus ingrati. Tu
deus sine initio/ natura incomprehensibilis. mi-
sericors et pius/ complacuiti gratia tua per passionem
crucis peccatores saluos facere/ quod te non nouerit.
donas eis post indulgentiam delictorum etiam lu-
men scientie tue. Quid ergo retribuet genus huma-
num tibi inuisibili et benignissimo domino. Nam
cum impij essemus/ non secundum naturam sed propria uo-
luntate/ quasi per amatores hominum saluasti nos.
Sic iterum per negligentiam nostram peccatis incidi-
mus/ tu autem semper idem et ipse es. et misericors et
miserator. terribilis et gloriosus conditor secu-
lorum. patienter ab initio sustinens puerilitatem
nostram. donas nobis tempus penitentiae et remissio-
nem peccatorum ineffabiles miserationes tuas/ quas
ostendisti filiis hominum. Uclit? es domine deus noster a
charitate tua. a sanctis miserationibus tuis/ ut per
crucem tuam totum mundum saluares. Nisi enim uictus
fuisses charitate misericors christe. temetipsum
hostiam uiuam et immaculatam nunquam per peccato-
ribus obrulisses. Hoc ipsum gratie tue doctor suus do-
minator domine/ quia repleta est mens famuli tui mul-
titudine charitatis tue. Dulcedo enim tua iugiter
oblectat et confirmat me/ et spero exacerbor at-
que ad amaritudinem memetipsum produco. uo-
lens dulcedine tua iugiter perfrui. iesu uigenti
te splendor eterni patris. lumen habitans inaccessibi-
le/ lumine incomprehensibile. Qui illuminasti
gratia tua uniuersum mundum/ illumina quod in me est te-
nebrosum oculum meum. Elelat? est enim et cecus. illu-
mina eum super miserationibus tuis. ut ne crassan-
te diabolo penitus obscuret. Assimilata est enim
mens nostra infirmissima domine/ ligno proplantato
quod spiritus indiget firmitate et illuminatione gratie tue
Uclit? tuum domine aperuit oculos cecum ex utero nati

missusq; ad syloen statim post restitutionem oculorum carnalium spirituales oculi ei⁹ ⁊ interior res illuminati sunt. vt te summū saluatore et medicū. sine metu aliq; deū deiq; filiū ⁊ p̄dica ret ⁊ crederet. Illumina etiā n̄ros interiores oculos dñator dñe. vt te iugit diligam⁹. tibi⁹ p̄fiteamur ex charitate magis quā necessitate. ⁊ oēs volūtares tuas p̄ficere valeam⁹. Hā si p̄cul ē a nob̄ syloe q̄ missus ē cec⁹. s̄ p̄ciosus calix sanguinis tui plen⁹ vita ⁊ lumine nob̄ in p̄ximo ē: tāto p̄pinquior q̄to q̄ accesserit fuerit purior. Hoc ḡ nob̄ restat misericors chris te. vt plenī grā ⁊ illuminatione scie tue/ cū fi de ⁊ sanctificatione accedam⁹ ad calicē tuū: vt p̄ficiat nob̄ ad remissionē p̄ctorū/ nō ad p̄fusione in die iudicij: qz q̄cūq; mysterijs tuis in dignus accesserit/ suā aīam ipe p̄denat/ nō se castificans: vt celestē regē atq; imortalē spon sum in sui pectoris purissimū suscipiat thalamū. Hā aīa n̄ra. sp̄sa ē imortalis sp̄si. Lo pula aut̄ nuptiarū celestia sacra sunt: qz cū mā ducam⁹ corp⁹ ei⁹ ⁊ sanguinē bibim⁹. ⁊ ipe in nobis ē. ⁊ nos in eo. Attende ergo tibi met ipsi frat. festina thalamū cordis tui iugit x̄tuti bus exornare. vt māsiōne cū b̄ndicto p̄re suo faciat ap̄de: ⁊ tūc coraz angelis ⁊ archāgelis erit tibi laus ⁊ gloria ⁊ gloriatio. ⁊ cū maḡ ex ultatione ⁊ gaudio igredieris in paradysum.

La. III. Ex h̄q; de⁹ nihil p̄ter salutē nostrā q̄rit reuocās nos a negligētia ⁊ excitans ad vigilantia ⁊ exercitiū bonorum operū atq; dei dilectionē. Et hui⁹ occasiōe excellenter d̄ tutē charitatis cōmendans.

Vid enim pre

q ter salutē tuā o hō deus q̄rit a te? Si aut̄ neglexerit ⁊ salu⁹ fieri nolu eris: rectasq; dei vias nō ambulauerit nec mā data ei⁹ custodierit. temetipm̄ inficis: ⁊ a cele sti thalamo tu te expellis. De⁹ sp̄s sc̄s sol⁹ si ne p̄cto p̄p̄ te. p̄p̄io filio nō peccit: ⁊ tu infelix tu nō misereris. Ex p̄giscere itaq; a somno tuo parūper. O miserā de api os tuū obse cra eū. proice abste onera p̄ctorū. Ora frequē sine cessatiōe lachrymas funde: molli ciem aīe fuge. negligētiā execrare. maliciā nō ama. Ama dō māsuēdine. dilige p̄tinēti am: meditare psalmodiā. Festina/ ora frater donec tibi datū ē tps. Dilige dñm ex tota aīa tua: ⁊ sic ille dilexit te. Esto tēplū dei: ⁊ de⁹ ex cellus habitabit in te. Aīa em̄ h̄is deū i se: tēplū dei ē. Diuina etiā mysteria celebrant i ea. āgeli ⁊ archāgeli letant ei: ⁊ frequē eā visi

tare festināt. qz habitāte deo i aīa. angeli festi nāt honorare eā vtpote dei tēplū effectā. Be atus vir q̄ deū ex toto corde dilexerit. ⁊ mun dum istū/ ⁊ oīa q̄ in eo sunt tota x̄tute odit: vt te solū sc̄m possideat. p̄ciosaz margaritā ⁊ vi te sue thesaurū. Si q̄s itaq; sincere diligit de um. h̄ p̄satio nō ē i fr̄is. s̄ sursum ē sp̄: vbi ⁊ aīa ei⁹ desiderat ⁊ mēs ē. vñ ⁊ dulcedine senit. et lumē accipit. ⁊ charitate dei p̄ruit. Clere em̄ dilectio dei: grā ⁊ dulcedie plena ē. Et br̄s q̄ gustauerit eā: nec ē exsatiat⁹ ab ea. Hā de dul cedine charitat⁹ dei: q̄s putas ē q̄ digne pos sit exponere? Paulus apls q̄ gustauit ⁊ reple tus ē ex ea clamat ⁊ dicit. Neq; altitudo neq; p̄fundū neq; ip̄a vita. neq; mors. neq; futura neq; āgeli. neq; p̄ncipat⁹. neq; p̄tates. neq; creatura alia potit nos separe a charitate dei q̄ ē in chris to iesu dño n̄ro. Ignis em̄ imortalit at⁹ ē charitas dei. sp̄s opat⁹ i aīa. Qui dilexe rit eā illuminationē grām ⁊ x̄tute: sensum ei⁹ eleuat a fr̄is ad celū. vt oīa q̄ frena sunt oc̄o habeat. ⁊ solū deū vite sue auctore p̄teple et diligit. Sz ⁊ scōz aīe exēplo suo nos doceant qz de ip̄a charitate nihilomin⁹ sic apli gustau erūt. Adolle vinculū ē charitas dei. ⁊ gladius vtri⁹q; acut⁹. nō p̄t eā icidē. Semp̄ em̄ tirā ni scōz martyrū mēbra secabāt. ⁊ charitatem dei q̄ i illis redū dabat secare nō poterāt. O mollissimū charitat⁹ dei vinculū stupor⁹ ⁊ mi raculi plenum qd̄ nec secare potuit nec solui. Bis acut⁹ gladi⁹ illd̄ nō secuit: flagrās ignis nō soluit. Adēbra secabant. charitas nō se ca bat. Adēburebant viscera: ⁊ vincula nō solue bant. Demergebant itez i p̄fundū scōz cor pora: ⁊ charitas dei non potuit aliqñ mergi.

Quis puras nō amiret de h̄ vinculo charita tis. Quicūq; ḡ puro ⁊ sincero corde dilexerit talē charitatē h̄re p̄bat. Hāc aut̄ charitatē de dit de⁹ ecclie sue: vt ip̄a semp̄ exornet ⁊ polle at. Hec charitas. pign⁹ dei i n̄ris aīab⁹ existit. Hec charitas colūne firmamētū ē diligētibus deū. Hec charitas vnigenitū dei filiū/ ad nos de celis attraxit. Prop̄ hāc charitatē de⁹ hō fact⁹ ē. p̄p̄ hāc charitatē aīa sp̄sa chris ti effe cta ē. ⁊ p̄ ea ip̄passibil⁹ passus ē. p̄p̄ hāc charita tem paradysus reseat⁹ ē. prop̄ hāc charitatē in corpore icarnat⁹ ē. prop̄ hāc charitatē iuisi bilis visibil⁹ ē. Sine hac charitate si fuit aīa. nō placebit i ea de⁹. nec delectabit sup̄ ea. Quis putas digne p̄t v̄l sufficit glorificare ⁊ collau dare deū saluatore. q̄ nob̄ tāā grāz tribuit. p̄ pter suam ineffabilem bonitatem.

La. V. Exponēs p̄siliū auctoris p̄suletis

ut festinem^o digne pñsari fm dñi volūtate / sol-
licitas p salute nra i ofonib^o / ieiunij vigilijs
z lachrymis nos exerceam^o / vt fiduciam hñe
possum^o / i illa tribuli hora iudicij: pñtōres qñ ad
cōpūctionē icitāt^o / z ea de cā mltis pñonij cō-
punctionem extollentis.

Charissimi frēs

C audite bonū pñlū pusillanimitat^{is}
mee. Festinem^o sp donec tps ha-
beam^o / pñsari caste z sobrie z digne dñi vt spñs
scñs habiter i nob^o / xpi charitas repleat nos
z volūtās ei^o p oia pficiat i nob^o. Nō habeam^o
aliā sollicitudinē dilectissimi frēs: nisi hāc solū-
mō / qñ aīa nra iueniat i illo lumie cū oibus
scñs. Nō colligem^o / nec vincia^o eā i frenis ne
gocñs: nec sollicitudinē possessionū z pecu-
niarū. Exorem^o ofonib^o z ieiunij. vigilijs
z lachrymis: vt iueniat qñtūcūqñ fiducia in
hora illa tribuli z tremēda: cū oēs aīe cū timo-
re z tremore assint^o: cū electi pñtōrib^o sepā-
tū statuit oues a dextris / z hedi a sinistris. Le-
dite mibi frēs mei: qñ pñtō ē aduent^o dñi: in qñ
reddet vnicuiqñ fm opa sua. Scñs qñ ē ele-
cti suis requie z leticia: pñtōrib^o xō z qñ ex-
acerbaue^o / supplicia z tormēta. Brñs hō qñ
iuenit fiduciā i hora illa: z qñ audierit brñs vo-
cē illā: venite bñdicti pñs mei: pñppte regnū
qñ vob parū ē ab origine mūdi. Tūc iusti cu^o
scñi lumie viderit i illa inarrabili glia: inf se-
meritos singulis obfupescēt z dicēt. Putas ip-
se ego sū? Et quō hūic glie dign^o iuer^o sū? An
geli etiā accēderēs cū gaudio magno ad scōs
enarrāt eis pñsardēs eoz immaculatā / pñnētiā
vigilijs: ofones: volūtariā paupratē: qñ solū
mercari sūt. Adhuc labor est i iustitijs nre
frēs charissimi: z magna ē reqñs. Paruo tpe
ē afflictio pñnētiē: z retributio ei^o. Delicie pa-
radisi / z exultatio z leticia i seclm scñi pmanet
qñcūqñ sibi pñt^o ē qñ peccauerit dñi: z p ne-
gligētiā suā z volūtate peccauerit: donec tps
ē ex affectu lachrymas fundat / z iugis defleat
p lachrymas z remissionē pñtōz: z leticia^o
cordis iueniet. Pñsileat z cōpūctionē cor-
dis: lauet p singulas noctes lectū corpis sui.
Putat^o ne hñs expiētiā lachrymarū dilectissi-
mi frēs. Putat^o ne illūinat^o ē aliqñ vñm ab illa
grā cōpūctōis: qñ fm deū ē. Credite mibi frēs
nō ē tñ i dulci^o sup grā lachrymarū. Si qñ i ofo-
ne sua deū pñpñt^o ē / illū sp desiderās: lachry-
marū dulce die sariat^o ē: z hñm eleuat^o ē a ter-
ris: tot^o extra corp^o i celo ē. Et qñ dico ex cor-
pus. Tot^o celest^o ē i n iuenit pñsatio ei^o i nra

hñmōi cū deo loqñt^o i xpo illūinat^o i scōspñ scñf-
cat. Grāde miraculū: vt hō tra z cinis: in sua
purissima ofone cū dñi fabule^o. Brñs hō qñ bz
cōpūctionē iugis fm deū. Cōpūctio frēs: san-
nitas aīe ē: illūinatio mē^o ē. Cōpūctio frēs: re-
missionē delictōz nob pñt^o. Cōpūctio frēs: ie-
sum yngenitū facit i nob habitare: cū cū deside-
ram^o z qñm^o. Eolo vob frēs enarrare potēs-
tiā lachrymarū. Anna p lachrymas a dñi famu-
elē pñham accepit: ad bñlmitatē z gilationē
aīe sue. Ahuliet^o etiā peccatric^o dñi i domo
simōis a xpo dñi dimissa sūt: qñ lachrymis pe-
des ei^o rigabat. z crine tergebāt. Grādis xpi ē
lachrymarū: mltūqñ pualēt lachryme fm deū.
Fiduciā dñi sp acqñrūt lachryme: sordidas co-
gitatiōes expellūt: nec pñmare eas pmitūt
aīe cōpūctionē cordis hñi. Quid bñtudine
pñt hac cē bñlmi^o: qñ cū ipm deū aīa i ofone p-
pñia pñpñt^o. Hā cū cū desiderat ei^o sp famu-
lat^o / thesaur^o idēficiēs ē cōpūctio cordis. Sau-
dio ieffabili exultat aīa: qñ bz cōpūctionē cor-
dis. Cōpūctionē xō dico n vñi^o dicit: sñ qñ dieb^o
z noctib^o puritatē aīe tāqñ fons exuberat / et
abundat. Scñs enī purissim^o ē cōpūctio cordis
irrigās sp plātaria fructifera aīe. Plātaria at
fructifera dico xñtes aīe: grām pñle: et opa
bona qñ assidue lachrymis irrigat^o: z fructū af-
ferūt bonū z vñle. Sp qñ scē plātādes tue irri-
gent a te: p bñdictionē grā dñi. Qd cū sūt fructū
crescēt qñdide: z fructū dabūt in tpe suo.

La. VI. Inducēs auctores negligētiā i mī-
seriā suā pñtēt^o: aliosqñ ne ipm imitēt aūtētē:
z vt dñm p se oret de pñtē: atqñ cū gñatiōne
ne librum hunc concludēt^o.

Ergo imitator

n mei existas pñtōr^o z desidiōs: sp dicē-
tis z nūqñ faciēt^o. Ahollicia enī plen^o
sūt negligētiā coopr^o. si hñs cordis cōpūctio
nē: nec purissimā ofonē. Agito autē meipm sp
pñtōz / sp timētē futurū iudiciū: nullā excusa-
tionē p negligētiā hñtē. Obsecro vos frēs cha-
rissimi / qñ deū timer^o: z sp qñ illi placita sūt facitis
vt oretis p me exiguū z pusillo: vt veniat sup
me celest^o grā: z saluet aīa mea: atqñ iueniam
miam i die illa tribuli: qñ veniet dñs reddere
vnicuiqñ f3 opa ei^o. Eia mīcōi dñi nro: z timo-
rali / qñ os nrm apuit p gñaz ad meditatū xba
iudicij ei^o. z dilectiōis atqñ cōpūctiōis qñ sunt
edificia aīe: firmamētū cordis: mē^o illūinatio-
is oīa aīa qñ b meditat^o thaf ad vitā etnā: amē
Sancti acceuerūt vñi i nrm diuini.
Liber de die iudicij feliciter explicat.

Tabula

Sancti viri et sub

limis ingenij acumine vigentis / Effrem diaconi / Librorū p capitula distinctio ordinata / cū eorū que in ipsis continentur summaria expositione.

Liber primus de compunctione cordis per xij. capitula distinctus est.

Caplm. I. Premittit plāctū auctoris p animae suae / institutionisq; patrū suozū vulnerib⁹ cū eiusdem institutionis descriptione / et accusatione / atq; reprehensione vite et institutionis suae / fratruq; suozū.

La. II. Accusat duriciā cordis nri / tarditatemq; nram ad compunctionē / persionem et penitentia / cū exhortatione ad hmoi agendam / doctrina quō agi debeant exēplo patrū cōfirmas / et ad aliorū imitationē nos puocās.

La. III. Exhortat nos ad mūdificationem tam ppter celestia bona nobis pmissa / q; ppter cauēda picula vici iudicij improbitē supuenientis / quēadmodū in dieb⁹ Noe cōtingit timorē ex scripturarū cōpletione exaggeras.

La. IIII. Persuasione cōcludit vt volēs saluari pperet / et festinet / pulcherrimas ad hū in pucens similitudinē comparatōes atq; rōnes / cū in cōfessione timoris / ppter carnales passiōes et vitia nra / subiūgens tandē doctrinā qua cōgitationes cordis agnoscī possint.

La. V. Excludit errorem / ne q; putet passiones supradictas esse naturales / ostēditq; ex comparatōe libere volūtatis ad agricolā / quō circa hmoi passiōes voluntas inserat aliquādo virtutes optimas / aliqui consuetudines pessimas / quō etiā diuinas scripturas habeat / p piliatoribus / quos si deferēdo oberrauerit / penitēs ad legislatorē recurrerit / cum pietate suscipiatur.

La. VI. Occasione pīatorū grās agit / cōmēdatq; diuinā clementiam / benignitatem / et misericordiam / cū cōmemoratione plimoz dei bñficiōzū / vt ad ei⁹ dilectionē nos puocet.

La. VII. Acriter increpat eoz ignauā qui huic seculo renūciauerūt / et tū carnalia / terrena requirūt / multis eos cōmonēs / exhortās / et terrenis rōnibus exēplis atq; piculis / vt ad compunctionē et penitentia incitent.

La. VIII. Inducit ex supiorū recordatiōe compunctionē / et querelā auctoris miserā suā / cū confitēris / et misericordiā dei / fratruq; suozū pces implozatis / sollicitudinē q; carnalē

dissuadētis / et ad negociationē spiritālē atq; vite et negociozū nroz rōnem p singulos dies faciendam exhortantis.

La. IX. Exhortat vt tribulationes mundi patiēter tolerant / et ne spes in tpālī / sed in dñi amoris hominū benignitate ponatur / q; cūcta bona largit / et laborātes mercede nō fraudat / p hū puocās nos ad vigilantiā / vt adueniente sponso / et alijs in regnum susceptis nos excludamur / et postea negligentia nram frustra desicemus docet q; quō dñm inuocare debeamus / et pfectos viros imitari / corpus ad carnalia nō assuescere / discretionē nullo minus circa ei⁹ castigationem obfuarē / amonens tandē vniūquēq; ita debere incipere / vt possit inceptū pficere.

La. X. Cleros et pfectos monachos cōmēdat / et ad certamen puocat / pigros p aptam similitudinē cōfutat / ostēditq; ex comparatōe monachi ad militē / quē legnis et negligens a diabolo vincat / vigilans dō p grām dei adiūueniūt / occasione cui⁹ tandē diuinā grām plurimū cōmēdat.

La. XI. Inducit in imitationē auctoris purissimū spondētis / et ad ablutionē vitiorū persequēdis / et vt ad ipm inclinent inuitati / exptuz se cōsiliatorē / prestantis / offerētis / cōsultisq; vt ad pfectā singularēq; pudiciē virtutē se pparare festinent / quā excellenter cōmēdans / pulchras inducit similitudines / tadē eos desens / q; illā habuerūt / et pdiderunt.

La. XII. Dictorū occasione exhortat eū q; practā pudiciē et castitatis virtutē habet / ne illā amittat tradēdo se in vincula inimici / idō neū exemplū ad ducēs / atq; dēmonstrās / quō hec virtus liberari possit / ita vt nihil ei nocere valeat.

La. XIII. In persona auctoris glorificat et magnificat oīm amatozē dñm / multisq; deuotis deprecationibus benignitatē ei⁹ p mentis illuminatione vulnerū suozū sanatione / ac grē collatione interpellat.

Sancti Effrem Liber secundus de compunctione in V. capla diuidit.

Caplm. I. Inuitat nos ad compunctionē / et docet quō ad illā pueniat / phibetq; negligentia ac pusillanimitatē / et exhortat vt dñm inuocemus / fiducialiterq; ei seruam⁹ / corda nra sanctificem⁹ / nob inuicē ignoscām⁹ / atq; de pfectione nra nō plūmām⁹ / pulchre tandē monachū agro seminato compans.

Tabula

La. II. Excitat nos ad vigilantiam in bellis certamine infirmitates nram consolatur ex ture dñi q̄ agonista nŕ: atq; exhortatur ad multum adiuuandū. vt sic in vñs inuicē pspirātes/ aduersariū nŕm pŕidam⁹ ac supem⁹/ & deum honorificemus. Et ob h̄ cōmēdat multitudinem monachorū simul deo militantiū/ mltis rebus tam multitudinem monachorū q̄ singulos monachos compando.

La. III. Exhortatur ad temptationes sustinendas & inducens ea in q̄bus consistit glorioſo monachi: do cet quōis q̄ vitij pccupatus est pulsare debeat ad ostium dñi: qui non deerit/ si pulsans pŕiterit/ sed misericorditer subuenit.

La. IIII. Beatificat digne deo militātes et coronā eterne beatitudinis pmerētes/ excludens negligentiū excusationez/ & pluribus eorū rōnibus terrens/ ad vigilantiam & compunctionem prouocat.

La. V. Suadet occasione dictorū vt impotente deū depemur q̄tenus nos liberet a futuris malis/ & regni sui pŕicipes faciat/ plures adducēs cōpuncti cordis obsecrationes/ petitiones atq; supplicationes q̄b⁹ exorandus est dominus.

Sancti Effrem Li.

ber de iudicio dei/ & resurrectione/ de regno celozū & de mīdicia anime. V. cōtinet capitula.

La. I. Exhortatur nos/ vt mētes nŕas pparemus & emūdemus inſistamusq; vt celeſtia sapiamus & eterna ſectemur/ ad illas q̄ pmissi ones tendamus de q̄bus omnes sancti suspirauerunt iudicij diē expectātes/ conditiones illius diei atq; iudicij exponens.

La. II. Exrememoratōe diei iudicij excitat nos ad vigilantia & ad imitationem scōrū patrū/ vt a pŕefamilias xpo dño in eternam mansionē recipi mereamur/ multas illi⁹ mansionis conditiones exponens.

La. III. Exhortatur nos ad pparationē illi⁹ terribilis examinis/ in q̄ oēs actus nŕi/ cogitationes eloquia arguent/ vt etiā ideo tpalia & terrena atq; trāsitoria nō queram⁹/ sed in tutum nŕm ad scōs deflectam⁹/ q̄ ppter celeſtis patrie desiderij pŕima sunt ppeſſi/ quos ſi imitari fuerim⁹/ cū ipſo q̄ cōregnabimus.

La. IIII. prouocat nos ex dictis vt festinemus ne ab illis etnis bonis excludamur/ & ne ſempiterna picula incidamus/ ſi negligētes fuerimus/ occasione illi⁹ tandē multa picula

& ſupplia damnatorum explicant.

La. V. Inducit auctore infirmitatē ſuā deplo rantem/ fratresq; ſuos rogantem/ vt orent⁹ & pro eo & ſeipſo/ q̄tenus futura illa mala eſſigere poſſint/ celeſtiac⁹ gaudia conſequi/ que breuiter & ſummatim cōmemorat.

Sancti Effrem Li.

ber de Beatitudine aſe per. iiii. diſtinguit ca.

La. I. Aſultos in diuerſis & turb⁹ & bonis exercitijs ſe occupātes/ beatos p̄dicat/ negligētesq; ex metuenda mortis hora & egreſſu anime de corpore pterret.

La. II. Lauſa p̄dictorū nos exhortatur ad odium mundi & dilectionē chriſti/ obsecrātesq; vt intente dño ſeruāmus & nō mundo q̄ plenus eſt laqueis mortis/ vt etiā ob id anſas noſtras omnem penam ſancte conuerſationis/ quibus poſſimus laqueos iſtos in quozū medio ambulamus vitare/ excitans nos poſt hec ad vigilantia/ ſpem longe vitę penitus excludens.

La. III. Propter pŕememorata piculoſaq; tpa ventura/ ac etiā pŕeſentia mala que quotidie creſcunt & in p̄eius proſiciunt/ amonere vt diem mortis atq; iudicij futurum ſemp ad oculos habeamus/ oſtēdit quoq; quis illa eſſe fugere poſſit/ & qua de cauſa multi in ea incidunt/ negligentiā nŕam rep̄bendens/ multaq; argumentis diligentia ſuadens & ad ſollicitudinem incitans.

La. IIII. Ex eo q̄ iam hora diei vñdecima eſt/ & vñſe curſus longiſſimus/ incutit nobis timorē & ad vigilantia excitat/ de eſſugatione etiā & expulſione charitatis nos accuſat/ docetq; quid agere debeat qui celeſtis eē deſiderat/ & pulchra ad hoc adaptat ſimilitudinem.

Sancti Effrem Li.

ber de penitentia. V. cōp̄bendit capitula.

La. I. Exp̄pietate dñi noſtri Ieſu chriſti qui de ſinu patris deſcendit vt peccatores ad penitentiam vocaret/ & male habentes ſanaret multis rationibus incitat ſauiciatū peccatores vt pro vulnerum ſuozum ſanatione ad medicum benigniſſimum & p̄comp̄ſſimum feſtinanter accedat/ qui p̄pter multa ſua bonitatem ſtatim inuenitur ab inquirentib⁹ ſe.

La. II. Ex cōmemoratione charitatis benigmitatis & miſericordie dei/ diligenter nos exhortatur/ vt in hoc ſeculo penitentia agere

Tabula

conemur/ eo q' in alio seculo quod omnibus malis repletum est- fructuosa penitentia agi nō potest.

La. III. Superiorum ethortationum causam exponit iterūq; suadet vt transitorij vanumq; hoc seculum / & que in eo sunt contemnamus quēadmodum multi sancti iusti fecerunt / qui nunc paradisi delicijs fruuntur / cōfutans ex hoc illorum errorem qui huic seculo vano & illis que in eo sunt adherent: & multipliciter ipsis timorem incutiens.

La. IIII. Ex recordatione predictorum ad huc amplius peccatorem perterret & monet vt quādiu tempus hic dat ad beatitudinem dei percipiendam se parat ostenditq; ob hoc qui diuina beatitudine digni sint: & mercedē atq; gaudia illorū exponit.

La. V. Inducit auctorem ob timorem sup memoratorum conquerentem & semetipsum deplorantem / deumq; obsecrantem vt in hora aduentus eius nō indign' inueniatur: ne auditurus sit formidandam illam sententia: discede a me operari iniquitatis. nescio q's sis. sed vt gratia miserationis sue ipsum saluet & in paradysum deliciarum inducat.

Sancti Effrem Li.

ber de luctatione spiritali p. III. capla diuina ē
Caplin. I. Ex celestibus & eternis bonis luctatoribus & victoribus promissis prouocat nos ad certamen spiritale / docet etiā qd' armis indui debeat is qui victor cupit existere: & que fugere cum oporteat / ne armis spoliē ac maxime dissuadet vinum & ebrietatem / p que ipsa anima templum dei existens polluit subiungit quoq; mala que inde sequunt.

La. II. Ut imitatores simus sanctorū patrum qui purissimum dei templum exciterūt nos obsecrat / vtq; pcpie exempla illorum sectemur. In ieiunio / oratione ac ceteris hmoi cohoratur / que etiam in orationibus cauenda & que seruāda sint aperit. Sollicitudines pretereabui mundi / negligentiam atq; desidiam dissuadet & ad pparationē vt celestis regnum ad quod inuitamur possideamus nos incitat.

La. III. Ex multis que benign' dñs noster pro nobis fecit vt ipsum quereremus / excludit omnem excusationem negligentie nostre & post monita saluberrima / monachis & disci-

pulis christi congrua ad eius nos imitationē stimulat / cōmemoratq; iterum pluribus q pro nobis fecit atq; perpassus est / laudes ipsi in persona auctoris refert & exorat vt post cōpunctionem & sanctimoniam in requiem paradisi suscipiat.

Sancti Effrem Li.

ber de die Iudicij. VI.

Caplin. I. Inducit Sanctū Effrem ethortantē & obsecrantem omnem sollicitudinē a nobis prouiciens / ex eo q' nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta & bona opera que hinc detulerimus nobiscum Terrorem quoq; nobis incurientē ppter manifestationē coram iudice omnium que hic culta sunt / quod apta similitudine declarat.

La. II. Arguit negligentia nostram & ostēdit quō iudex rationem pro hac negligentia exquirat improperans nobis omnia que per tulit vel fecit pro nobis.

La. III. Occasione dictorum conuocat nos & instruit quō dominū adorare / laudare & obsecrare debeamus.

La. IIII. Ex hoc q' deus nihil preter salutē nostram querit / reuocat nos a negligentia & excitat ad vigilantia & exercitium bonorum operum atq; dei dilectionē / & huius occasioe excellenter virtutem charitatis cōmedat.

La. V. Exponit consilium auctoris consulentis vt festinemus digne conuersari fm dei voluntatem / sollicitēq; p salute nostra in orationib' / ieiunijs / vigilijs & lachrymis nos exerceamus / vt fiduciam habere possimus in illa terribili hora iudicij / peccatores quoq; ad compunctionem incitatis / & ea de causa multis preconijs compunctionem extollentis.

La. VI. Inducit auctorem negligentiam & miseriam suam confitentem / aliosq; ne ipsum imitentur auertentem & vt dominum p se orent deprecantem atq; cum gratiari actione librum hunc concludentem.

Sancti ac deuoti viri Effrem diaconi
Liber de die Iudicij feliciter explicit.

Capitulum

Aut quid luctamur de cultu vestimentorum
et ornatu elationis amictus: nisi in ignem ex-
tinguibile? Aut quid acquirimus de studio esca-
rum. et ventris cura. nisi eterna supplicia. Agno-
scite fratres quia nisi per gratiam dei totis viri-
bus agonisantes meruimus triumphum. ibi pe-
nitebimus in secula seculorum. Fratres mei
quid negligimus. quod desideria occupamur. quod
nosmetipsos in occursum domini non paramus? Ec-
ce vniuersus mundus ad occasum iam properat.
Quare non omnia onera concupiscentiarum et fa-
sces peccatorum a nobis reijcimus? Nescitis quia
arcta et angusta via est. que ducit ad vitam: et pec-
catorum ac diuitiarum sarcinis pregrauatus. non
capit per eam transire. hos enim porta illa diligit.
qui attenuati diuitiis. et voluntaria paupertate
afflicti. semper in vigiliis. in ieiuniis atque humi-
litate per omne tempus vite sue conuersati sunt.
et parauerunt se ipsos. ut videant celorum regna.
Ecce charissimi iam hostium paradisi vocat. iam
crebro sono nos hortatur et dicit. Priusquam clau-
dar. vnusquisque vestrum velociter properet. ut in-
troiens in eternum cum domino regnet. Ecce ma-
ter nostra hierusalem. cum magno affectu cla-
mat ad nos et dicit. Venite filii dilectissimi. ve-
nite ad me: dilate numerus vester in me. et
in thalamo immortalis sponsi magnificenti cho-
ri vestri. cum angelis sanctis: videant nos in glo-
ria et pulchritudine et decore. Elideant nos in
leticia et exultatione et gaudio. Diligite me fi-
lii mei sicut et ego vos diligo: nihil possideatis
in terra nihil sitis solliciti. Ecce sponsus meus
iam paratus est ut procedat. et veniat in nubi-
bus celi. et gloria patris sui benedicti. et vnusque
quod vestrum singillatim suo nomine vocabit. et
aduocabit et ordinabit eum in officium. per quo su-
is meritis laboribusque virtus celorum exultat.
Similiter et in negligentia vestra et stupore. cum
suis satellitibus inimicus tripudiat. Festina-
te ergo filii mei. ut ego de vobis. vosque de me
gaudeatis in secula seculorum. Proci des ad o-
ro te et obsecro filium dei viuam: presta et mihi et
omnibus diligentibus te. ut videam regnum
tuum celeste. et possideam illud cum omnibus sanctis.

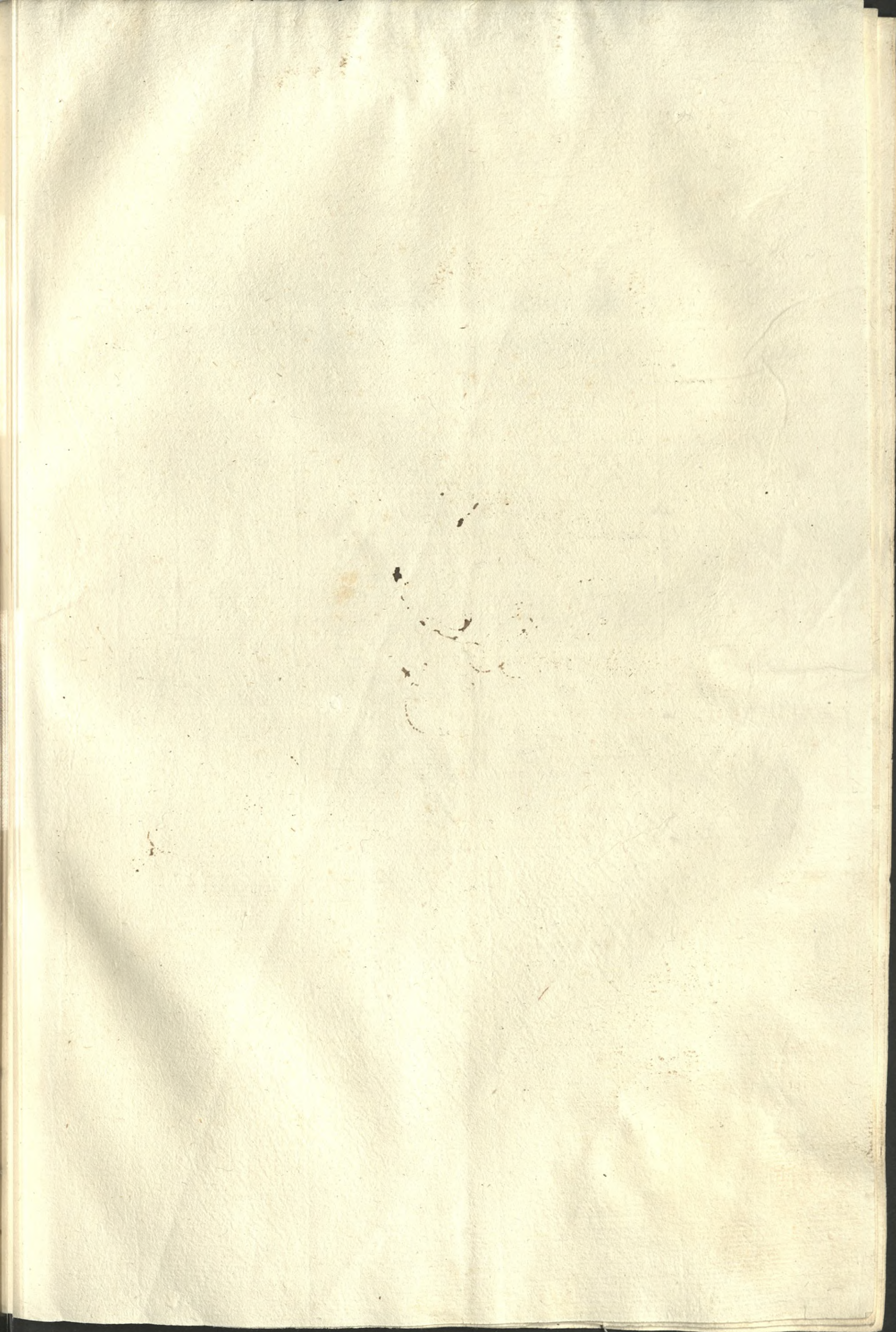
La. III. Ex multis que benignus dominus nos-
ter pro nobis fecit ut ipsum quereremus. exclu-
dens omnem excusationem negligentie nostre: et
post monita saluberrima. monachis et discipu-
lis christi congrua. ad eius nos imitationem
stimulans: commemoratisque iterum pluribus que
pro nobis fecit atque prepressus est. laudes ipsi in

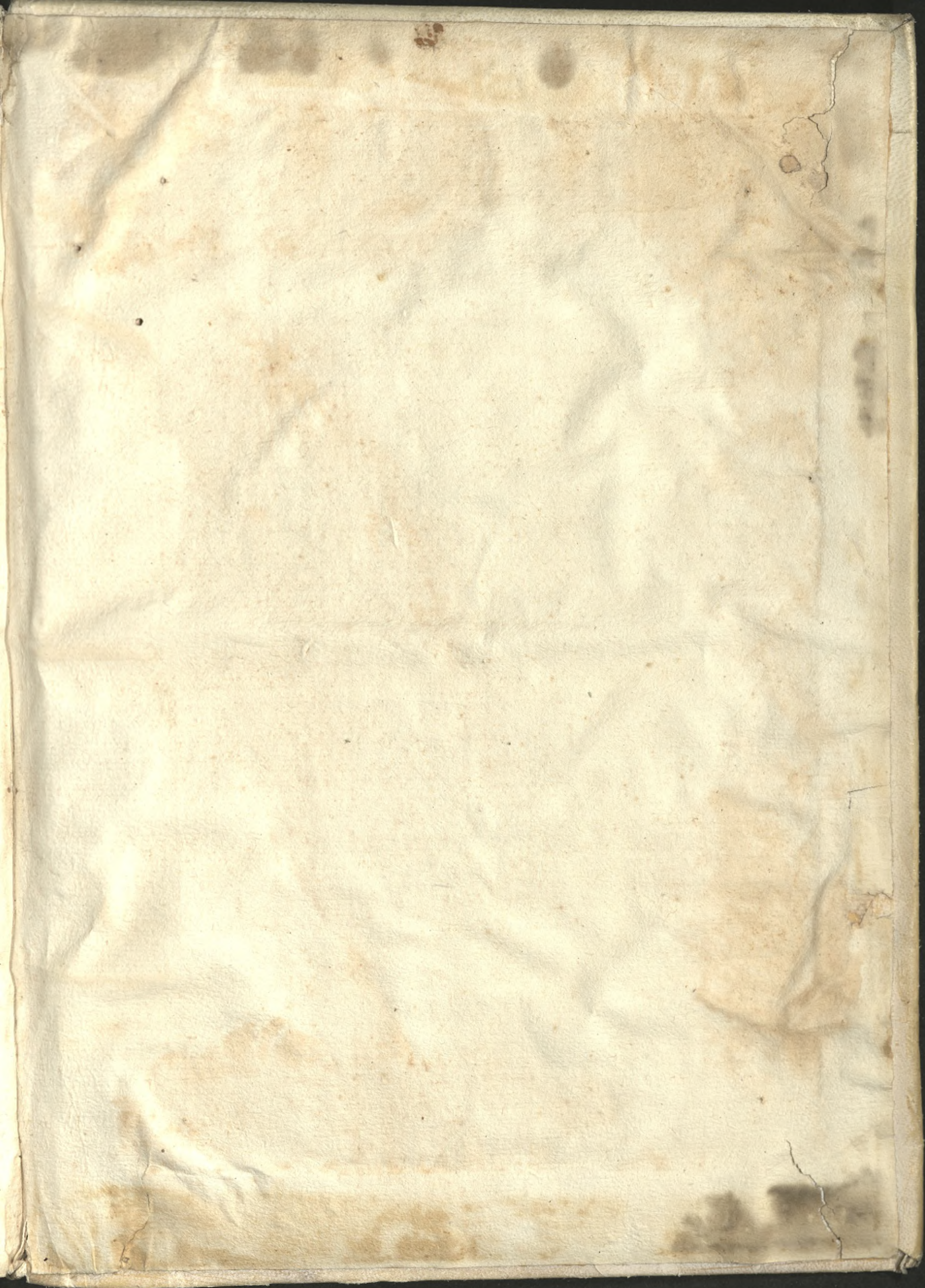
III

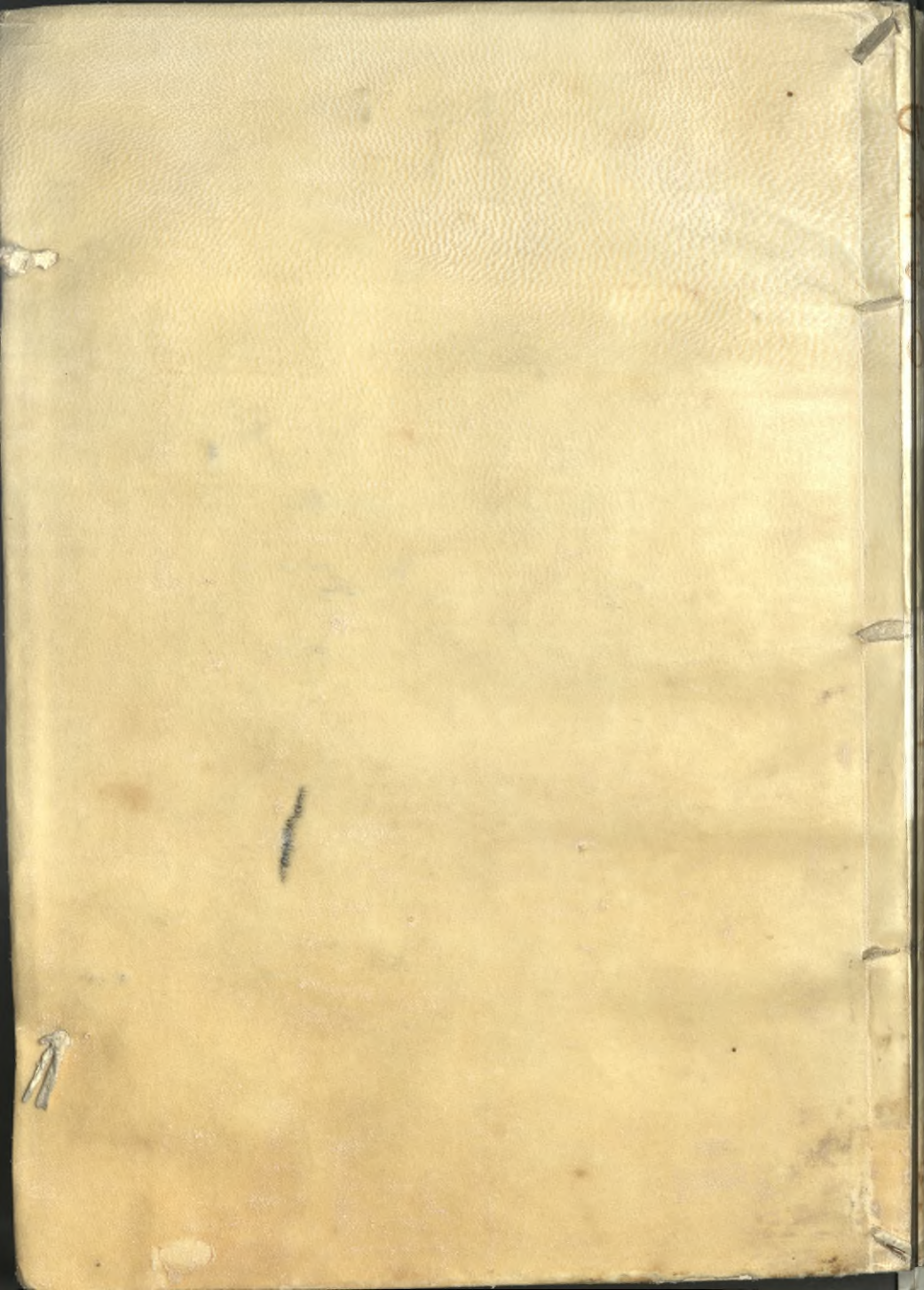
persona auctoris referens et exorans ut post con-
punctionem et sanctimoniam in requie para-
disi suscipiat.

Charissimi si in

hoc breui tempore neglexerimus. nullam
omino excusationem habebimus.
quod per nostris facinoribus ostendamus. Dominus
noster descendens de celo in terram. omnia nobis
dando donauit: debita nostra dimittens. et vi-
tam nobis eternam tribuens. Nam cum inimici
essemus: reconciliauit nos deo per mortem suam.
Terreni eramus: celestes effecti sumus. Ador-
tales. et immortalitatem accepimus. filii tenebrarum
eramus: et facti sumus filii lucis. Perditi. et in-
ueniti nos. Serui peccati. et liberauit nos. Pau-
peres. et diuites facti sumus. Infirmi. et sanauit
nos. Odibiles. et dilecti sumus. Iniusti. et ius-
tificati sumus. Non secuti misericordiam. nunc autem
misericordiam consecuti sumus. Persecutores. et salua-
uit nos. Dispersi et congregauit nos. Filii ho-
minum. et facti sumus filii dei. Heredes et cohere-
des vniueri filii eius. Ecce omnia ista nobis
donauit. priusquam quereremus aut inquireremus.
Irrisone ergo malam aut exprobrationem fra-
ternam. ne suscipiat cor tuum aliquando: nec eum qui
per peccatis suis penitudinem gerit despicias.
Ne irrideas fratrem tuum ieiunantem: et eum qui ie-
iunare non potest. ne confundas. Argue eos
qui te suspiciunt. agnosce honorare te metip-
sum. Nec importunus existe. nec importu-
nis oportunus ut utilis possis esse: increpa et
in mansuetudine pseuera. Propter penuri-
am autem. neque despicabilem te facias. Time-
ti deum. reuela mysteria eius. Ab eo autem qui
timorem dei non habuerit. sed superbie et elationi
semetipsum subiecerit. omnimodis caue. Ad-
uersus abstinentem neque dixeris quicquam mali. ne-
que audieris. nec aduersus eum qui putat tuum
inimicum. Hoc autem per omnibus stude. ut nullum
habeas inimicum: nisi diabolum eiusque ministros.
Cum homine iniquo et doloso ne habitaueris. et
maledicum ne alloquaris: ne det minorationem
anime tue. Ad detractionem fratris abstine. etiam
ab eo qui supplantare alterum conatur. Attende
hoc monachis congruum. qui celesti iugo sua
colla submitunt. hec discipuli christi custodi-
ant. his monitis meis sine intermissione inte-
dant. Decet enim eos magistri sui christi imita-
tores existere. Exempla institutionis nostre cha-
rissimi sumamus a christo domino: qui cum diues

VILLER

Parificens

et Alior

Opuscul

